ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
БРОЈ 1130
3 динара
24.VIII 1973. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXIV

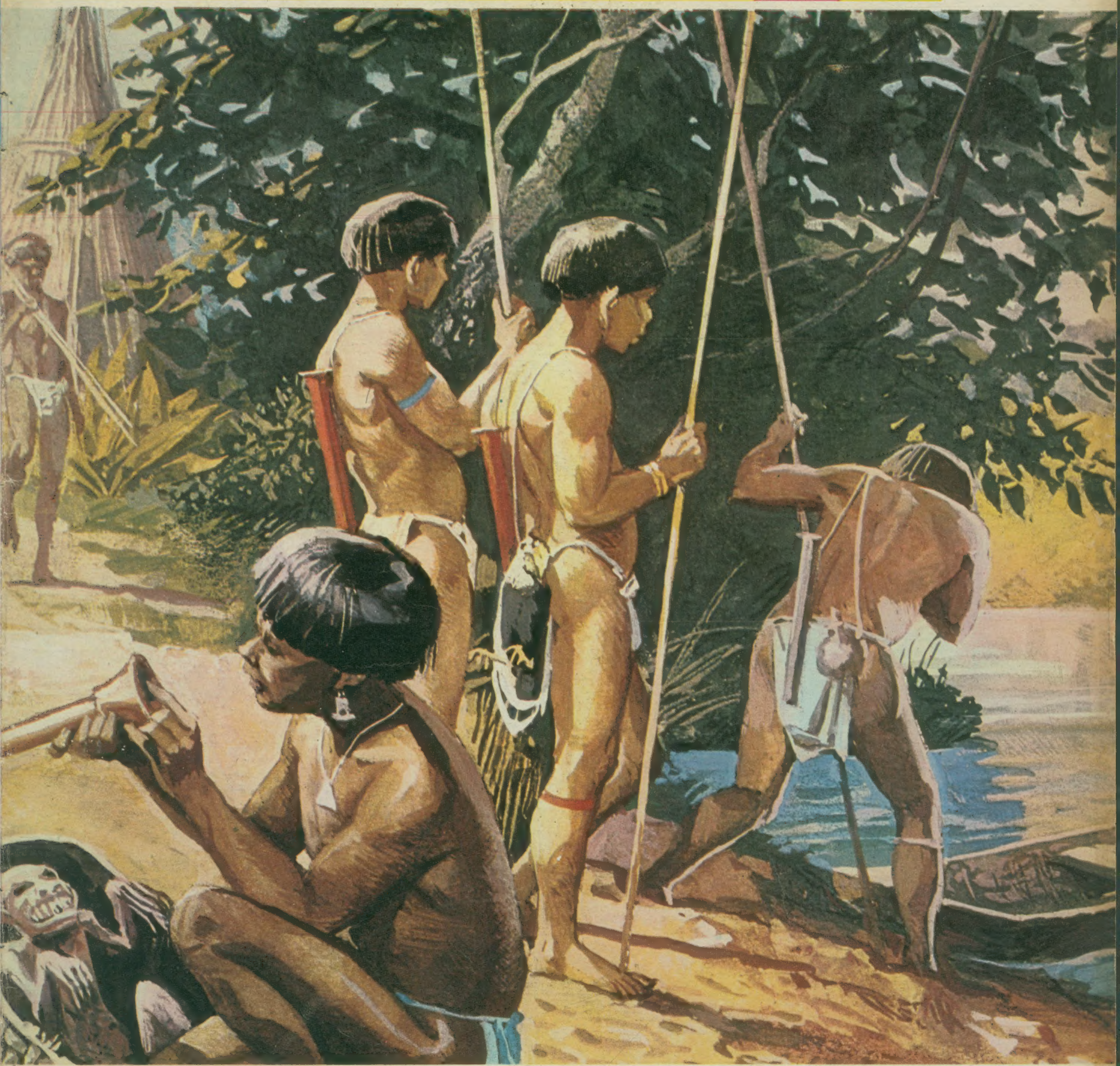

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

АМАЗОНИЈА ЗЕМЉА ОТРОВА

СТРАНЕ 8 И 9

Веровали или не!

Ripley

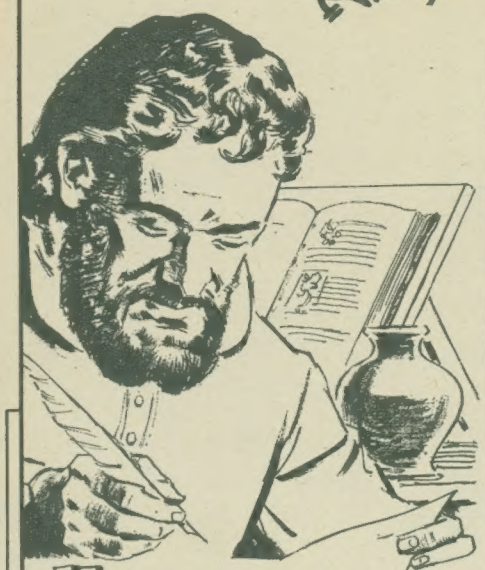

Италијански књижевник

ЛЕОН АЛАТИЈУС

(1586–1669) писао је 40 година истим гушчијим пером — а кад га је изгубио умро је од жалости.

ВЕЛИКА КАПИЈА

У Сунг Чунг Јоу у Кини израђена је од једног јединог блока мермера. Капију је клесао 14 година само један човек.

Пруски владар

ФРИДРИХ ВЕЛИКИ

(1712–1786) пио је кафу спреману са шампањем уместо с водом.

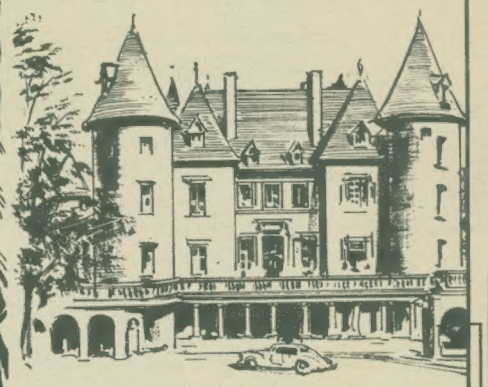

У ЗАМКУ ЛА БАРЖ

У близини Тијера, у Француској, живи иста породица већ више од 400 година.

ЗАЛИВ ИМПЕРНАЛ

У Гвинеји (Африка) 12 часова је дубок 25 метара а других 12 потпуно је сув.

КОБИЛА

Мориса Картера из Гоура (Сад) одгајила је својим млеком 3 телета.

1130

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● авиони праве мање буке у јулу и августу. До овог закључка дошли су стручњаци Националне лабораторије за физику у Великој Британији који су дуже време мерили јачину звука коју стварају реактивни авиони на пољима у близини аеродрома. Мишље ње стручњака гласи: житна поља упијају звуке.

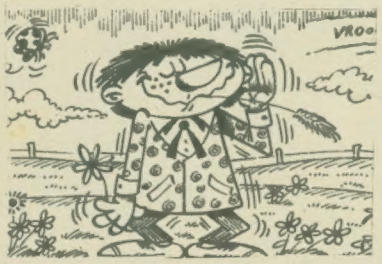

● Енглез Роберт Хјуз био је најтежи човек на свету за кога се зна. Кад је имао свега десет година Хјуз је био тежак 151 килограм а пред смрт његова тежина се утростручила: имао је 484 килограма. Најлакши човек био је такође Енглез Галоа Хопкин Хокинс. Он је пред смрт, а умро је у 17. години, имао само шест килограма.

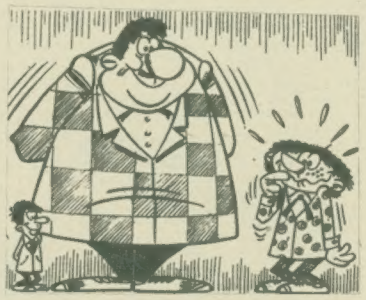

● једна швајцарска фирма направила је часовник с којим може да се рони и до дубине од 1.200 метара. Иначе, за овакве часовнике гаранција обично износи 100—200 метара.

● шта урадити ако са аутомобилом слетите у воду? Ево закључака до којих је дошао један пробни возач Немачког аутомобилског савеза: аутомобил плута десетак минута пре него што потоне. Треба искористити то време, које може бити и краће, и покушати да се из њега извуче 1) излажењем кроз један од прозора са стране; 2) ако је мотор напред, и ауто због тога тоне „носем“ изићи кроз задњи прозор; 3) ако је мотор позади изићи кроз бочни предњи прозор; 4)

изићи кроз отворен кров (ако постоји); 5) ако ауто има само двоја врата путници са задњих седишта треба да се што пре пребаце до предњих. Пробни возач је забележио још и ово: приликом пада у воду аутомобил се тренутно загњури али одмах затим исплови и десет минута је на води. Сигурносни појас много по маже да се умање повреде приликом пада у воду.

● веома је тешко установити просечан век животиња. Код домаћих животиња и животиња у зоолошким вртовима и резерватима тај се просек и може утврдити док је код дивљих то практично неизводљиво.

● једна енглеска фирма из Корнвола направила је специјалан прекидач за струју за парализоване и инвалиде. Овај прекидач омогућава непокретнима да упале или угасе сијалицу једноставно — дувајући у подножје стоне лампе.

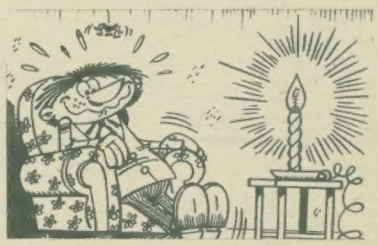

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

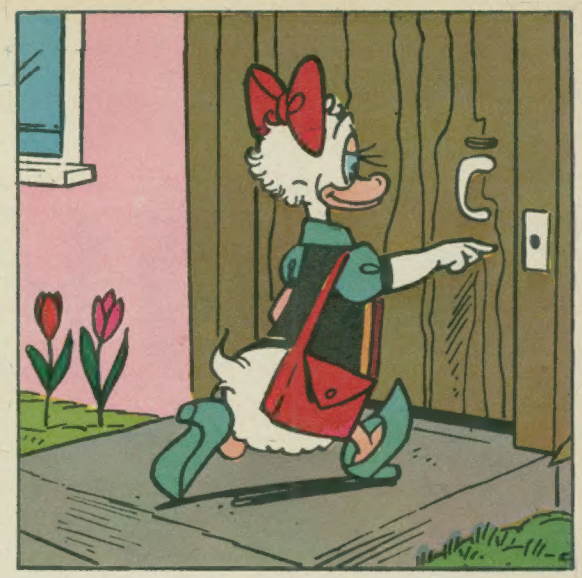

У НАЈВЕЋЕМ ГРАДУ ТУРСКЕ ИСТАНБУЛУ ПОСТОЈИ УЛИЦА КОЈА СЕ ЗОВЕ БЕОГРАДСКА, НАСЕЉЕ БЕОГРАД И БЕОГРАДСКА ШУМА. ТО ЈЕ ДАВНА УСПОМЕНА НА ТРИЈУМФ СУЛТАНА СУЛЕЈМАНА ВЕЛИЧАНСТВЕНОГ.

ТРИ СТРЕ ЗА ЈЕДНОГ ВРАП

Турски султан Мехмед II Освајач довео је јула 1456. године под зидине Београдске тврђаве силну војску и флоту. Према писању турског историчара Дурсун-бија Мехмед II довукао је под Београд топове, страшне и велике као планина, а војске је било више од морских таласа који запљускују Стамбол.

Када се ова источњачка претеривања сведу на разумну меру, може се рећи да је турска војска бројала око 150.000 људи, имала много топова великог калибра, доста машина за рушење градских зидина и речну флоту далеко бољу и јачу од београдске.

ДВОБОЈ НА КРОВУ КУЛЕ

У то време господари Београда били су Мађари који су се око њега борили са Византинцима и Бугарима још у XII веку. У другој половини XIII века српски краљ Драгутин, је, као мађарски вазал и зет, добио Београд за своју престоницу. После његове смрти Београд опет постаје мађарски и за њега се са Мађарима бори српски цар Душан.

Након његове смрти Мађари га поново заузимају, и у XV веку дају десноту Стефану Лазаревићу као његов лични лено. Када је деспот умро, они су Београд поново узели. Већину београдске војске и становника чинили су Срби под мађарским господарима, и наравно, слабо за њих марили.

Браниоци Београда лако су се решили турске флоте потукавши је код Великог ратног острва. Тада је почела опсада с копна која је трајала девет дана, и посада тврђаве показала је чуда од јунаштва. Одбраном је командовао Јанош Хуњади — Сибињанин Јанко — један од највећих мађарских јунака. Ту се налазио и папски изасланик Ђовани де Капистрано, а помоћ је пружио и српски деспот Ђурађ Бранковић.

У јеку опсаде један јаничар узвео се са још неколико Турака на градски бедем. Као сваки фанатик јаничар је јурнуо на високу градску кулу која је бранила тај део тврђаве с намером да на њој истакне турску заставу. Турци, који су посматрали призор, бодрили су га повицима: „Алах ил Алах!“ док су Срби са других страна тврђаве појурили вичући: „За крст часни!“ не би ли га претекли и спречили.

Јаничар је, бар на почетку, имао среће. Како никога није било у близини он је лако стигао до врха куле и управо се спремао да пободе заставу када се, са крова, појавио стражар Тит Дуговић. Видео је јаничара и притајио се чекајући погодан тренутак да га изненада суноврати с куле.

Но, турски војник био је снажан и добар рвач, па су се укоштац ухватила два опасна противника. Ситуација се сваког секунда мењала и на ивици бездана час се налазио један, час други. Борба око тврђаве намах је утихнула, све очи гледале су два сплетена тела која су се ћутке рвала на клизавом крову.

У почетку је изгледало да ће Дуговић надвладати, али кад је видео да узалуд губи снагу, одлучио се на очајнички, но једини корак: чврсто се припио уз јаничара и заједно с њим суновратио у амбис. Испод зидина заорио се поклич — то су обе војске поздрављале велико јунаштво!

ЦРНА СМРТ

Док је прва турска опсада Београда године 1440. под султаном Муратом II трајала шест месеци и завршила се тако што су Турци морали да се, са 17.000 војника, повуку у Едирне, ова друга била је далеко краћа, али много жешћа. Турци су данима засипали град густом кишом стрела да је на улици нађен погођен врабац кога су уздуж и попреко пробиле три стреле!

После девет жестоких дана султан је издао заповест да се војска повуче. Он сам био је рањен, а појавила се и куга која се тих жарких јулских дана страховито брзо ширила. У повлачењу је од српског живља страдало 20.000 Турака, под Београдом их је изгинуло 24.000. Султан Мехмед II под Београдом сигурно не би стекао ласкаву титулу Освајача!

Турци су се повукли, остала је куга. Да се ова болештина није појавила, Сибињанин Јанко и Ђовани де Капистрано вероватно би кренули за Турцима и кознана како би у том случају изгледала потоња историја Европе. Али, црна смрт покосила је најпре Сибињанин Јанка који је умро у Земуну 11. августа, па Ђованија де Капистрана који је живот завршио у фрањевачком манастиру у Илоку 23. октобра исте године.

Хришћански Запад поздравио је победу бранилаца Београда. Папа је наредио да се радосна вест прослави молепствијем, литијама, звоњавом црквених звона и ватрометом. У италијанском граду Болоњи литија је ношена улицама пуна три дана. Али, ни Турци нису заборавили свој пораз. Тријумф хришћана био је само привремен јер за Османлије 50 година није значило много.

БЛОКАДА — НАЈБОЉИ САВЕЗНИК

А тада је, 1521. године, дошло до турске треће, фаталне опсаде Београда! На челу војске налазио се султан Сулејман Величанствени који је чврсто одлучио да заузме Београд, па коштало колико коштало!

Поучен неуспесима својих претходника мудри и лукави султан напао је околна места у широком пречнику опколивши на тај начин Београд. Када је освојио Шабац и Земун и завладао Савом и Дунавом, одсекао је Београд од осталог света. Рачунао је, с правом, да ће му ова блокада бити најбољи савезник.

Горњи београдски град био је добро утврђен, али га је бранила малобројна посада, око 900 људи, тако да је однос између њих и Турака био отприлике 1 према 250! У таквој ситуацији чврсти градски зидови нису били никаква апсолутна одбрана. Да би ствар стајала још горе, тих 900 бранилаца били су скупљени с коца и конопца, од различитих родова војске, лоше плаћени и још горе наоружани. Јер, веровало се да су Турци дигли руке од Београда, па је њихова опсада дошла као гром из ведра неба и тада је било касно ишта променити.

Хране, такође, није било довољно, а командни кадар испод сваке критике. Обабана, главни мађарски заповедници Београдске тврђаве, „случајно“ су се задесила изван града када је дошло до опсаде. Њихови заменици, подбанови, нису важили за добре борце и организаторе, а нису уживали ни глас најпоштенијих људи.

Док су се Мађари концентрисали у горњем делу Нандор Фехервара, како су они звали Београд, Доњи град поверен је Србима да први страдају кад нагрну Турци. У ствари, Доњи град био је слабије утврђен и први на удару, али је посада под командом Петра Овчаревића одлучила да се боре до последње капи крви.

Мађарски краљ Лајош II обавештен је да се Сулејман Величанствени налази на прагу Београда, али се због тога није нарочито узнемирио. Тек када је султан већ заузео Београд, Лајош II кренуо је са нешто војске, но тек да се каже јер је успео да стигне само до Толне, стотинак километара јужно од Будима у правој линији.

ТО ЗНАМ И БЕЗ ТЕБЕ!

Почетком јула пао је Шабац, а с обе стране пута којим је султан требало да уђе у град Турци су поређали одсечене главе бранилаца. Затим је пао Земун, његови браниоци су побијени, а народ одведен у робље. Осмог августа пао је и Доњи град Београдске тврђаве. Преживели Срби запалили су своје домове и склонили се у Горњи град.

Тада су Турци појачали опсаду Горњег града и ста

ЕЛЕ
ЦА

ње посаде постајало је све очајније. Најжешће борбе водиле су се 26. и 27. августа када је војска Сулејмана Величанственог притиснула са свих страна.

У ноћи 28. августа турске предстраже довеле су у Сулејманов шатор једног богато одевеног и веома упла шеног човека. То је био тично подбан београдски Михаљ Мора.

— Шта тражиш овде? — упитао га је султан преко тумача.

— Дошао сам да ти кажем, светли султану, да је Београд на издисају и да ћеш га лако освојити.

— То знам и без тебе. Но, ко си ти?

— Подбан Београда или Нандор Фехервара Михаљ Мора.

— Твоје место није у мом шатору већ код бранилаца! — са великим презрењем му је одвратио султан. — Ако си хтео са нама да разговараш, требало је да пошаљеш изасланика и то по белом дану, а не овако као лопов!

Мора је изврдавао правдајући се како је знао и умео, али је Сулејману Величанственом било јасно да пред собом има обичног издајника. Касније је овај догађај искористио Лајош II да на Мору баци кривицу за пад Београда оптуживши га као главног издајника што, разуме се, није било тачно. У време када је Мора пребегао Турцима Београд је већ увелико био готов.

Име Михаља Море забележено је јер се он налазио на положају подбана, но осим њега још доста дезертера пребегло је Турцима. Каква разлика између ове и ранијих опсада! За време прве опсаде Београда браниоцима су долазили аскери, па чак и јаничари и одавали им турске тајне и слабости. Сада је било сасвим обрнуто. Истини за вољу, није забележено да је ниједан Србин прешао Турцима и укаљао своје име.

ПРОТЕРАНИ У СТАМБОЛ

Београдска посада предала се 28. августа 1521. године после два месеца очајничке одбране. Турска војска ушла је у град 29. августа и развила победничке барјаке. У граду је затекла око 400 бранилаца. Султан је одмах ослободио све грађане мађарске народности као и све мађарске браниоце и војнике осим заповедника, то јест подбанова.

Срби су, међутим, доживели сасвим другачију судбину. Све српске војнике и становнике са породицама султан је протерао из Београда одредивши им да се настане — у околини турске престонице Стамбола! Масован одлазак уз плач и проклињања почео је већ 10. септембра исте године. Срби су морали да напусте отаџбину и после дугог пута и низа перипетија стигли су у Турску. За дивно чудо, тамо су наишли на топао пријем.

Наравно, сами Турци нису их изволели ни приметити, али зато им је цариградски патријарх приредио право славље заједно са својим бројним сверштенством. Патријарх није био одушевљен само тим што му се повећавала паства већ се радовао и што су Срби из Београда донели мошти царице Теофане и свете Параскеве као и чудотворну икону пресвете Богородице.

Сулејман Величанствени населио је један део београдских Срба на самој периферији Стамбола, око километар и по од Једикуле, између Златних и Силиврија ских врата, према Мраморном мору. То насеље Срби су произвали Белиград-маха ла. Оближњу капију у градском бедему из доба императора Теодосија назвали су Београдска капија, а улицу од махале до ње Београдска улица. Ова имена сачувала су се до данас.

Други део Срба насељен је према обали Црног мора у селу Петри, око 15 километара северно од Стамбола. Одатле до Бујукдера, данашњег дипломатског и монденског летовалишта на Горњем Босфору, има свега сат хода. Ново насеље Срби су назвали Београд, а дивну храстову шуму Београдска шума. И ова два назива живе и дан-данас.

Мада су дошли као робље Турци су о Србима убрзо стекли лепо мишљење. У Београдској шуми налазила су се главна изворишта воде за пиће која је спроведена до Стамбола још док се он звао Византи и Константинополь. Старање о каналима и чистоћи воде Турци су поверили Србима који су овде настањени. Зауз врат ослободили су их свих данака, харача и намета.

Како Срби нису били у сродству са чувеним тровачима Борџијама, они су овај посао обављали савесно и поштено и ту су живели вековима. Данас, међутим, тамо Срба више нема јер су се током времена јелинизирали, односно претопили у Грке којих је у тим крајевима Турске било много. Успомена на порекло остала је у називима улица и крајева.

Д. Ф.

ДИКАН и туристичка звер

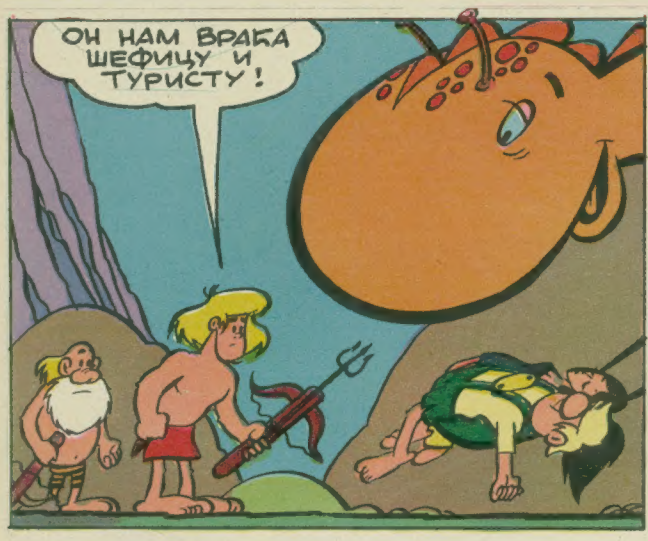

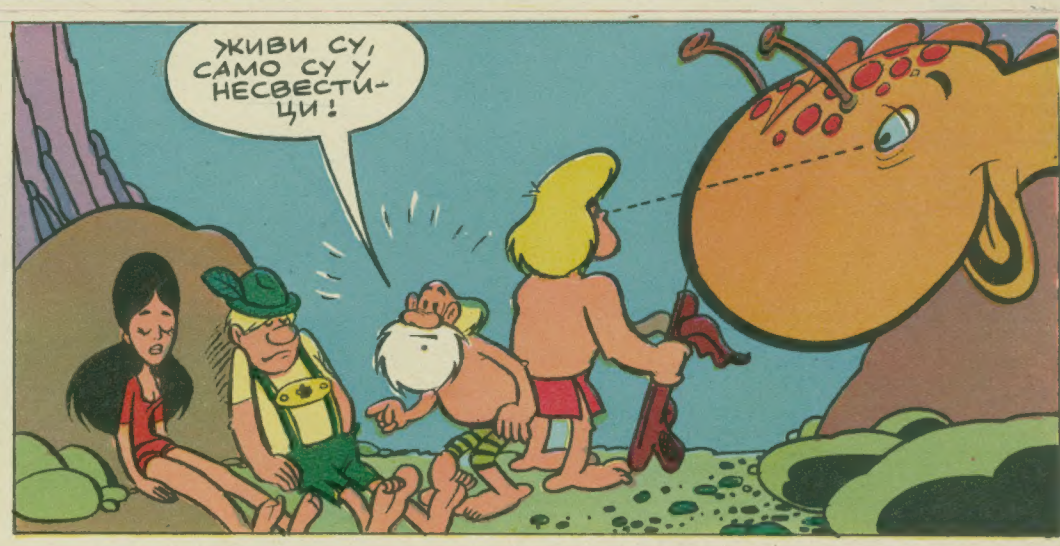

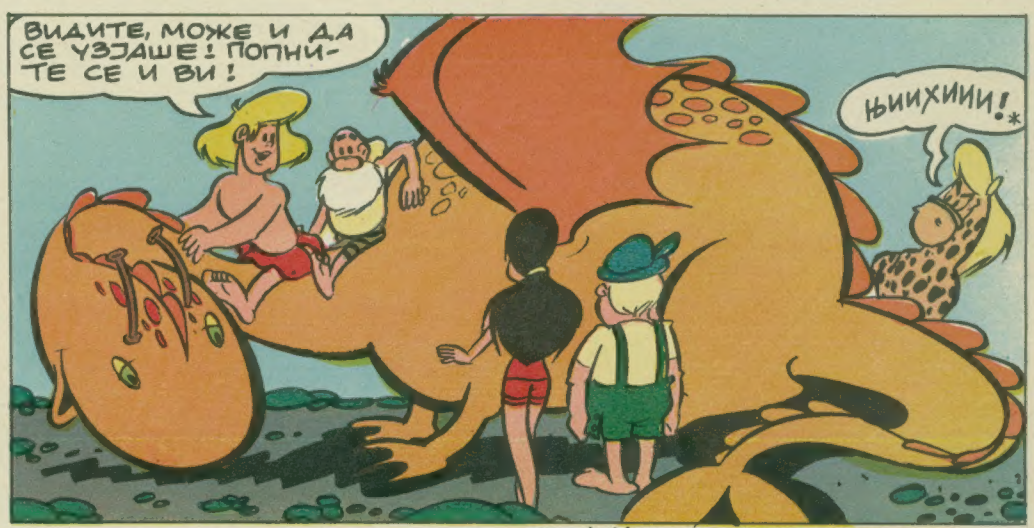

* КОЊ ЈЕ ЉУБОМОРАН

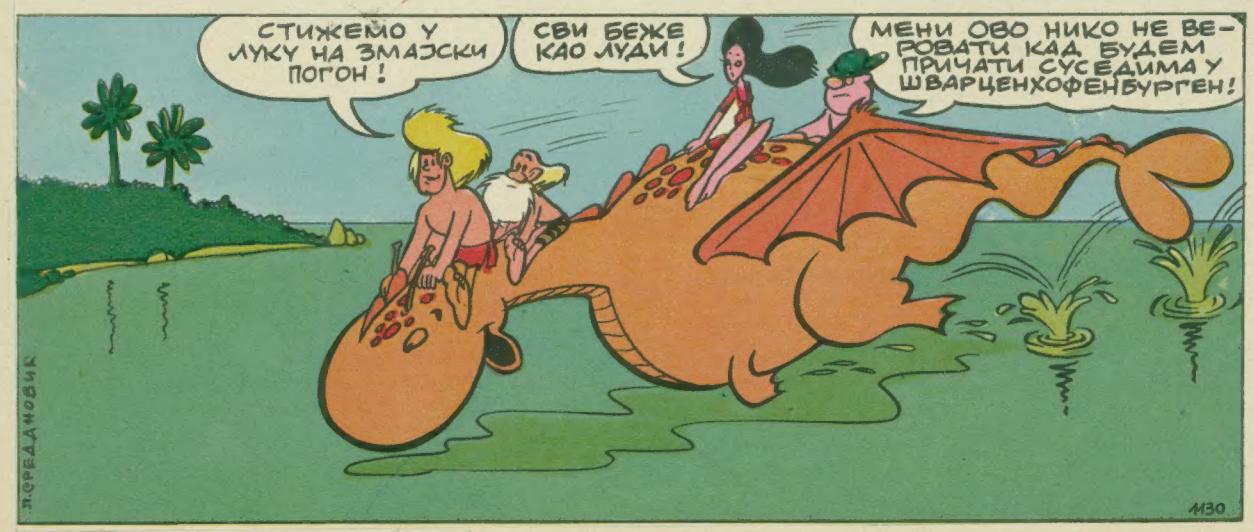

СИГУРНО САМ МРТАВ!

Мајор Арсеније Бојевић као командант 11. ловачке дивизије на сремском фронту.

ЛЕТЕЛИ СМО НА СВЕГА НЕКОЛИКО САНТИМЕТАРА ИЗНАД ДУНАВА КАД ЈЕ МОЈ АВИОН ЗАКАЧИО ВОДУ, ПРВО ТОЧКОВИМА ПА МОТОРОМ. НАПРАВИО ЈЕ ЛУПИНГ И САВ СЕ ЗГУЖВАО

Десетог фебруара 1931. године кренуо сам са београдског аеродрома с наредником Алојзом Кнапом у извиђачку патролу. Била је зима, снег, кошава. Управо смо загревали машине својих белих једнокрилних девоатена кад се на писти појави капетан Фрањо Рус.

— Ко пушта ове две будале заједно?! — викнуо је одмахујући главом љутито и наставио према управној згради.

Наредник Кнап и ја, Арсеније Бојевић, поручник, били смо млади, луди и добри пријатељи. Алојз је у то време био један од најбољих наших пилота ловаца, прави акробата, а ја сам волео авантуре у ваздуху.

Као вођа патроле Кнап је кренуо први, затим сам ја додао гас и готово истовремено смо се одлепили од писте. Дуго смо летели крило уз крило, надлетали један другог и брзо се престројавали налазећи се наизменично у улози вође и пратиоца. Везу са земљом, ни међусобом, нисмо имали јер у нашим авионима није било радио-уређаја, али смо добро знали кад треба да се вратимо.

НИШТА НЕ ВИДИМ

На висини од око 2000 метара ја сам летео као вођа, а требало је да се спустим као пратилац, па сам, смањујући висину, заузео своје место. Али, Кнап је повео према Дунаву, па узводно. Код Земуна смо спустили авионе на неколико метара изнад воде а онда на свега неколико сантиметара!

Гледао сам како Кнап брише уз широко корито реке и готово механички одржава висину свог авиона. Брзина је била негде око 170 километара на час. Одједном, нађох се у неком чудном положају: ништа не видим, ништа не чујем!

Добар гутљај воде који сам удахнуо тргао ме је из бунила. Летео сам изнад Дунава, а сад сам у води. Сигурно сам мртав, ово су само рефлекси бившег живота.

Али, каква је то смрт?! После кратке обамрлости поново сам осећао: глава ме је ужасно болела и гушио сам се а још сам на свом седишту. Опипао сам рукама лице: само једно око натекло и онај бол у глави још траје.

Нисам имао више ваздуха, плућа су ми се надимала а уста нисам смео да отворим. Паничном брзином одрешио сам везе на седишту и, грабећи рукама кроз воду, отиснуо се од њега. На срећу, површина није била далеко. Дограбио сам је с последњом снагом и неколико пута дивљачки удахнуо.

Прво што сам приметио био је реп авиона који је тонуо. Помислих да се ухватим за њега кад осетих да ме вртлог вуче у дубину заједно с њим. Одбацио сам се што сам више могао и отпливао неколико метара. Тек тада је отпочела моја борба за живот: огромна река носи ме напред а резервни падобан на мојим леђима и отежана зимска опрема вуку у дубину.

ФЕБРУАРСКО КУПАЊЕ

Тада зачух звук авиона. Кнап! Направио је круг изнад мене и изгубио се негде према Земуну. То ми је улило наду да ме је можда видео и да ће се вратити, али нисам смео чекати.

Највише муке ми је задавао падобран, никако нисам могао да га се ослободим. Једино сам успео да померим каишеве и да га спустим толико да сам могао да седнем на њега.

Поигравајући у води осмотрио сам која ми је обала ближа. До десне је могло бити неких двеста педесет метара и — запливао сам према њој.

Дунав је те зиме био залеђен и ја сам сад осећао остатке леда под својим прстима. У почетку ми је било хладно, а онда је тело почело да се паралише — кочио сам се и једва напредовао, сантиметар по сантиметар. Окренуо сам се на леђа и, што сам јаче могао, забацио руке уназад, заграбио њима воду испод себе и тако све до изнемоглости, док нисам осетио тло под ногама.

На обали, у снегу, вода се цедила са мене и готово се претварала у леденице на мом оделу. Тек ту сам се ослободио падобрана. Направио сам неколико незграпних корака и поново се испружио по земљи. Дозивао сам у помоћ, али обала је на том месту, у близини села Бановаца, стрма и висока 40-50 метара! Нигде никог, нико да ме чује.

Док сам се прозебао једва вукао, на брегу су се указале две прилике.

КНАП СЕ ВРАТИО

Одједном је почео да ме хвата сан, а тога сам се највише бојао. Ако заспим, од изнемоглости и грознице која ме је тресла, остаћу ту све док, ко зна кад, неки случајни пролазник не набаса на мене. Скупио сам последњу снагу и подигао се на колена и тако, четвороношке, почео да пузим напред. Поново сам дозивао и ускоро угледах високо горе на брегу неку људску прилику. Кнап! Скотрљао се до мене и почео да ме грли од радости што ме види живог.

Човек који је дотрчао за њим, неки сељак из Бановаца, скинуо је свој топли гуњ од јагњеће коже и огрнуо ме. Извукли су ме на брег где су, мало затим, стигла сеоска кола. Кнап и онај сељак сместили су ме између себе и кочијаш је потерао коње у галоп.

У Бановцима сам добио топлу одећу, док се моје одело сушило, и превили су ми рану на челу. Ускоро сам се сасвим добро осећао.

— Где је твој авион? — упитао сам Кнапа.

— Близу је, на некој њиви. Само нек је човек жив! — рекао је. — Лако је за авионе.

Кнап ми је испричао како је дошло до удеса: мој авион је прво точковима закачио воду, а затим елисом и мотором. Направио је лупинг и сав се згужвао. Кад је почео да тоне, делови су му висили на шипкама и жицама!

Осим лакше повреде на челу и модрице на оку, нисам имао других озледа. Чак нисам ни озбиљно назебао.

* * *

Шест година после овог догађаја наредник Алојз Кнап се, за време једног аеромитинга код Београда, срушио авионом у Саву и није успео да се извуче.

Из Дневника пуковника Арсенија Бојевића

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

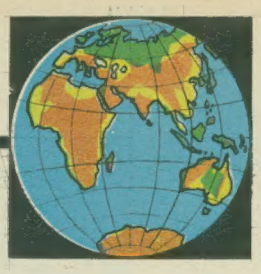

АМАЗОНИЈА

1

НАЈВЕЋА НА СВЕТУ — Река Амазон која извире у Андима на западу Јужне Америке, а улива се у Атлантски океан на истоку, по дужини је трећа, а по величини слива и количини воде највећа река на свету. У њеном сливу је највећа прашумска област на Земљи која захвата 6 милиона квадратних километара. То је Амазонија, непроходна и неиспитана, у којој живи 1,5 милион становника, већином индијанска племена. Многа од њих су и данас у каменом добу и представљају праву ризницу за антропологе.

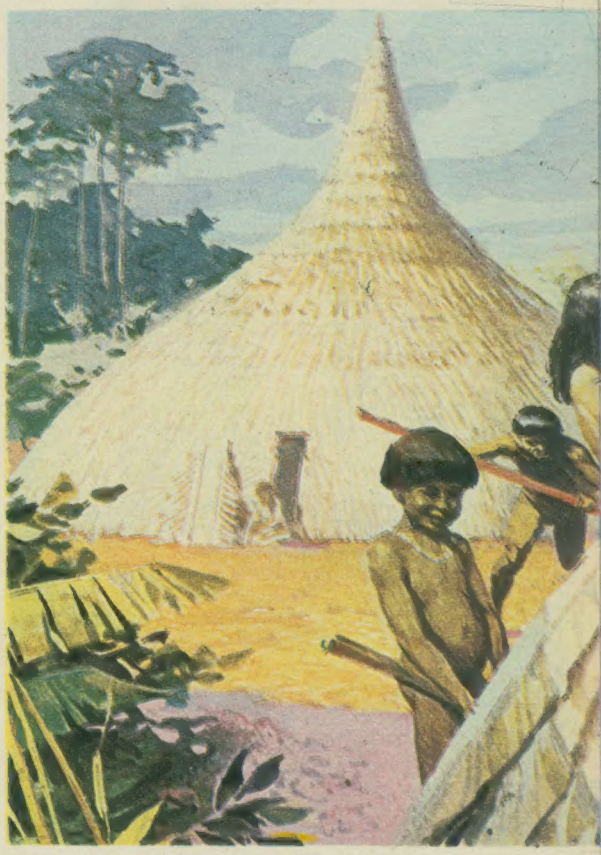

2

ЗАЈЕДНИЧКИ СТАН — Једна од најспретнијих кућа Амазоније је купаста колиба племена Пароа. На 2 метра изнад тла за дрвене стубове забијене у земљу који ограничавају квадрат стране 8 метара

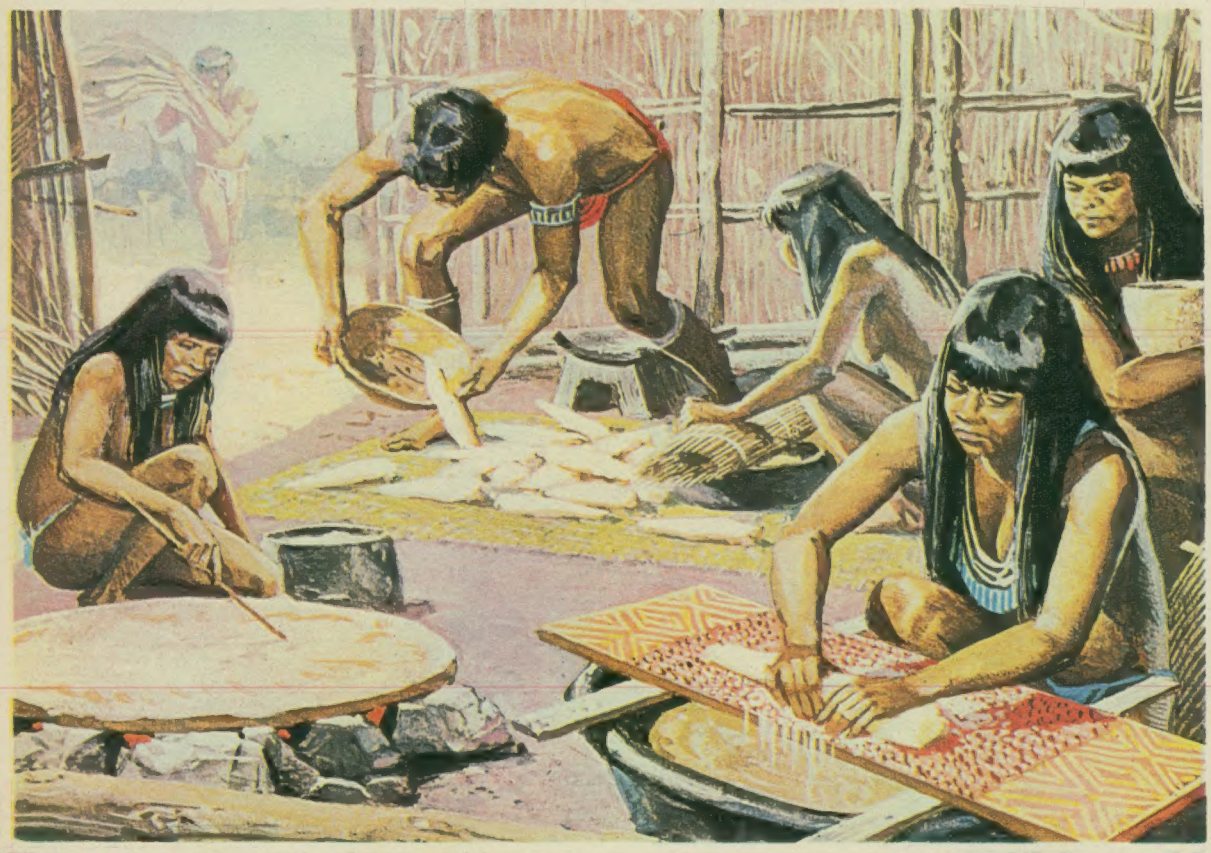

4

ГРОБ МАЛЕ МАНИ — Легенда каже да се неком поглавици родила лепа бела кћи Мани. Када је напунила годину, Мани је умрла и из њеног гроба, заливаног сузама, никла је биљка од чијих су плодова птице посртале као пијане. Једног дана гроб се отворио и у белом корену сви су препознали тело мале Мани. Корен су појели и тако окусили маниоку, отровну биљку од које се, нарочитим поступком, добија брашно и наркотично пиће. Посао жена је да маниоку ослободе отрова и припреме главну храну

5

МАЈМУНСКА КОСТ — Најбољи стрелци Амазоније су Шитари, недавно откривени на обалама Оринока. Њихов лук дугачак 2 метра ма стреле чији се врх мења: за иболов и лов на птице стављају

1 ДАР ПОГЛАВИЧИНЕ КЋЕРИ

везују се дугачке мотке. Преко овог костура стављају се гране са великим густим лишћем. Оне се могу померати као ролетне да би пропустиле светлост. У колиби живи 6 до 8 породица. Уместо кревета разапете су мреже, посуђе и намирнице висе о кровној конструкцији.

3

ОТРОВ КУРАРЕ — Једним погледом препознају Индијанци биљку из које добијају страшан отров кураре што изазива смрт за неколико минута. Нарочитом мачетом мушкарци стружу отровну кору биљке и струготине сипају у кључалу воду. Вода лагано испарава, а смеша у посуди претвара се у тамну гумасту кашу. Пре но што се охлади ратници њом натапају врхове стрела, а остатак сипају у шупље тикве које носе за пасом. Кураре служи и за анестезију јер изазива узетост моторних нервних завршетака.

куке од кости мајмуна, бамбусове опиљке за крупну дивљач, оштре купасте врхове од палме за рат. Врхови се у рани лако ломе да би кураре брже деловао. Пиароа и Иваро су специјалисти за „дуваљку“, бамбусову цев од 3 м из које се погађа циљ и на 35 метара.

6

ПОКЛОН БОГОВА — Становници Амазоније најбољи су познаваоци дрога и наркотика на свету. Но, као што наркотике веома вешто употребљавају као лек и средство за анестезију, исто тако почињу рано да уживају дрогу услед чега им је век кратак. Индијанци дрогама приписују магичну моћ и сматрају их даром богова. Врачеви под утицајем дроге падају у транс и „ступају“ у везу са духовима. Нека племена узимају наркотике само приликом свечаних ритуала, а нека, као Пиароа, готово сваке вечери.

НАСТАВИЋЕ СЕ

JAMAXA 750TX

★★★★★★★★★★★★★

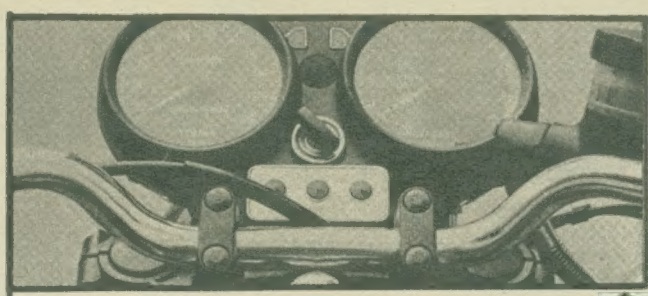

На инструмент-табли налазе се три показатеља: контролна лампа за притисак уља, лампа која показује истрошеност задње кочнице и стоп-светло. Ово последње остаје упаљено и за време вожње ако је сигнал покварен!

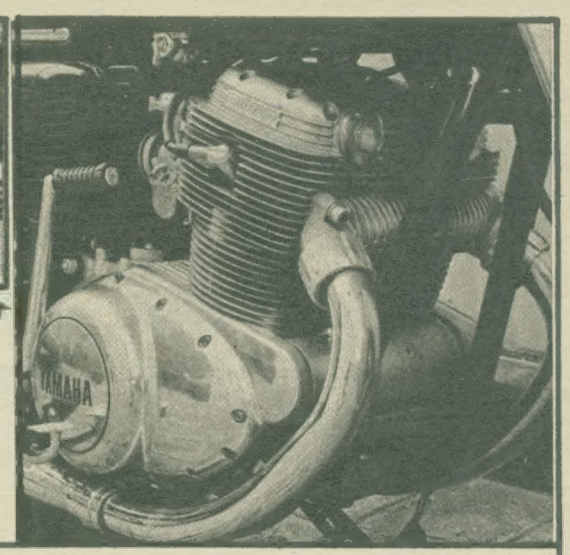

Наглашена облина главе мотора представља прилично неуобичајен дизајн. Машина је снабдевена и уређајем за ублажавање вибрација са предвиђеним веком трајања од 40.000 километара.

МОТОР МИРНИХ ЖИВАЦА

ИАКО СПАДА МЕЂУ ВОЗИЛА НАЈВЕЋЕ СНАГЕ, НОВИ ЈАПАНСКИ ПРОИЗВОД ТЕШКО ПОДНОСИ БРЗИНУ ИЗНАД 140 КИЛОМЕТАРА НА ЧАС

У класи двоточкаша мале и средње литраже, **јамаха** је до сада у правом смислу речи опседала европско тржиште. Али, није тако било и са мотоциклима велике литраже. Њих је доскора представљао само модел **650-XS2,** о коме су купци и познаваоци својевремено изрекли много противречних мишљења.

Сада је ту и нови **750 TX,** занимљив и оригиналан, па ипак сасвим класичан модел. Ова двоцилиндрична четворотактна машина најпре се истиче по цени — тренутно је најјевтинији мотоцикл у класи од 750 кубика. На техничком пољу, пак, вредна је пажње нова погонска конструкција која је усвојена да би се поништиле вибрације мотора (исто решење већ је примењено и на аутомобилима **форд V 4, матра 530 и сааб 96).** Наиме, вибрације су „Ахилова пета" ове врсте мотора, који се иначе одликује ниском производном ценом и приличном снагом код ниског режима рада. Овај недостатак разне фабрике су отклањале на разне начине. „Нортон" је, на пример, мотор одвојио од шасије, а „Тријумф", „Бенели" и „Јамаха" код свог модела од 650 кубика спојили су га блоковима од каучука и тако мање или више успешно умањили дрхтање управљача и ослонаца за ноге.

Код **јамахе 750** ствар је изведена обрнуто: уместо да изолују немирни мотор, конструктори су га спретнијим решењем — смирили.

У ГРАДУ

★★★★★★★★★★★★

Тамноцрвене боје, са издувним цевима проширеним попут мегафона и извијеним нагоре, **јамаха 750 TX** одаје утисак помало тешке елеганције. То је заиста тежак мотор (210 килограма) и захтева од свог возача приличну опрезност. При поласку, управљач је слабо покретљив и прилично се опире. Али, чим се пређе брзина пешака, све постаје нормално.

Предња кочница, дупли диск са хидрауличним преносом, тако је ефикасна да заиста може служити за пример. Она јамчи безбедну вожњу по граду. Међутим, ручица на управљачу није згодно намештена тако да возач, док не научи да је притисне како треба, губи прилично времена око кочења. Овај недостатак крије у себи и једну не малу опасност: пошто је тешко одредити јачину притиска на ручицу, може се догодити да мотор стане у месту као каква тврдоглава мазга и да вас — избаци из седла!

Задња добош-кочница је такође добра, али је вешање слабо, што је већ класичан недостатак возила на два точка.

Вреди, најзад, истаћи и једну занимљиву новину: јодни фар снабдевен је сигурносним уређајем који ствара контакт са извором енергије у случају да се вод прекине. Треба скинути капу уму који се овоме досетио; није мали број несрећа изазваних изненадним нестанком светлости при ноћној вожњи!

НА ДРУМУ

★★★★★★★★★★★★

Инструмент-табла осваја својим раскошним изгледом, али је и веома практично замишљена: сирена и прекидачи за мигавце и фарове тако су добро размештени да их рука возача налази сама од себе. То је веома важно при великим брзинама.

Али право чудо крије се тек у раду мотора. Насупрот ономе што је уобичајено код једноцилиндричних и усправних двоцилиндричних машина велике снаге, мотор **јамахе** је тако мек при већој брзини да возачу изгледа као да управља бициклом. Руке овлаш леже на управљачу, седиште је мирно, а шаке не „поигравају" у ритму клипова.

Јамаха 750 грађена је скромно с обзиром на могућности мотора. Максимална брзина од 172 километра на час не само да не представља нарочиту цифру, већ ни њу није препоручљиво употребљавати. Вожња са 140 километара на час је најпријатнија и најекономичнија (6,2 литра на 100 километара). При том, и убрзање је мало, те је ова машина упркос свом спортском изгледу као створена — за умерењаке.

Двоцилиндрична машина од 750 кубика право је чудо од мотора — и поред велике снаге ради готово неприметно. Новост на моделу TX је и сигурносни уређај који не допушта да фар затаји и тако остави возача у мрклом мраку.

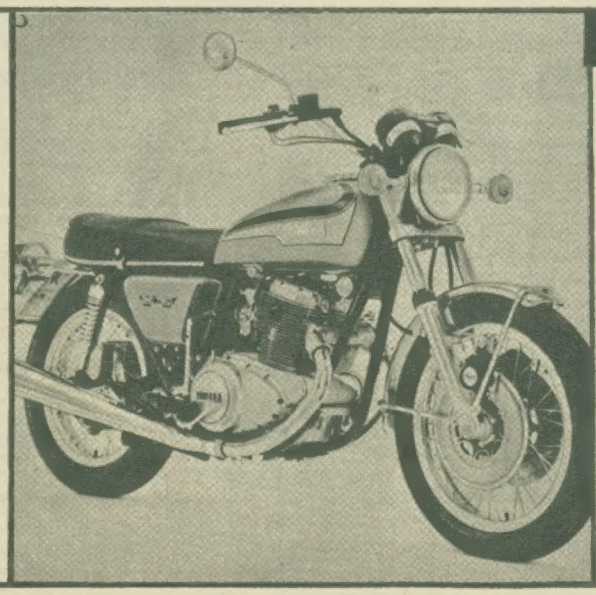

ЛИЧНА КАРТА

Мотор	усправни, 2 цилиндра, 4 такта
Ход клипа и преч. стублине	80 x 74 мм
Запремина	743 см³
Напајање	2 карбуратора типа **микуни** од 30 мм
Снага	63 КС при 6500 о/мин.
Примарна трансмисија	помоћу зупчаника
Секундарна трансмисија	помоћу ланца
Мењач	5 степена преноса
Шасија	двоструки оквир
Предње вешање	телескопска виљушка
Задње вешање	хидраулични армортизери (подешавање у 3 положаја)
Предња кочница	двоструки диск са хидрауличним преносом
Задња кочница	добош пречника 180 мм
Резервоар за гориво	19 л
Резервоар за уље	3,5 л
Максимална брзина	171,8 км на час (у полегнутом стању) 165,2 км на час (у седећем ставу)
Потрошња	6,2 л на 100 км (минимална) 11,1 л на 100 км (максимална)
Тежина	210 кг

ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ

(1377-1427)

После погибије кнеза Лазара на Косову, Србијом влада, првих година уз помоћ своје мајке Милице, његов син и наследник Стефан Лазаревић. Признавао је врховну власт султана Бајазита и борио се на његовој страни у више битака: на Ровинама 1395, код Никопоља 1396, код Ангоре 1402.

После Ангорске битке Стефан се осамостаљује, приближава се Угарској и од ње добија Мачву и Београд где преноси своју престоницу. Ојачао је централну власт у Србији сузбијајући сепаратизам властеле. Манастир Манасија, средиште културе и Ресавске школе, његова је задужбина.

Од оца је наследио грб: шлем с роговима. Око 1415. узима за свој грб двоглавог златног орла на црвеном пољу.

ВЕЛИКЕ ПОМОРСКЕ БИТКЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

ДРЖИ СЕ,

УДРУЖЕНОЈ ЈАПАНСКОЈ И АМЕРИЧКОЈ ВАТРИ БИЛО ЈЕ ПОТРЕБНО ЧИТАВО ПОПОДНЕ ДА ПОТОПИ НОСАЧ АВИОНА ХОРНЕТ КОЈИ ЈЕ, ИЗБУШЕН КАО РЕШЕТО, УПОРНО СТАЈАО НА ПОВРШИНИ

Тог јутра, 26. октобра 1942. године, сунце је изишло у 5.23 часова и наговестило леп дан, какав само може бити на Јужном Пацифику. Благ ветрић од једва осам чворова овлаш је додиривао морске таласе и лагано ваљао искидане облаке.

„Идеално време за обрушавање“, помислио је пилот Вилијем Видхелм, поручник прве класе на америчком носачу авиона ХОРНЕТ. „Облаци ће задати муке и нашим и јапанским противавионцима...“

ЈАПАНСКО УПОРИШТЕ

Тих ратних дана ХОРНЕТ је пловио у саставу Јужнопацифичких снага Америчке флоте под командом вицеадмирала Вилијема Хелсија. Командант брода, капетан прве класе Чарлс Мејсн узео је по наређењу курс према острву Санта Круз, заједно са носачем авиона ЕНТЕРПРАЈЗ и још двадесет једним бродом. Задатак: да очисте област северно од Санта Круза и будно мотре на поморски прилаз Гвадалканалу, једном из групе Соломонских острва.

Јапанци су још у јулу исте године освојили ово острво и почели на њему да граде аеродром. Циљ им је био да створе упориште на крајњој јужној тачки до које су допрли у освајању и да пресеку америчке везе са Аустралијом и Новим Зеландом. Неколико месеци водиле су се огорчене борбе, а првог септембра су Американци успели да се искрцају на Гвадалканал и заузму аеродром. Јапанци су на ово одговорили огромним појачањима која би свакако ослободила острво да им експедиција вицеадмирала Хелсија није на време пресекла пут.

Јапанци су имали прву реч. Чим су приметили Американце, са њихова три носача полетео је рој авиона. Он се неколико минута касније сусрео са одредом поручника Видхелма — 15 авиона за обрушавање типа СБД, 6 торпедоносаца типа АВЕНЦЕР и 8 ловаца ВАЈЛДКЕТ. За њим, у кратком временском размаку, са палубе ХОРНЕТА узлетело је још 25 авиона.

ПИЛОТ — САМОУБИЦА

Јапански и амерички авиони мирно су пролазили једни поред других. Имали су преча посла него да се међусобно туку — једини циљ били су им противнички носачи авиона.

— Ко ли ће имати више среће? — питао се Видхелм. — Да ли ће палуба Хорнета моћи да нас дочека на повратку?

За то време, капетан Мејсн нервозно је ходао по командном мосту ХОРНЕТА и издавао оштра и кратка наређења. Са палубе су склоњени лако запаљиви авиони, брзина је повећана на 28 чворова, екипе за отклањање кварова биле су у стању приправности. Топовске цеви и очи морнара биле су упрте у небо, на коме се кроз који тренутак очекивао окршај.

А небо није било нарочито наклоњено Американцима. Пошто су са јуришном групом поручника Видхелма отишли сви искусни официри, у другој су остали све сами млади, недовољно вешти пилоти којима јапански авиони нису дали времена чак ни да узму потребну висину. Око 9 часова, неколико јапанских авиона типа ВАЛ изненада се обрушио на ХОРНЕТ. Џиновски носач и бродови из његове пратње отворише ватру и небо се зацрне од дима и експлозија.

Оборено је више јапанских авиона, али то остале није спречавало да баце своје бомбе. Једна је погодила десну страну палубе за полетање.

— Проклетство! — промрси капетан Мејсн у немоћном бесу а тада занеме од призора који је угледао на небу. Челни јапански авион занео се као пијан. У њему је био командир ескадре, тешко рањен експлозијом гранате. Авион се устреми право на брод, погоди димњак, одскочи и сручи се на палубу уз заглушујућу експлозију своје две бомбе.

Готово истовремено, два торпедоносца пустила су своје пројектиле и тешко оште-

— Не брини, другар! — довикнуо је пилот погођеног авиона свом стрелцу. — Наћи ћемо добро место за посматрање параде!

СТАРО КОРИТО!

тила осетљиви бок ХОРНЕТА. Два торпеда експлодирала су у машинским просторијама. Обавијен густим димом, носач авиона се искренуо на десну страну, успорио и најзад стао. Личио је на каквог дива на издисају. Све везе биле су покидане и брод, глув и нем, непокретно је стајао на површини океана. У то га погодише још три бомбе од по 250 килограма, као да би да потврде победу.

ПОГОЂЕНИ СМО!

Све је трајало нешто мање од четврт часа. Непријатељски авиони нагло су нестали са неба, као да их није ни било. Све што је остало био је ужасан призор готово уништеног брода. Морнари су стајали и немо гледали крш који је до јуче био понос америчке морнарице.

— Шта сте се укипили! — пресекао их је Мејснов глас. — На посао!

Почео је рад на спасавању.

За то време ХОРНЕТОВИ авиони напали су јапанске носаче ШОКАКУ и ЗУИХО. Ловци из Видхелмове пратње побринули су се за јапанске одбрамбене авионе и отворили пут америчким бомбардерима. Само што су испустили неколико бомби. Видхелм опази да се на њих устремио рој јапанских авиона типа „ЗЕКЕ“.

— Бацај бомбе, бацај — довикнуо је свом стрелцу, спуштајући авион све ниже. У том тренутку осети јак потрес. Авион се занесе.

— Погођени смо, другар! — рече Видхелм стрелцу. — Али, не брини!

Све док је могао да лети, погођени авион је упорно пикирао на носаче. Онда поручник скрете и спусти се на воду, надува гумени чамац и хладнокрвно се обрати стрелцу:

— Шта кажеш, дечко? Одлично место за посматрање параде!

Горе, у ваздуху, у слушалицама пилота одјекнуо је глас поручника Џемса Војсија, који је преузео команду:

— Бацајте бомбе и брзо натраг!

Неколико бомби од 500 килограма разнеле су палубу ШОКАКУ, који је овим био избачен из строја за пуних девет месеци. Кроз противавионску ватру, амерички бомбардери бежали су натраг према ХОРНЕТУ.

КОБНИ МАНЕВАР

На ХОРНЕТУ је владала општа узбуна. Опасност од пожара била је озбиљна и ватра је гашена како се стигло — кофама воде, противпожарним апаратима... Морнари су чак пунили шаке хемијском пеном и бацали је на ватру. Помогла је и вода која је гуменим цревима спроведена са разарача МОРИС и РАСЕЛ.

Међутим, требало се латити и другог џиновског посла — да се опет покрену бродске машине. Спотичући се о крхотине и бауљајући кроз непрозирни дим, морнари су се спуштали у утробу брода. Најзад, прорадише три котла.

Па ипак, то није било довољно да ХОРНЕТ заплови и бродови из пратње сјатише се око тешко рањеног „вође“. Крстарици НОРТХЕМПТОН пао је у део тежак задатак да вуче ХОРНЕТ и док је њена оптерећена али снажна машина уједначено бректала, капетан Мејсн је издао наређење:

— Сви рањеници и лица која нису неопходна нека се евакуишу на разараче ХЈУЗ и РАСЕЛ!

Чамцима, мрежама и другим средствима, ХОРНЕТ је напустило 875 од укупно 1440 морнара.

Око два поподне изгледало је да ће се рањени носач спасти. Одједном, на небу се појави група јапанских торпедних авиона. Неколико торпеда устремило се на НОРТХЕМПТОН и овај, да би их избегао, нагло скрену улево. Овај маневар запечатио је судбину ХОРНЕТА. Он се откачио од крстарице, а њој намењена торпеда погодила су крму носача.

ЧУДО ОД БРОДА

Крмена машинска просторија пунила се водом и брод се нагињао све више. У четири сата, капетан Мејсн схватио је да мора да се опрости од ХОРНЕТА. Почела је ужурбана евакуација преостале посаде. Очекивало се да ће брод сваког тренутка нестати под таласима.

Али, ХОРНЕТ као да није мислио да потоне. Напуштени див прокосно је дочекао још један напад јапанских авиона, који му је разнео десни крмени угао. Његова посада немо је са околних бродова посматрала овај призор.

— Држи се, старо корито! — повика један голобради машинац једва задржавајући сузе. Било је то право чудо. Никоме није било јасно како то да носач већ није потонуо. Шта га држи на води? Најзад, команданти одлучише да га сами потопе да не би пао у руке непријатељу. Разарач МАСТИН одмакао се на миљу од ХОРНЕТА и, један за другим, испалио осам торпеда. Погођен само са три, тврдоглави див је остао на површини. У 19.20 часова, АНДЕРСОН је испалио још толико торпеда и постигао двоструко више погодака. Опет — ништа!

ПОГРЕБ ЈЕ ЗАВРШЕН

На МАСТИНУ и АНДЕРСОНУ завладала је паника. Мртвац никако није пристајао да буде сахрањен а свако даље задржавање у овим водама могло је да буде кобно. АНДЕРСОН је тада прибегао артиљеријској ватри и испалио у труп брода 130 граната. Затим су оба брода испалила још 300 граната. Пламен је сукнуо још више, носач је блештао насред Пацифика попут какве огромне буктиње. Али — то је било све.

—Повуците се! — стигло је наређење команданта МАСТИНА и АНДЕРСОНА. — Не вреди више покушавати!

И Јапанци и Американци запањено су гледали у усијани брод који се никако није предавао. Најзад, у 20.40 часова, када су се амерички бродови повукли, јапански разарачи МАКИГУМО и АКИГУМО завршили су ову „погребну свечаност“ која је трајала читаво поподне. Четири велика торпеда калибра 603 милиметра нанела су броду ударац који је недостајао. Носач се нагло искренуо и нестао под воденом површином.

Био је то крај седмог брода Америчке флоте под овим именом. Убрзо после тога, појавио се и осми ХОРНЕТ, такође носач авиона.

После битке код Санта Круза, јапански цар је говорио:

— Веома смо задовољни. Наша комбинована флота наноси тешке ударце непријатељу на Јужном Пацифику!

Но, изјаве пуне оптимизма биле су преурањене. Само месец дана касније савезничке снаге кренуле су у нову операцију и освојиле острво Гвадалканал. Д. М.

БИТКА КОД ОСТРВА САНТА КРУЗ, 26. X 1942

АМЕРИЧКЕ СНАГЕ:	носачи авиона ХОРНЕТ и ЕНТЕРПРАЈЗ	
	1	бојни брод
	6	крстарица
	14	разарача
ЈАПАНСКЕ СНАГЕ:	4	носача авиона
	4	бојна брода
	9	крстарица
	24	разарача

ЦРНА БРАДА и КОМАНДОСИ

ОПАСНО ЗАНИМАЊЕ

ХВАТА КОБРЕ ГОЛИМ РУКАМА

И афричка кобра као и њена сродница из Индије и Индокине краљевска кобра спада у ред веома опасних отровница. Да би је ухватио голим рукама човек мора да буде изузетно храбар и вешт као што је Египћанин Џемс Аш. Он мора да буде потпуно сигуран у себе и да тачно одреди раздаљину на којој сме да се нађе пре него што отровницу шчепа десном руком иза врата и тако јој не дозволи ни да га уједе ни да иштрца отров који је нарочито опасан ако дође у додир са очима. За само хватање египатских кобри Ашу је потребан делић секунде. После тога змија може само да се увија и копрца али не и да буде опасна. Ухваћене кобре Аш шаље у мали змијарник у Најробију где их стављају у стаклене кавезе да би посетиоци могли да их посматрају.

БИМ
И
БУМ
JOE MUSIAL
ХАЈ! ХАЈ!
ХА! ХА! АЛА ИМАШ СМЕШНУ СПАВАЋИЦУ!
?

ПОГЛЕДАЈТЕ! ДОБИО САМ ПОШТОМ ДИПЛОМУ ИЗ КАРАТЕА! И ЦРН ПОЈАС!
ДИПЛОМА
КРААК!
?

САД ЋЕТЕ СЕ, ВАЉДА, ВИ ХИЈЕНЕ, УЗЕТИ УПАМЕТ!
ДУМ!
?

ПА ТО МОЖЕ И НАШ ЧОКО!
ГЛИП!
КРААК!

ДА ДАМО И ЊЕМУ ЦРНИ ПОЈАС! ХА!
КРААК!
ГЛОП!

ОХ! МОЈ НАМЕШТАЈ!
ДОСТА! ПРЕТЕРАО СИ!
ДУМ!
ГИФЛ!
King Features Syndicate, Inc., 1973. World rights reserved.
1130

ШТЕТОЧИНО!
ИЗГЛЕДА ДА СИ У ЗАМЕНУ ЗА ТАЈ ЦРНИ ПОЈАС ДАО И ОНО МАЛО ПАМЕТИ ШТО СИ ИМАО!
И МАМА ЗАСЛУЖУЈЕ ЦРНИ ПОЈАС!
ГЛИП!
КРААК!
JOE MUSIAL

НАСТРАДАЛИ

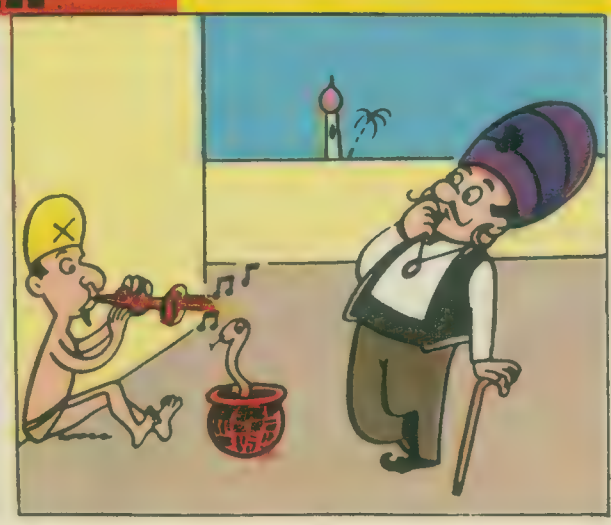

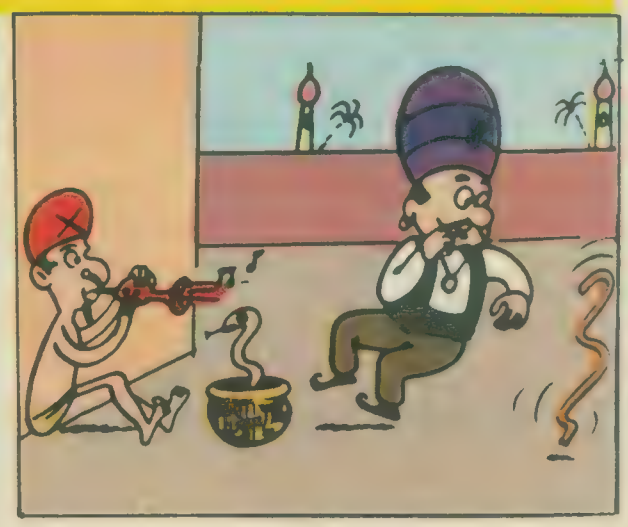

ЛОВ НА КОБРУ

Лето 1937... На једном узлетишту у Енглеској, међународно ваздухопловно такмичење било је у пуном јеку. Пилоти из целе Европе дошли су да се огледају у разним вештинама.

Најинтересантније је летење у ограниченом простору, између далековода. Публика се дигла на ноге кад је такмичење почело...

Водио је Курт фон Шланге, син једног немачког индустријалца. Шлангеов авион је био специјално конструисан и бржи од осталих.

Али, у овом случају сама брзина није била довољна. Вештина је била изблиза заобићи далековод, а Брајан Крејг је у томе био прави мајстор.

Брајан је умео да извуче максимум из свог авиона и могао је у милиметар да процени на којој ће удаљености проћи поред далековода. Ма колико се трудио, Шланге никако није успевао да се одлепи од Брајана.

Ушли су у последњи круг. Брајан је био све бољи. Волео је да лети. Кратко време је служио у РАФ-у, а онда је прешао у резерву...

Шланге је повећао брзину, и даље покушавајући да се отресе Брајана. Зато је код следећег далековода морао да направи велики заокрет, што је Брајан и очекивао.

Немац је пребледео кад је Брајанов авион улетео између њега и далековода.

Киптећи од беса што губи вођство, Шланге је спустио кров своје кабине и Брајан га је сасвим јасно видео.

Требало је да Брајанов последњи окрет буде најближи далеководу. Изненада, једна сенка је прешла преко његове кабине...

Немачки авион се још више приближио и Брајан је видео Шлангеа како му се кези. Да би избегао судар с Немцем, морао је да још више приђе далеководу и – дотакао га је крилом...

Летећи брзином од преко 160 километара на сат, авион се накривио и почео да се окреће. Само захваљујући својој вештини, Брајан је успео да избегне најгоре.

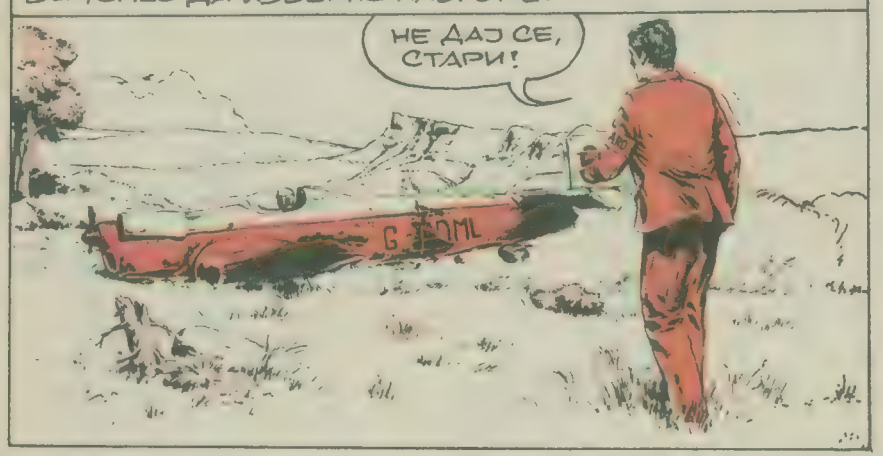

Воља такмичења је притрчао оштећеном авиону. Брајан је био угруван и ужасно бесан...

Курт фон Шланге је хладно саслушао Брајанова пребацивања. Није био навикао да га оптужују...

Фон Шланге је наједном схватио да нацистичка странка овде ништа не значи. Љутито се окренуо и удаљио се.

Брајан је сав новац био уложио у свој авион, сада потпуно уништен. Док је, сав очајан, посматрао олупину, пришао му је млађи брат Дејвид.

То је био дуг и тежак посао. Мрак је пао пре него што је Брајан напустио аеродром.

Али, страх се показао оправданим: одједном, три човека су се створила крај њега. Фон Шланге и његови пратиоци желели су освету...

Немци су ћутали. Двојица су га држала док га је трећи ударао без милости.

Ударци су пљуштали и даље, у тишини. Онда су се на стази зачули нечији кораци...

НЕКО ИДЕ! БРЗО!

НЕ, НЕЋЕТЕ...

Иако ошамућен, Брајан је полетео на нападаче. Нешто му је остало у рукама... А затим су Немци отишли. Следећег тренутка стигао је Дејвид.

БРАЈАНЕ, ШТА СЕ ДЕСИЛО?

НАПАЛИ СУ МЕ РАЗБОЈНИЦИ! ДАЈ МИ РУКУ...

Кад су стигли кући, видели су шта је Брајан зграбио од нападача: црни шал са извезеном кобром.

ОВАЈ ШАЛ САМ ВИДЕО ОКО ШЛАНГЕОВОГ ВРАТА! ПРАВА ЈЕ ЗМИЈА!

Дејвид је био огорчен. Желео је да пронађе кукавице и освети брата.

СРЕДИЋУ ТО С ЊИМ КАО МУШКАРАЦ С МУШКАРЦЕМ!

НЕ! ОНЕ ЊЕГОВЕ ДВЕ ГОРИЛЕ СМРВИЛЕ БИ ТЕ! САЧУВАЋУ ОВАЈ ШАЛ... МОЖДА ЋЕ МИ СЕ ЈЕДНОМ ПРУЖИТИ ПРИЛИКА ДА МУ ГА ВРАТИМ!

Дејвид је тужно сео.

АЛИ, КАКО ЧОВЕК МОЖЕ ОНАКО ДА СЕ ПОНАША?

БОЈИМ СЕ ДА ЈЕ ОН ТИПИЧАН ПРЕДСТАВНИК ХИТЛЕРОВЕ НЕМАЧКЕ! ЗАТО СЕ Р.А.Ф. И ПРИПРЕМА! НАДАМ СЕ ДА ЋЕ МЕ ПОНОВО ПОЗВАТИ...

Брајан је ставио шал у џеп и почео да се пакује. Решио је да се више не такмичи.

Француска, маја 1940... Немачки тенкови су продрли преко Белгије и Холандије и сада су надирали у Француску. Изнад њих су летели авиони са црним крстовима.

ГОТОВ ЈЕ!

Нападачима се супротставила само шачица британских и француских пилота.

У борбама је учествовао и ваздухопловни поручник Брајан Крејг, сада командир ескадриле „Харикена". Пошто су губици били велики, из Енглеске су стигли резервни пилоти, међу којима и Дејвид Крејг.

ЗАВРШИО СИ ОБУКУ У ПРАВОМ ТРЕНУТКУ! ПОТРЕБАН НАМ ЈЕ СВАКИ ЧОВЕК!

ОДЛИЧНО! ПОКАЖИТЕ МИ НЕМЦЕ И ЈАЋУ...

РАДИЋЕШ КАКО ТИ СЕ КАЖЕ, МОМЧЕ! БРАЈАНЕ, ПОВЕДИ СУТРА СВОГ ХРАБРОГ БРАТА У ПАТРОЛУ!

Командант Гилкрајст је био веома омиљен.

Ујутру, два „Харикена" су летела над Француском. Кад су се приближили борбеној линији, Брајан је погледао на пут под собом којим се повлачио народ истеран из својих кућа...

ЈАДНИЦИ! КАО ДА СУ ОНИ КРИВИ ЗА ОВАЈ РАТ!

ХЕЈ, БРАЈАНЕ... ОВАЈ, ПЛАВИ ДВА ЗОВЕ ПЛАВОГ ВОЂУ: БАНДИТ НА ИСТОКУ!

Брајан је погледао у том правцу. Један „Месершмит" се приближавао друму. Сипајући ватру на избеглице. Дејвид је одмах кренуо у напад.

ОН ПУЦА У ЉУДЕ! ЖИВОТИЊА!

САМО НАПРЕД, ПЛАВИ ДВА! СТИЖЕМ И ЈА!

БРАЈАН ЈЕ ДОБРО ЗНАО СВОЈ ПОСАО. ПОГЛЕДАО ЈЕ КА СУНЦУ И УПОЗОРИО БРАТА...

ЈОШ ДВОЈИЦА, ПЛАВИ ДВА! СКРЕЋИ ЛЕВО!

АЛИ, БИЛО ЈЕ КАСНО: ДЕЈВИДОВ АВИОН ЈЕ ЗАСУТ МЕЦИМА. БРАЈАН МУ ЈЕ ПОШАО У ПОМОЋ.

ИСКАЧИ, ДЕЈВИДЕ... ИСКАЧИ!

БРАЈАНУ ЈЕ ЛАКНУЛО КАД СЕ ДЕЈВИДОВ ПАДОБРАН ОТВОРИО. ТАДА СУ СЕ ДВА „МЕСЕРШМИТА" УСТРЕМИЛА НА ЊЕГА.

НЕЋУ ДУГО ИЗДРЖАТИ! УБРЗО ЋУ СЕ ПРИДРУЖИТИ ДЕЈВИДУ... УХ, ЕВО ЈОШ ЈЕДНОГ НЕМЦА!

ТАЈ „МЕ-109" НОСИО ЈЕ ЗНАК КОБРЕ. ПИЛОТ ЈЕ БИО КУРТ ФОН ШЛАНГЕ.

МЕЂУТИМ, ФОН ШЛАНГЕ ЈЕ КРЕНУО ПРЕМА ДЕЈВИДУ, КОЈИ ГА ЈЕ РАДОЗНАЛО ПОСМАТРАО. СЛЕДЕЋЕГ ТРЕНУТКА СЛЕДИО СЕ ОД УЖАСА.

НЕЋЕ ВАЉДА... ОХ, НЕ!

ОДМАХ ЗАТИМ „МЕСЕРШМИТ" ЈЕ ОТВОРИО ВАТРУ... И ДЕЈВИД ЈЕ ИЗДАХНУО ВИСЕЋИ О ПАДОБРАНУ.

ОВАЈ БРУТАЛНИ ПОСТУПАК ДОВЕО ЈЕ БРАЈАНА ДО ЛУДИЛА. ЈУРНУО ЈЕ СВОЈИМ ВЕЋ ОШТЋЕЋЕНИМ АВИОНОМ НА НЕПРИЈАТЕЉА, АЛИ МАШИНА ЈЕ ОТКАЗАЛА ПОСЛУШНОСТ.

ХАЈДЕ, ШТА ЧЕКАШ? УБИЈ И МЕНЕ... АЛИ КУДА ТО ИДУ?

АЛИ, ПРЕДАХ ЈЕ ТРАЈАО КРАТКО. ТРЕЋИ „МЕСЕРШМИТ" СЕ НАШАО ИЗА ЊЕГА И БРАЈАН ЈЕ ОДЈЕДНОМ СХВАТИО...

БАШ КАО 1937! ДВОЈИЦА СУ МЕ ДРЖАЛА ДОК МЕ ЈЕ ТРЕЋИ УДАРАО! САДА СУ МЕ ДВОЈИЦА ТУКЛА, А ТРЕЋИ ЋЕ ДА МЕ ДОТУЧЕ! ТАЈ ЗНАК КОБРЕ... КУРТ ФОН ШЛАНГЕ!

ДОК СУ МЕЦИ УДАРАЛИ У АВИОН, БРАЈАН ЈЕ НЕКАКО УСПЕО ДА АТЕРИРА. ИЗИШАО ЈЕ ИЗ КАБИНЕ И ПОТРЧАО...

ДА, ТО ЈЕ ОН... НЕ УМЕ ПОШТЕНО ДА СЕ БОРИ! ЕВО ГА ОПЕТ!

БРАЈАН ЈЕ ОЧАЈНИЧКИ КРИВУДАО, ДОК СУ СЕ МЕЦИ ЗАРИВАЛИ У ЗЕМЉУ ОКО ЊЕГА. ГОТОВО БЕЗ ДАХА, БАЦИО СЕ У РОВ, ИЗНАД КОЈЕГ ЈЕ ИСТОГ ТРЕНУТКА ЗАБРУЈАО КОБРИН МОТОР.

ТАЈ ЧОВЕК ЈЕ ЗВЕР! ДА УБИЈЕ БЕСПОМОЋНОГ ПАДОБРАНЦА!

ЛЕЗИТЕ! ЈОШ НИЈЕ ОТИШАО!

НАЈЗАД ЈЕ И ФОН ШЛАНГЕУ ДОСАДИЛА ОВА ПРЉАВА ИГРА И... НЕМАЧКИ АВИОНИ СУ СЕ УДАЉИЛИ. БРАЈАН ЈЕ ПРИТРЧАО МРТВОМ ДЕЈВИДУ...

ПЛАТИЋЕШ МИ ЗА ОВО, НИТКОВЕ! ГОНИЋУ ТЕ, АКО ТРЕБА, ДО КРАЈА ЖИВОТА! НОСИЋУ ТВОЈ ШАЛ СВЕ ДОК ТЕ НЕ УНИШТИМ! КУНЕМ СЕ!

Убрзо је Француска пала, а десетковане ескадриле вратиле су се у Енглеску. Тамо су се латили посла како би што пре надокнадили губитке.

Сада са авионима добро стојимо, а последњи резервни пилоти су данас добили распоред!

Надајмо се да ћемо имати довољно времена да се припремимо!

Пилоте који су одређени да лете са Брајаном чудила је ћутљивост њиховог вође.

Чудан човек! Не одваја се од оног шала са змијом!

Одличан је пилот, а нацисте мрзи из дна душе!

Убрзо је свима постало јасно: иако поуздан, „Харикен" није могао да се мери са немачким „ме-110".

Срећом, имамо „спитфајере"! Радићемо заједно! Ми ћемо се позабавити бомбардерима, а ловце ћемо препустити „спитфајерима"!

Герингове хорде су прелазиле преко канала, убеђене да ће бацити Енглеску на колена. Али, убрзо су схватили да то није тако једноставно.

До ђавола!

Није твој дан, швабо!

Комбинација „спитфајер"-„Харикен" показала се одличном. Брајан је повео своју ескадрилу у напад. Тада је чуо глас једног пилота „спитфајера"...

Хеј, шта раде ова тројица? Зашто се не прикључе осталима?

Оборио сам једног, шефе!

Одлично! Сад крени према бази!

Брајан је приметио три „ме-109" како круже високо...

Брајан је видео како се један „спитфајер" љуља с једне стране на другу, док је његов рањени пилот покушавао да га исправи. А онда је један од немачких авиона пројурио на њега.

Каква поквареност, устремити се на повређеног! Знак змије... то је фон Шлангe!

Брајан је, обузет мржњом, отворио ватру на „месершмита". Али, било је прекасно за спасавање рањеног енглеског пилота.

Ухватићу ја тебе! Сад авиончићу, напред!

Али, Шлангеова два пратиоца су му већ била иза леђа. Брајан је све учинио да им умакне и што више се приближи Шлангеу.

Бржи су од мене, а њихов газда треба тренутак да ме уништи! Где ли су само ти „спитфајери"?

Није морао дуго да чека. Два „спитфајера" су улетела међу Немце, сипајући ватру.

Сад си мој! Хајде, змијо, да се погледамо!

Али, шланге није имао обичај тако да се бори. Спуштеног носа кренуо је ка сигурној француској обали. Брајан је јурио за њим.

Не вреди! Он има потпуно нов авион, а овај мој је већ крнтија! Нека биће још прилика!

Брајан је кренуо натраг и спустио се у базу с последњим литрима бензина. Гилкрајст га је чекао.

Зашто не поштујеш моја наређења? Било је доста Немаца... А ти се окомио само на тог...

С њим треба да средим неке рачуне! Убио ми је брата!

Гилкрајст је видео мржњу у Брајановим очима и сетио се догађаја у Француској. Али, морао је да мисли и на остале.

Разумем те, Брајане, али и без тога имамо много проблема!

Јасно ми је, али кад видим тај знак змије за побесним!

Из дана у дан долазили су немачки бомбардери, али „спитфајери" и „харикени" су их увек чекали спремни. Ваздушна офанзива која је требало да уништи Британију, полако је слабила.

Тражиш ли и даље свог љубимца, Брајане?

Не! Фон шланге се појављује само кад треба некога дотући!

Битка још није била завршена. Али, с новом 1941. годином Р.А.Ф. је скупио снагу да узврати ударац. Сад је имао брже и боље наоружане авионе...

Волео сам стари авион, али овај нови „спитфајер" је дивота!

Са оваквим топом правићемо чуда! Сад ћемо и ми ићи у посету непријатељу!

Енглески бомбардери су нападали немачку ноћу, док су ловци дану прелазили преко канала и изазивали луфтвафе на борбу. Кад би Немци одбили изазов, тукли су их на њиховим узлетиштима.

Неће да прихвате игру! Хајде да их мало продрмамо! Гађаћемо аеродроме јужно одавде!

Једна ескадрила је уништила инсталације и авионе на земљи, док су друге две, као заштитница, кружиле око ње.

Бандити долазе са севера! Много њих!

Тренутак касније дошло је до судара. Немци су били бројно надмоћнији, али „спитфајери" су се побринули да то надокнаде.

Ово заиста постаје забавно!

Из навике, Брајан је погледао ка сунцу. Тамо су чекала три „месершмита"...

Тројица у заседи! То мора да је онај кукавица шланге! Да видимо...

Правећи се да му је авион оштећен и да је изгубио контролу над њим, Брајан је променио правац лета.

Насео је! Хајде, друшкане, приђи мало ближе!

„Месершмит" се самоуверено приближавао. Кад му је био тачно за репом, Брајан је нагло окренуо свој авион и отворио ватру.

Фон Шлангe је веома невешто избегао Брајанов напад. Било је јасно да он није никакав пилот. Окренуо се да бежи, али Брајан му је био за петама.

Другови су притекли Брајану у помоћ и он се приближио фон Шлангeу.

Шлангe је настављао да бежи. Брајан га је пратио, стално смањујући раздаљину.

Брајанов митраљез је поново заштектао. „Месершмит" се заљуљао и полетео ка земљи.

„Месершмит" се лудачки клизао, и најзад улетео у дубоку баруштину.

Брајан није могао да задржи осмех кад је видео нацисту у блату.

Тада се сетио погинулог брата и узео Немца на нишан...

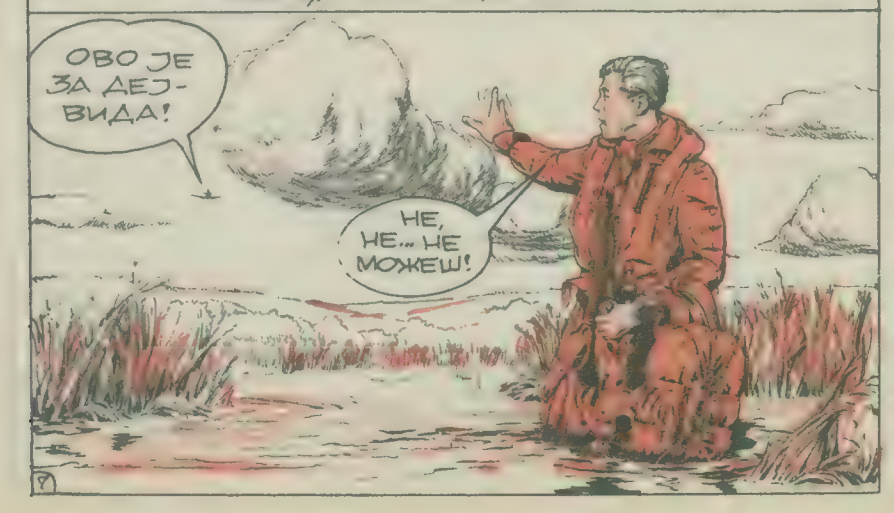

Али, чудно пиштање показало је Брајану да нема више муниције.

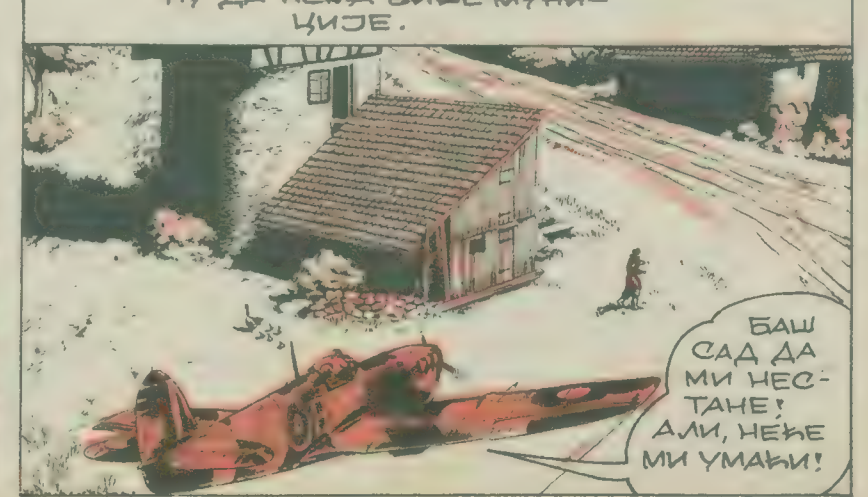

Тешко дишући, фон Шланге се окренуо кад је чуо ужасно брујање које се приближавало.

Ко је овај лудак? Шта хоће са мном?

Врх крила није закачио Немца, па је Брајан морао нагло да заокрене како би избегао кућу. Тада су меци почели да ударају у крила „Спитфајера".

Ух, сад сам стварно у сосу!

Знајући да ће лоше проћи ако Шланге погине, један од његових чувара измакао је енглеским ловцима и кренуо да га спасе...

Он стварно мисли да ме удеси! Не могу да му узвратим, али да видимо је ли икада учествовао на ваздухопловним такмичењима...

Избегавајући фашисте, Брајан је кренуо ка обали, летећи веома ниско.

Није лоше, друшкане, али могло би и боље!

Луда јурњава се наставила... Немац је очајнички покушавао да уништи „Спитфајера".

Признајем да си бољи од фон Шланге!

Проклетство!

Немац ипак није могао да се мери с Брајаном у ниском летењу и у брзим рефлексима...

Добро је, ено обале! Већ сам изнемогао, а и бензин ће да ми нестане!

„Спитфајер" је већ био на домак немачке обалске противавионске батерије. Тобџије су, после једног енглеског напада, управо излазиле из ровова, срећни што су остали живи.

Ух, мислио сам да никад неће отићи...

Хеј, пази!

Као какав експресни воз, Брајанов авион им је затутњао изнад глава.

Лези!

Брајанове бравуре приметили су остали пилоти, међу њима и командант Гилкрајст, који није био ни мало одушевљен...

Ко је тај лудак?

Један од мојих! Одржаћу му буквицу кад се вратимо!

Брајан је позван на одговорност.

Опет онај твој немац, је ли?

Да! Замало да га ухватим! Трећи пут ми неће измаћи!

Не буди толико сигуран! Можеш и сам да настрадаш!

Спреман сам на тај ризик, али морам га ухватити!

Нацисти су заустављени на Ламаншу, али се опасност повећала на Медитерану. Брајанова ескадрила је добила нов распоред...

Малта је на удару, бомбардују је по цео дан! Идемо тамо! Понећемо минимум опреме, јер су нам авиони у лошем стању!

Један носач авиона запловио је ка Медитерану. У близини Малте, „спитфајери" су узлетели са брода. Баш у том тренутку Немци су бомбардовали острво...

Је ли увек овако?

Не! Ово је један од мирнијих дана!

Ево нас на сунчаном Средоземљу! Какав хаос!

Ма какви! Све је овде одлично организовано!

Поздрав од команданта базе! Желео би да вас види!

У једној пећини капетан Мејнард је пожелео добродошлицу пилотима. Све до тада одбрана Малте састојала се од неколико дотрајалих „харикена" и старих двокрилаца „гладијатор".

Нападачи су постали опрезни! Чим ове наше старудије узлете, они баце бомбе и беже!

Наши авиони су добри! Показаћемо им!

Дат је знак за узбуну. А одмах затим појавили су се непријатељски бомбардери. „Спитфајери" су одмах узлетели...

Оставите оне који су већ избацили бомбе и нападајте остале!

Појачана одбрана постигла је успех. Напади више нису били тако чести...

Сад шаљу све више ловаца да их штите!

Механичари чине права чуда, али наши авиони су заиста преоптерећени! Потребни су нам нови...

Извиђања над Сицилијом показала су да ситуација није нимало повољна.

Поново је Брајан видео бомбардере са црним крстовима док је, летећи огромном брзином, избегавао непријатељску противавионску ватру.

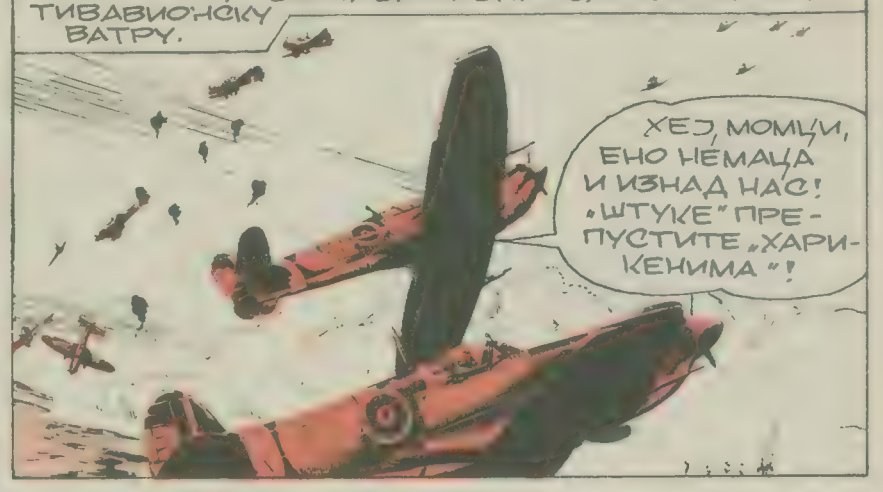

За битку су биле мобилисане све снаге. Послужили су чак и стари „гладијатори"; летели су на малој висини и ловили „штуке".

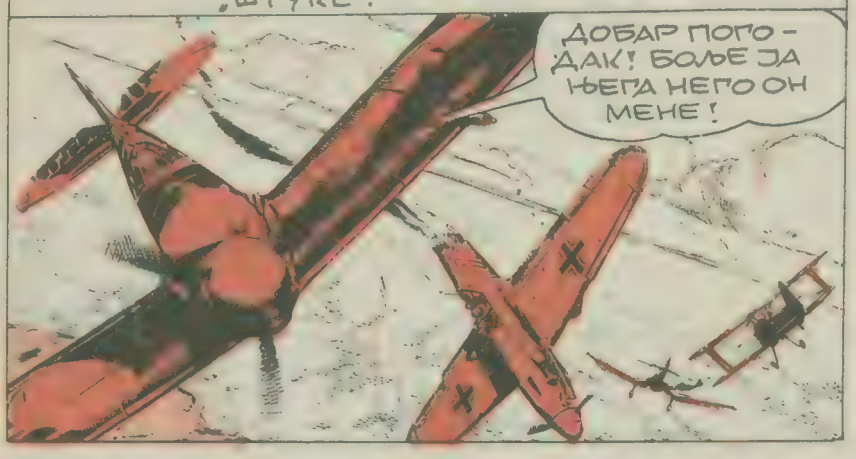

Брајан је поскочио кад су три „месершмита" искрсла пред њим. На ономе који је летео мало позади био је знак кобре.

Шлангеа је остао веран свом обичају; тражио је најспорији и најстарији енглески авион. Брајан је јурнуо на њега.

Као и увек, Шлангеа је потражио спас у бекству. Брајан није могао да га стигне.

Шлангеа се појављивао готово свакодневно, вребајући са стране неку лаку жртву. Брајан је само шкргутао зубима...

Нови „спитфајери" су носили знак 9 и имали су много снажније машине него они са знаком 5...

Класична линија „спитфајера" остала је иста, али дужи „нос" давао му је изглед ајкуле. Што је најважније, био је бржи од „ме-109"...

Нови апарати су кренули у акцију још исте вечери...

ЧАК И КАД ЈЕ УЛЕТЕО У БИТКУ, БРАЈАН ЈЕ СТАЛНО ДРЖАО НА ОКУ СВОГ НЕПРИЈАТЕЉА...

У РЕДУ, УБИЦО! ЗНАЧИ, ОВО ЈЕ ТРЕНУТАК!

ПОВЕЋАО ЈЕ ВИСИНУ. ПОГАЂАЈУЋИ ЊЕГОВУ НАМЕРУ, ФОН ШЛАНГЕОВИ ЧУВАРИ СУ НАПАЛИ.

ЕНО, ОПЕТ БЕЖИ! ОВОГА ПУТА ТО МУ НЕЋЕ ПОМОЋИ!

БРАЈАН ЈЕ ИЗА СЕБЕ ОСТАВИО ТЕЛОХРАНИТЕЉЕ И КРЕНУО ЗА ФОН ШЛАНГЕОМ. НАЦИСТА ЈЕ БИО У НЕДОУМИЦИ.

КУД ГОД КРЕНЕМ, НЕКО МЕ ПРАТИ! ДА ЛИ ЈЕ ТО УВЕК ИСТИ ЧОВЕК? И ШТА ХОЋЕ ОД МЕНЕ?

БРАЈАН ЈЕ ЈОШ БИО ДАЛЕКО ОД НЕМЦА, КАД СЕ УКАЗАЛА СИЦИЛИЈАНСКА ОБАЛА...

МИСЛИШ ДА СИ САД СИГУРАН? ПРОГОНИЋУ ТЕ ДО КРАЈА СВЕТА, ПА И ДАЉЕ АКО ТРЕБА!

ЛЕТЕЋИ ВЕОМА НИСКО, ФОН ШЛАНГЕ ЈЕ СТИГАО ДО ОБАЛЕ. ИЗА ЊЕГА ЛЕТЕО ЈЕ БРАЈАН, ПРАВО НА ВАТРУ ПРОТИВАВИОНСКЕ ОДБРАНЕ.

АААХ... МОЈА НОГА!

ЦИТАВА КИША МЕТАКА СРУЧИЛА СЕ НА „СПИТФАЈЕР". ДИМ ЈЕ СУКЉАО ИЗ МАШИНЕ, А ОД СТРАШНОГ БОЛА У НОЗИ БРАЈАН СЕ ГОТОВО ОНЕСВЕСТИО.

НАЈПРОСТИЈИ ТРИК, И ЈА ДА НАСЕДНЕМ НА ЊЕГА! МОРАМ НА ПУЧИНУ... АКО АВИОН ИЗДРЖИ!

БРАЈАН ЈЕ НАКРЕНУО АВИОН, КАКО БИ ИЗБЕГАО ПЛАМЕНОВЕ... АЛИ НОВИ МЕЦИ ПОЧЕЛИ СУ ДА УДАРАЈУ ПО ЊЕМУ.

ОСТАЈЕШ ДОСЛЕДАН СЕБИ, ШЛАНГЕ! У РЕДУ! АЛИ И ТИ ЋЕШ СТРАДАТИ СА МНОМ!

СКУПИВШИ ПОСЛЕДЊУ СНАГУ, БРАЈАН ЈЕ ЈУРНУО НА „МЕСЕРШМИТА" СА ЗНАКОМ КОБРЕ. АЛИ, ФОН ШЛАНГЕ ГА ЈЕ ЛАКО ИЗБЕГАО.

НЕ ВРЕДИ... МОРАЋУ ДА СЕ СПУСТИМ НА ВОДУ!

Брајан је успео да свој оштећени авион спусти на море. Изронивши, видео је како „Спитфајер" тоне. Али, његовим мукама, још није био крај...

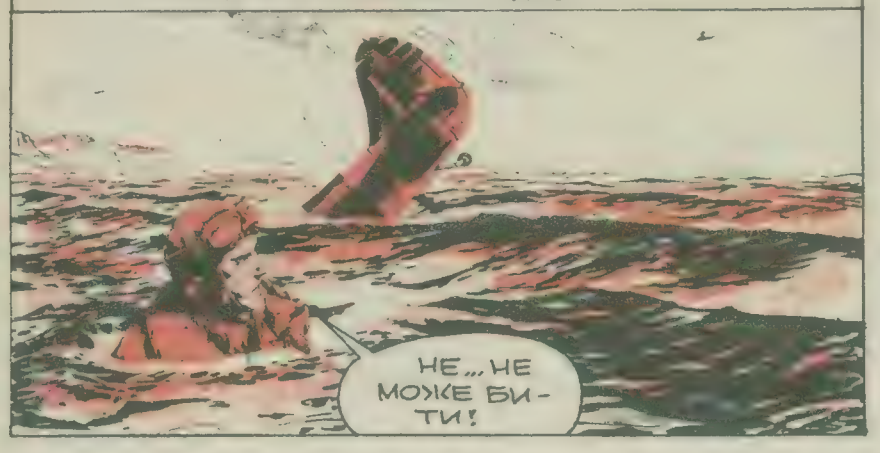

Меци су узбуркали воду око Брајана. Осетио је тегобу у прудима, и... мрак се склопио над њим.

Док се приближавала ноћ, подморница „Лисица", враћајући се на Малту опрезно је извукла свој перископ.

Подморница је пришла и Брајаново тело је извучено из воде.

У једној пећини на Малти била је уређена операциона сала. Ту је војни хирург извадио пет куршума из Брајановог тела.

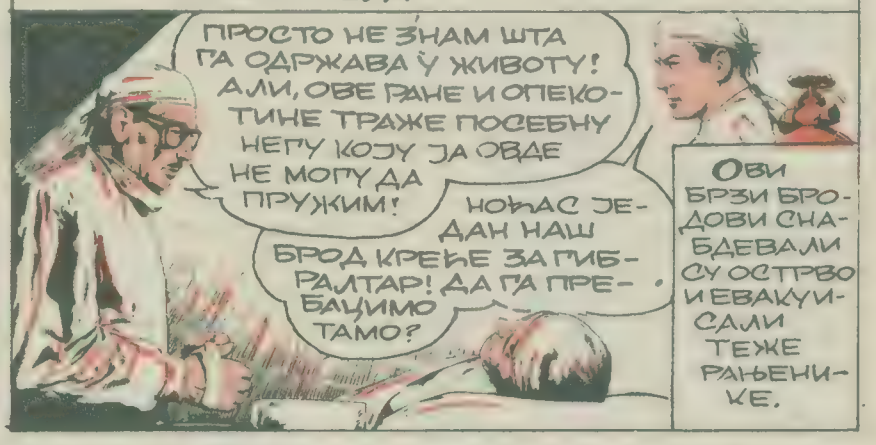

Хирург је изнео своје мишљење...

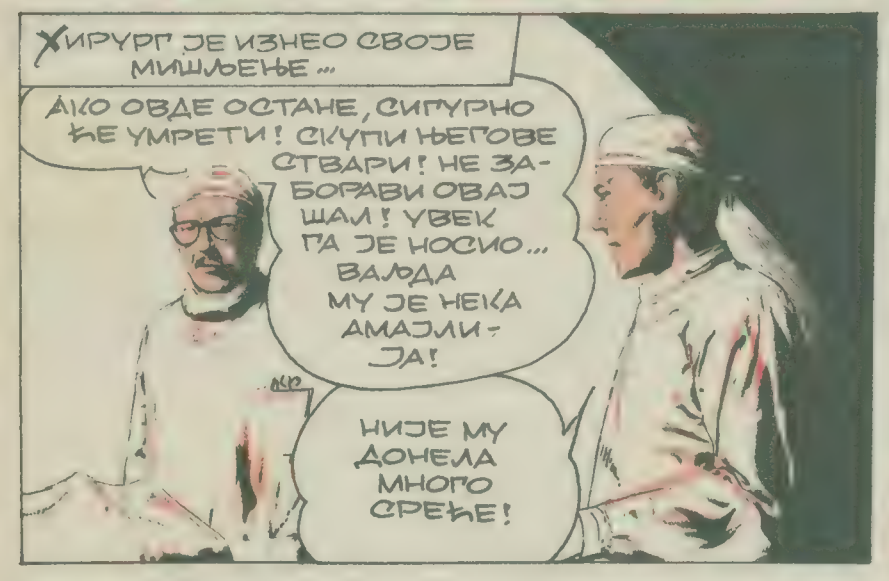

Кад је те ноћи брод кренуо за Гибралтар, на њему је био Брајан.

Кад су стигли, Брајан је одмах пренет у главну болницу. Недељу дана је лебдео између живота и смрти, а онда се појавио трачак наде...

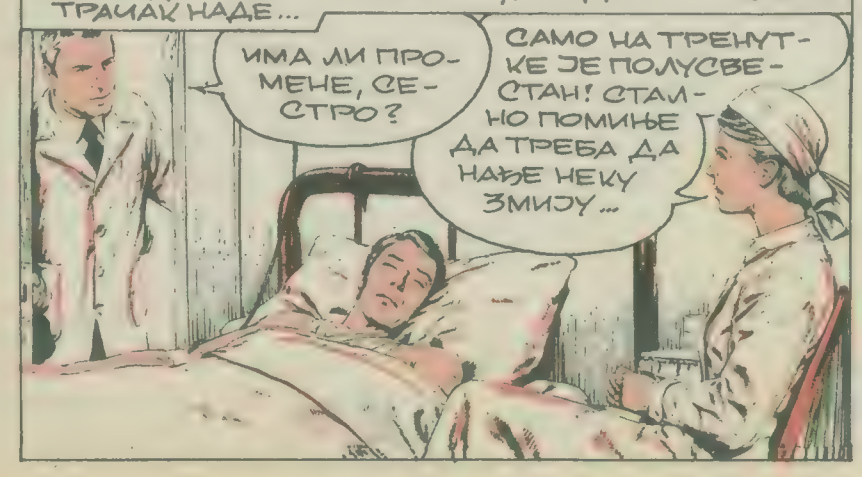

Чим је мало ојачао, Брајан је пребачен у Енглеску. Тамо су специјалисти учинили све да оспособе за живот његово изрешетано тело.

ЈЕДАН МЕТАК ЈЕ БИО ПРОШАО, КРОЗ ШАЛ И ЗАКАЧИО КОБРИНУ ГЛАВУ.

ДА ЛИ ЈЕ ОВО НЕКИ ПРЕДЗНАК? ВИДЕЋЕМО! МОРАМ ШТО ПРЕ ДА СЕ ВРАТИМ У БОРБУ...

МЕСЕЦИ СУ ПРОЛАЗИЛИ. БРАЈАН ЈЕ ЧЕСТО БИО СА ОСТАЛИМ ВАЗДУХОПЛОВЦИМА КОЈИ СУ СЕ ОПОРАВЉАЛИ ОД РАНА.

БИЛИ СМО У ТЕШКОМ ПОЛОЖАЈУ КАД СУ НАС НАПАЛА ТРИ „ФОКЕ-ВУЛФА"...

ТРИ? ЗАР НИСУ УВЕК У ПАРОВИМА?

БРАЈАН СЕ САВ ПРЕТВОРИО У УВО. ОВО МУ ЈЕ БИЛО НЕШТО ПОЗНАТО...

ОКО НАС СУ СТАЛНО БИЛА ДВОЈИЦА, СВЕ ДОК НАМ АВИОН НИСУ ИЗРЕШЕТАЛИ! ОНДА ЈЕ ДОШАО ТРЕЋИ ДА НАС ДОКРАЈИ! ЧЕКАЈ... ТАЈ АВИОН ЈЕ ИМАО ЗМИЈУ, ИСТУ КАО НА ОНОМ ТВОМ ШАЛУ!

ЗНАЧИ, ШЛАНГЕ ЈЕ ЈОШ ТУ, САМО С НОВИМ АВИОНОМ! УМЕ ОН ДА ЧУВА СЕБЕ!

ЗНАЧИ, ЊЕГОВ НЕПРИЈАТЕЉ И ДАЉЕ ВОДИ СВОЈУ ПРЉАВУ ИГРУ.

УСПЕО САМ ДА СЕ СПУСТИМ НА ВОДУ, АЛИ ОНА СВИЊА НАС ЈЕ МИТРАЉИРАЛА ИЗ ВАЗДУХА'! ВОЛЕО БИХ ДА ГА ЈОШ ЈЕДНОМ СРЕТНЕМ...

А ТЕК ЈА?

ТЕК ПОСЛЕ ДВЕ ГОДИНЕ БРАЈАН ЈЕ БИО У СТАЊУ ДА СЕ ВРАТИ НА ДУЖНОСТ, АЛИ НЕ КАО ПИЛОТ. УПУЋЕН ЈЕ У ЈЕДИНИЦУ ЗА ОБУЧАВАЊЕ МЛАДИХ ПИЛОТА.

ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ БИТИ ДОСТА ПОСЛА!

У МЕЂУВРЕМЕНУ, ПОЈАВИЛИ СУ СЕ НОВИ АВИОНИ И НОВИ МЕТОДИ УПРАВЉАЊА ЊИМА. А БРАЈАН ЈЕ ЖАРКО ЖЕЛЕО ДА СЕ ВРАТИ ЛЕТЕЊУ И НАЂЕ УБИЦУ СВОГ БРАТА...

ЗНАО ЈЕ ДА СЕ МОРА БАЦИТИ НА УЧЕЊЕ, ЈЕР ЈЕ ОДСУСТВО ОД ДВЕ ГОДИНЕ СУВИШЕ ДУГО ЗА ПИЛОТА.

ЖЕЛЕО БИХ ДА СЕ ПОНОВО УКЉУЧИМ У БОРБУ...

У РЕДУ, АЛИ НЕ ТРЕБА ЖУРИТИ! ДО САДА СТЕ СУВИШЕ РИЗИКОВАЛИ!

БРАЈАН ЈЕ УМЕО ДА БУДЕ СТРПЉИВ. ЗАМОЛИО ЈЕ ЈЕДНОГ ИНСТРУКТОРА ДА БУДЕ УЗ ЊЕГА У ПОЧЕТКУ.

ЕТО ВИДИШ, СВЕ СЕ ВРАТИЛО! СТВАРНО, НИШТА НИСИ ЗАБОРАВИО!

ХВАЛА, ТОМИ! ЈОШ МАЛО ВЕЖБЕ СА ОВОМ СТАРУДИЈОМ, А ОНДА ЋУ ПОКУШАТИ С НЕЧИМ БОЉИМ!

УСКОРО ЈЕ ЛЕТЕО У НАЈНОВИЈИМ ТИПОВИМА АВИОНА...

ИЗВАНРЕДНО ЛЕТИ! КО ЈЕ ТАЈ?

ПОРУЧНИК БРАЈАН О'КРЕЈГ! ЈОШ МУ НЕ ДОПУШТАЈУ ДА ОДЕ ОДАВДЕ, А ОН ЈЕ РОЂЕНИ ПИЛОТ!

ПОРЕД ЛЕТЕЊА, БРАЈАН ЈЕ СТАЛНО ВЕЖБАО.

ЗАБОГА, ОБУЦИ СЕ И ДОЂИ НА ДОРУЧАК! ИЗЛИЗАЋЕШ НАМ ТАЈ АСФАЛТ; ГАЛОПИРАШ ПО ЊЕМУ ЈОШ ОД ШЕСТ УЈУТРУ!

ЕВО МЕ ОДМАХ! УЗГРЕД ДА ВАС ПИТАМ, МОГУ ЛИ ДА ПРИСУСТВУЈЕМ ДАНАШЊЕМ ПРЕДАВАЊУ О ТАКТИЦИ?

Потпуно опорављен, Брајан је са успехом испробао све нове типове авиона. Међутим, нису му дозвољавали да се врати на фронт.

Увек исто: неупућен у најновије машине! А ја сам летео на свима и присуствовао свим предавањима!

Таква је бирократија! Али, можда ће те ово интересовати...

Било је то писмо у којем су тражени вешти пилоти за учествовање у „специјалном тест-програму". А на коверти је стајало: строго-поверљиво.

Не знам какав је то програм, знам само да су им потребни искусни и смели пилоти као што си ти!

Хвала на комплименту! Тајне су ме увек привлачиле! Ставите моје име!

Молба му је одобрена, и ускоро се нашао на добро чуваном узлетишту на западу земље.

Хартије су вам у реду! Сада, молим вас, идите право у мензу! Не прилазите хангарима!

Добро је што си ме пустио и кроз капију! Да ми је знати о чему је реч!

Те ноћи, за вечером, док је неколико људи у цивилу седело са официрима, тајна је, чинило се, била још већа.

Ово усамљено место, чувано као енглеска банка, и сад ови цивили... шта то значи?

Попиј ту кафу и све ћу ти објаснити!

Командант Нил, који је био на челу ове мистериозне станице, повео је Брајана до хангара. Тек кад су препознали Нила, чувари су их пустили унутра...

Ево их: „плостер метеор"! Вреди их држати под кључем, зар не?

Па они су на млазни погон! Начуо сам нешто, али нисам веровао!

Специјална јединица је изводила последње припреме. Недељу дана касније, Брајан се попео у кабину једног „метеора".

Само пажљиво! Имаш посла са машином огромне снаге!

Без бриге! Само гледајте!

Авион је кренуо пистом уз застрашујуће звиждање, а онда се одлепио од земље...

Лако као птица!

Дизао се све више, три километра, шест, десет километара...

Ово је авион из мојих снова!

Али, брзо је дошло време за повратак. Брајан је био усхићен и задихан.

Као на летећем ћилиму!

Знао сам да ће ти се допасти! Али, сад предстоји озбиљан рад!

Какво задовољство летети по цео дан оваквим авионом! Брајан је био у свом елементу. Готово је заборавио фон шлангед.

Нил је осетио горчину у Брајановом гласу, али га више ништа није питао.

Ускоро је завршена и последња проба „Метеора"...

Сутрадан су „Метеори" полетели према мору. Далеко под њима, авион-тегљач је разапињао мете. Али, нису били сами на ведром небу...

Брајан је уздрхтао. Два „Фоке-Вулфа" су пуцала у беспомоћни тегљач док се трећи држао мало подаље. То је био начин борбе само једног човека: фон шлангеда.

Брајан се за секунд нашао бок уз бок са немачким авионом, на којем се истицао онај одвратни симбол. Стргао је шал и подигао га, да би га фон шлангеде видео.

Брајан је видео ужасан страх у шлангеовим очима. Мало је накренуо авион и отворио ватру...

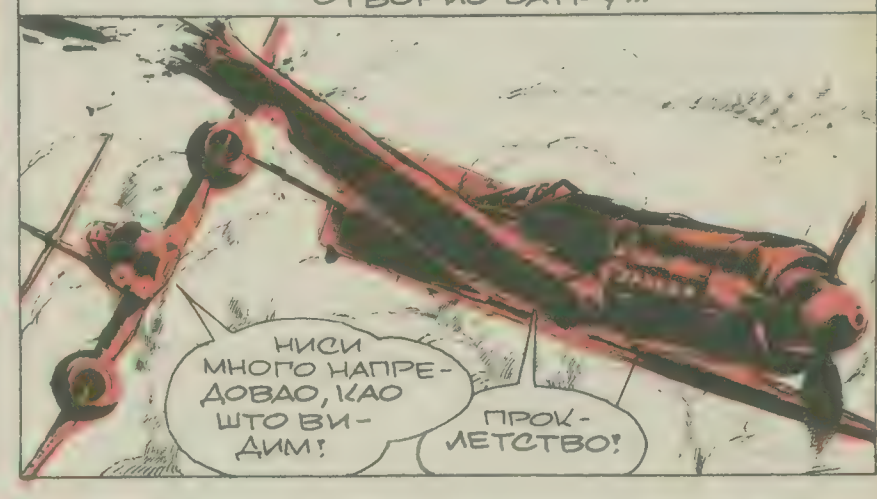

Као и раније, фон шлангеде је покушао да умакне, али Брајанов авион је сад био бржи.

Наазад, доведен у безизлазан положај, фон шлангеде је кренуо на свог гонитеља. Али, Брајан је лако избегавао његове дивље нападе...

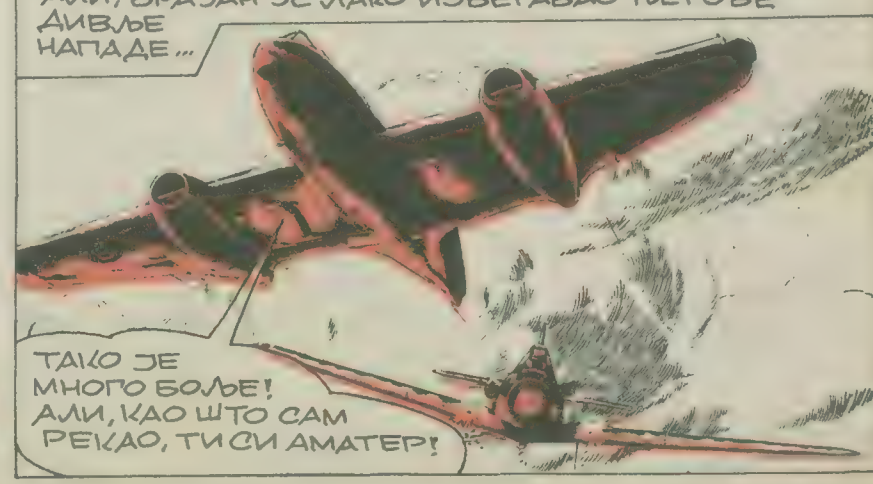

У РУКАМА ДОБРОГ ПИЛОТА „ФОКЕ-ВУЛФ" ЈЕ БИО ОПАСАН ПРОТИВНИК, ЧАК И „МЕТЕОРУ". БРАЈАН ЈЕ НЕМЦУ ПРУЖИО ШАНСУ ЗА ФЕР БОРБУ, АЛИ ОН НИТИ ЈЕ БИО СПОСОБАН ЗА ТО, НИТИ ЈЕ ИМАО ХРАБРОСТИ...

ОВО ЈЕ ЗА ДЕЈВИДА И ЗА ОСТАЛЕ ЈАДНЕ, БЕСПОМОЋНЕ ЉУДЕ КОЈЕ СИ ТИ ДОКРАЈЧИО! УБИЦО!

УКОЧЕНОГ ЛИЦА, БРАЈАН ЈЕ ГЛЕДАО КАКО ЈЕ „ФОКЕ-ВУЛФ" ЗАХВАТИО ПЛАМЕН. АВИОН СА ЗНАКОМ КОБРЕ СУНОВРАТИО СЕ НА КАМЕНИТУ ОБАЛУ.

ТО СИ ОДАВНО ЗАСЛУЖИО, НАЦИСТО! АЛИ, ЈОШ НЕШТО...

У НИСКОМ ЛЕТУ, БРАЈАН ЈЕ ГОТОВО ДОДИРНУО ЗАПАЉЕНИ ТРУП ШЛАНГЕОВОГ АВИОНА И ИСПУСТИО У ПЛАМЕН ЊЕГОВ УРНИ ШАЛ...

СВРШЕНО! САД ЋУ ЛАКШЕ ПОДНЕТИ ОСТАТАК РАТА!

КРАЈ

КАНКЕРЧЕ

ШТА ТО РАДИШ?

ВИДИШ... МЕРИМ СЕ!

А КОЛИКО ЈА ИМАМ КИЛА?

ТАЧНО 22 КИЛЕ!

А КОЛИКО ИМАМ КАД СТОЈИМ НА ЈЕДНОЈ НОЗИ?

ПОЛА ОД ТОГА... ЈАСНО!

ВЕЛИКЕ АВАНТУРЕ МИРА И РАТА

НАДАРОВ БАЛОН

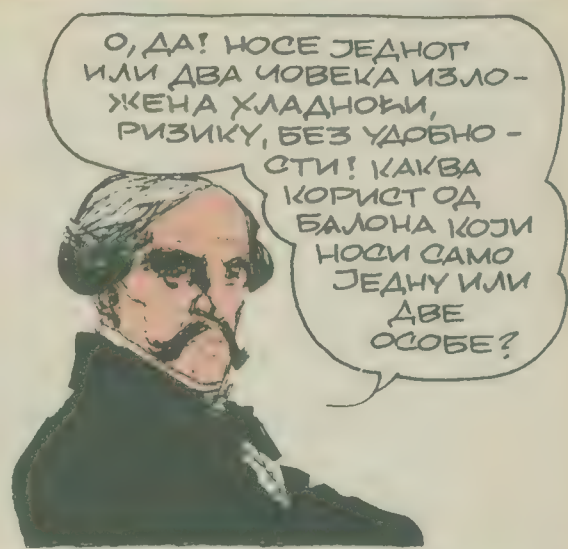

После неколико месеци напорног рада, балон је био готов.

БИРО

Био је висок 70, а у пречнику је имао 30 метара. Носио је праву летећу кућу. Надар га је с поносом показивао.

Господо, ово је „Гигант"!

Почињемо одавде; кухиња!

Ох... Дивна је!

Изгледа као кухиња у хотелу!

А ово је трпезарија!

Невероватно!

Какав луксуз! Ништа не недостаје!

А одавде ће моји гости уживати у лепотама природе!

Надар је припремио и собу за одмарање, купатило, па чак и штампарију и малу фотолабораторију.

После неколико пробних летова надар је припремио прво путовање за 12 особа на „Гиганту". Пре путовања дао им је строга упутства...

После неколико дана, уз бурно одобравање окупљеног света, „Гигант" је кренуо на пут...

Балон се подигао увис.

Био је то ручак достојан најбоље француске традиције.

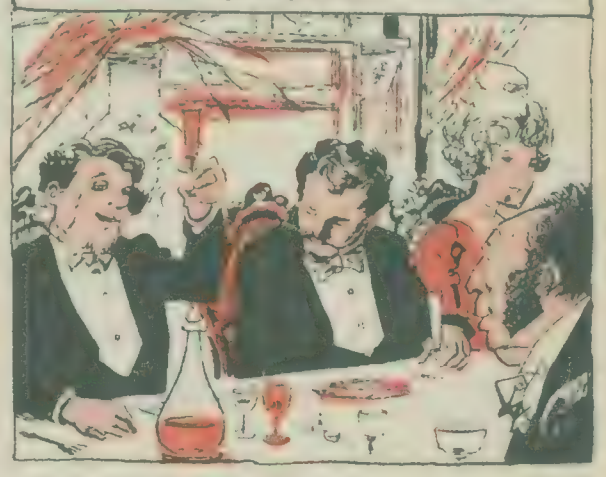

Ношен ветром, балон је летео према истоку.

ХМ... ОВИ ОБЛАЦИ МИ СЕ НЕ СВИЋАЈУ!

ДА... ПОДИЖЕ СЕ И ЈАК ВЕТАР!

КИША! БОЉЕ ДА УЂЕМО!

ОХ! ШТА ЋЕ САД БИТИ С НАМА?

БАШ НИШТА, НИШТА, ПОШТОВАНА!

„ГИГАНТ" СЕ НАШАО УСРЕД ОЛУЈЕ.

КАПЕТАНЕ, МИСЛИМ ДА БИ БИЛО БОЉЕ ДА СЕ СПУСТИМО!

ДА, У ПРАВУ СТЕ! ОТВОРИЋУ ВЕНТИЛ!

НАДАР ЈЕ ОТВОРИО ВЕНТИЛ И „ГИГАНТ" ЈЕ ПОЧЕО ДА СЕ СПУШТА ПРЕМА ЈЕДНОЈ ЛИВАДИ. СВЕ СЕ, ИЗГЛЕДА, ОДВИЈАЛО У НАЈБОЉЕМ РЕДУ.

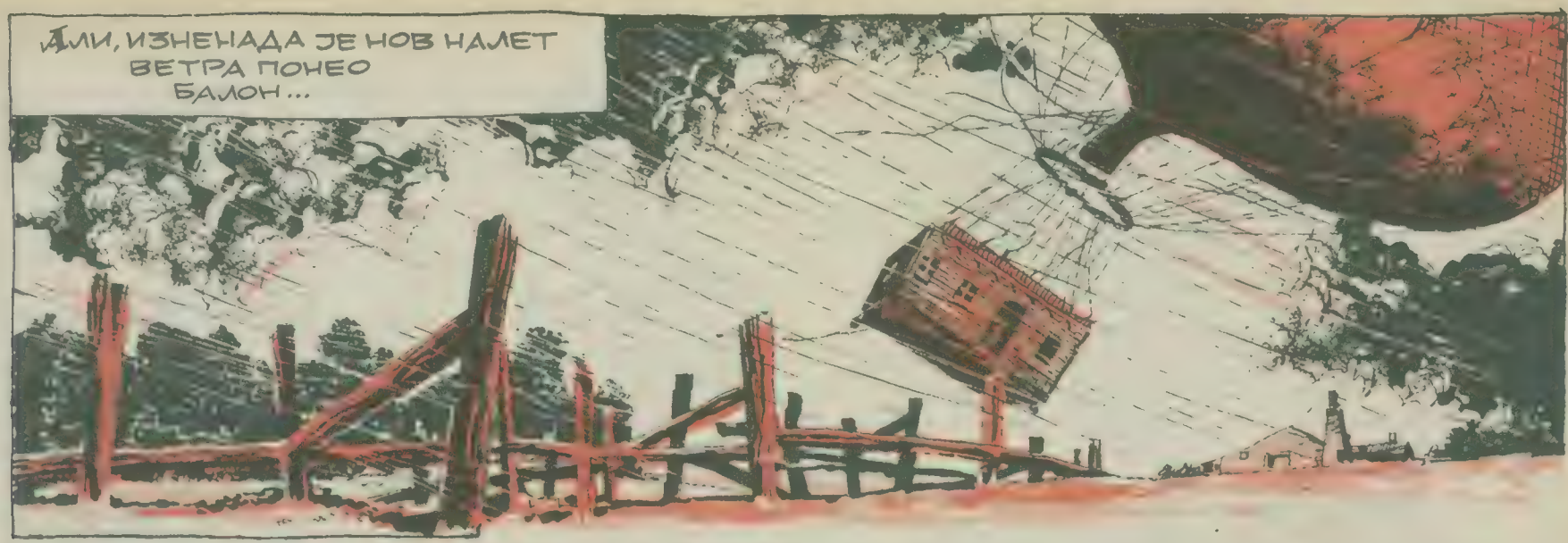
АЛИ, ИЗНЕНАДА ЈЕ НОВ НАЛЕТ ВЕТРА ПОНЕО БАЛОН...

УПОМОЋ! УПОМОЋ!
ДРЖИТЕ СЕ ЧВРСТО!

„ГИГАНТ" ЈЕ ПОКОСИО НЕКОЛИКО СТАБАЛА...

...ОДНЕО КРОВ ЈЕДНЕ СЕОСКЕ КУЋЕ...

НАДАРЕ, ПРЕДУЗМИТЕ НЕШТО!
ХОЋУ ДА СИЂЕМ! СПУСТИТЕ МЕ!

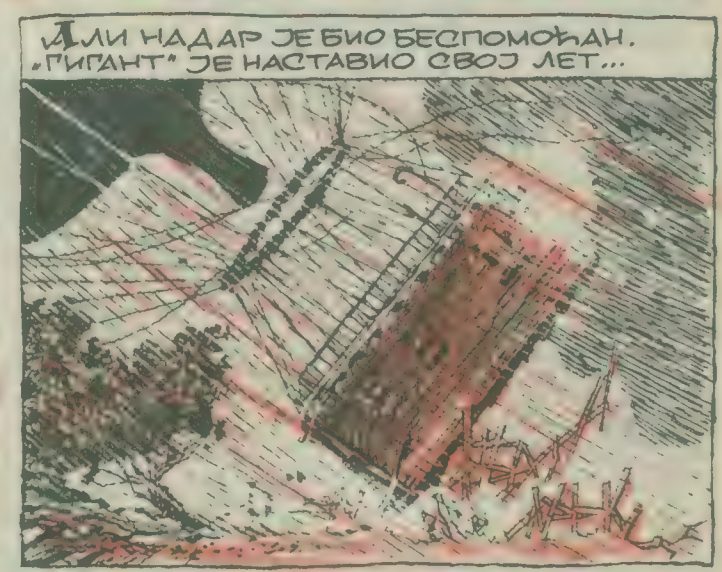
АЛИ НАДАР ЈЕ БИО БЕСПОМОЋАН. „ГИГАНТ" ЈЕ НАСТАВИО СВОЈ ЛЕТ...

НЕКИ СУ ИСКОЧИЛИ...

КАД ОДЈЕДНОМ...
ОХ! ПОГЛЕДАЈТЕ ТАМО... ДОЛЕ...

БАЛОН ЈЕ ЛЕТЕО ПРАВО НА ВОЗ!

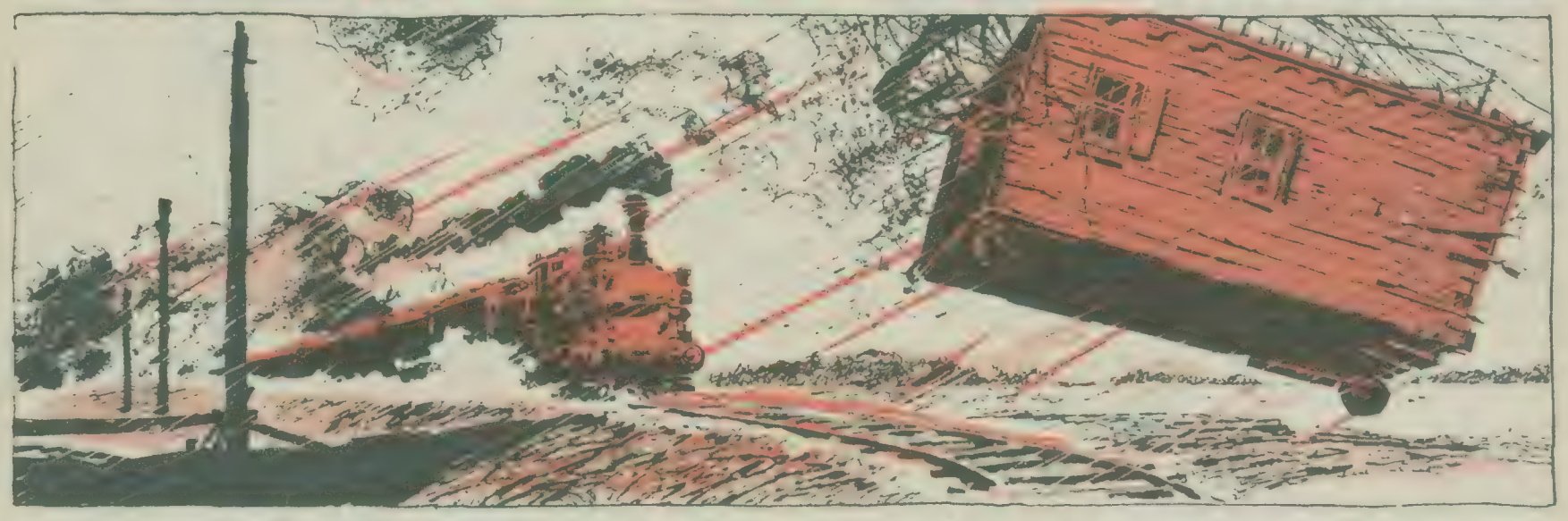

У ЛОКОМОТИВИ...
ШТА ЈЕ ОНО? ЛЕТЕЋА КУЋА?!
ПАЗИ! ИДЕ ПРАВО НАС НАС!

МАШИНОВОЂА ЈЕ ОЧАЈНИЧКИ ПОВУКАО КОЧНИЦЕ...

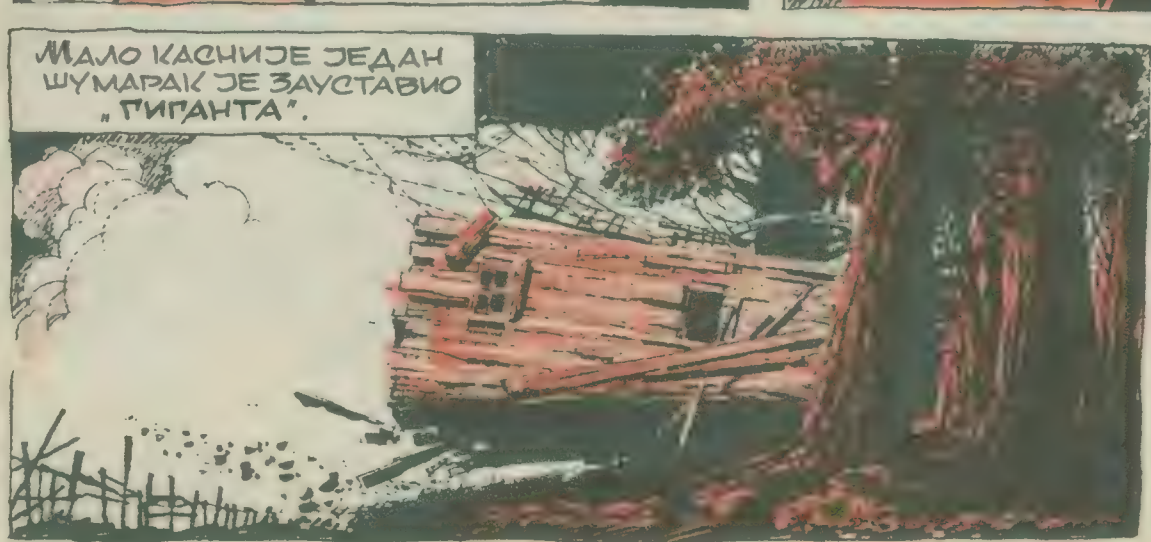
МАЛО КАСНИЈЕ ЈЕДАН ШУМАРАК ЈЕ ЗАУСТАВИО „ГИГАНТА".

... ЗА МИЛИМЕТАР ЈЕ ИЗБЕГНУТА УЖАСНА КАТАСТРОФА!

ГОСПОДО... ЈЕСТЕ ЛИ СВИ ДОБРО? СВИ ЖИВИ?

ОХ, ЈАДНА МОЈА ГЛАВА!

НА ЗЕМЉУ! НА ЗЕМЉУ!

НЕКАКО СУ СЕ ИСКОБЕЉАЛИ ИЗ БАЛОНА. БИЛИ СУ УГРУВАНИ АЛИ НИКО НИЈЕ БИО ОЗБИЉНИЈЕ ПОВРЕЂЕН...

ОНДА, ГОСПОДО... ЕВО НАС НА ЗЕМЉИ!

НАДАРЕ... ОВО ПУТОВАЊЕ ЈЕ БИЛО ПУНО АВАНТУРА, АЛИ, НЕЗАБОРАВНО!

О, ДА! ВЕЛИЧАНСТВЕНО! ПРИЧАЋУ О ЊЕМУ ЧИТАВУ ГОДИНУ!

ПУТОВАЊЕ! НЕ!

НЕ! КАКО ТО МИСЛИТЕ?

ШТА ХОЋЕТЕ ДА КАЖЕТЕ?

ЗАР ВИ НЕ СМАТРАТЕ ДА ЈЕ ТО БИЛО ПУТОВАЊЕ?

НЕ! ВЕТАР НАС ЈЕ НОСИО КУДА ЈЕ ОН ХТЕО; МИ СМО БИЛИ ЗАРОБЉЕНИЦИ А НЕ ГОСПОДАРИ ВАЗДУХА! ИПАК ЈЕДНОГ ДАНА...

ПУСТИ ТО, ПРИЈАТЕЉУ! ЧОВЕК НИКАД НЕЋЕ БИТИ ГОСПОДАР НЕБА!

НАДАРЕ! АЛИ... ЈЕСТЕ ЛИ ПОЛУДЕЛИ?

НИПОШТО! РАЗУМЕО САМ ДА ЧОВЕК, АКО ЖЕЛИ ДА ЛЕТИ, ТРЕБА ДА ЛЕТИ НА НЕЧЕМ ШТО ЈЕ ТЕЖЕ ОД ВАЗДУХА... ТРЕБА ДА УЂЕ У ВАЗДУХ КАО ШТО ЗАВРТАЊ УЂЕ У ДРВО!

...АЛИ, ФЕЛИКС НАДАР, ФОТОГРАФ ИЗ ПАРИЗА, БИО ЈЕ ДАЛЕКОВИД. НЕКОЛИКО ДЕЦЕНИЈА КАСНИЈЕ, НА НЕБУ СЕ ПОЈАВИЛА **ЛЕТЕЛИЦА ТЕЖА ОД ВАЗДУХА** ...

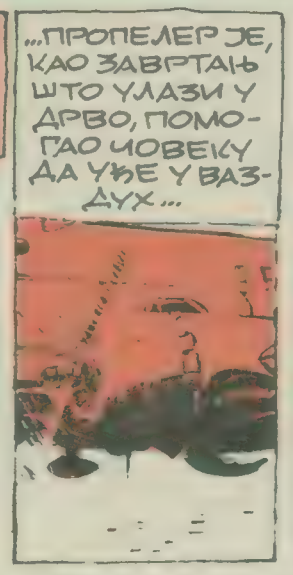

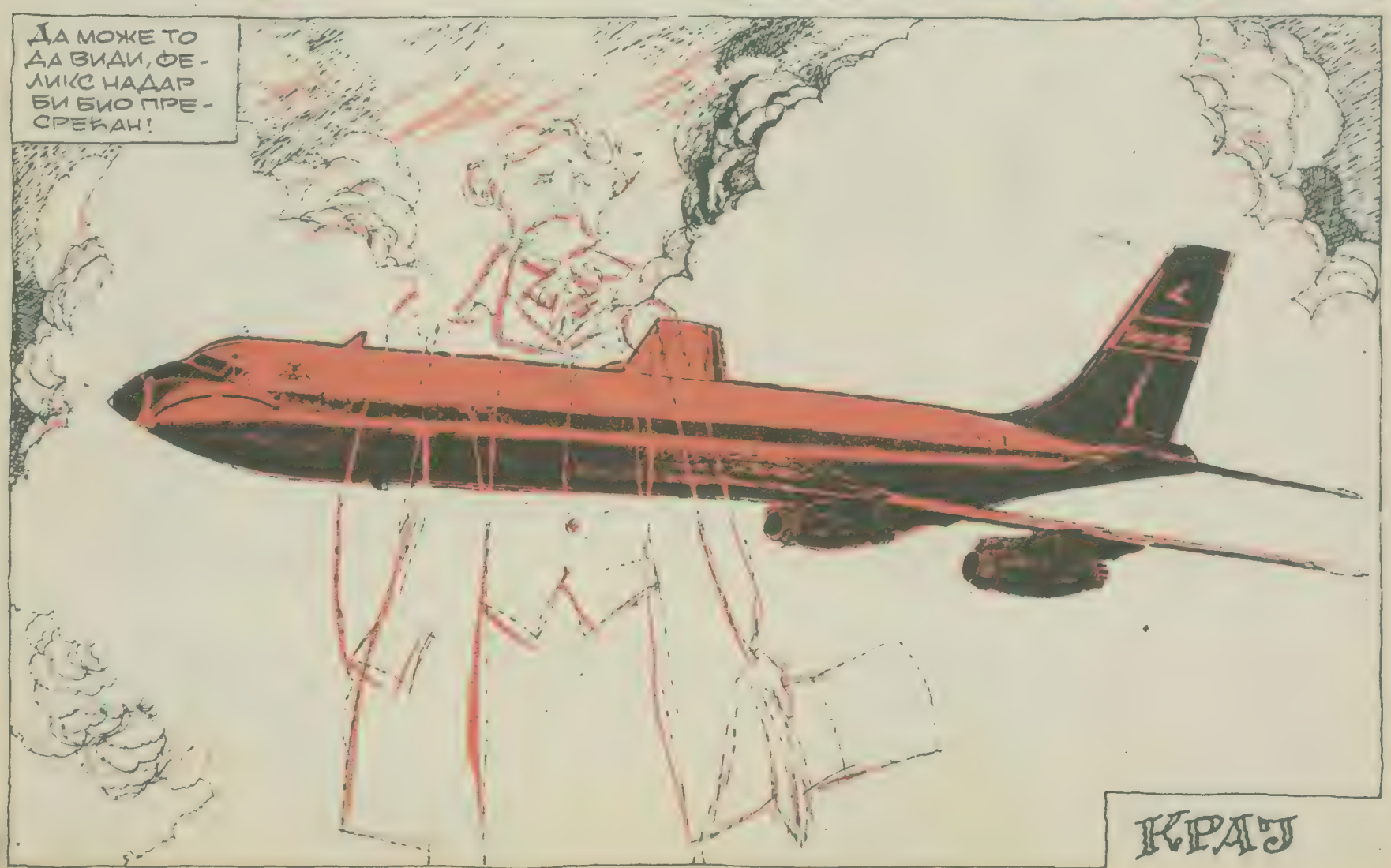

КРАЈ

ГОПАЈ

By Bud Sagendorf

ЗДРАВО, ЛЕПОТИЦЕ!

АООО!

ЗНАМ! ПРЕСРЕЋНА СИ ШТО МЕ ВИДИШ! ВИДИМ СУЗИЦУ У ОКУ ТВОМЕ!

МАКНИ СЕ... СТОЈИШ МИ НА НОЗИ!

УВЕК НЕШТО ПОГРЕШИМ... А ТОЛИКО МИ ЈЕ СТАЛО ДА ЈОЈ СЕ ДОПАДНЕМ!

#!! !! !!

ШТА **МЕНИ** ФАЛИ?

ЗАШТО МЕ ОЛИВА НЕ ВОЛИ?

ВИСОК САМ!

ЛЕП САМ!

ВОЛИМ ПСЕ!

ЗАШТО ОНА ВОЛИ ОНОГ ЖГОЉАВОГ МОРНАРА А НЕ МЕНЕ, ОВАКВОГ ДЕЛИЈУ?

МОЖДА НИСИ ДОВОЉНО УПОРАН У ОСВАЈАЊУ, БАЦО!

ХМ?! МОЖДА СИ У ПРАВУ! СТВАРНО, МНОГО САМ СТИДЉИВ!

ДА БИ ЗАДОБИО ЉУБАВ ЈЕДНЕ ДЕВОЈКЕ МОРАШ БИТИ ОДЛУЧНИЈИ!

БИЋУ АГРЕСИВАН!

БИЋУ УПОРАН И ХРАБАР!

БИЋУ ЈАК! ОСВОЈИЋУ ОЛИВУ СНАГОМ И СИЛОМ!.

© King Features Syndicate, Inc. 1973. World rights reserved.

ОХ! ШТА ТО ВИДЕ МОЈЕ ОЧИ...

ДУМ!

ТРАС!

РЕК'О САМ ТИ ДА БУДЕШ АГРЕСИВАН ПРЕМА ГОСПО'ИЦИ ОЛИВИ!

ТИ И ТВОЈИ САВЕТИ!

ПРИШ'О МИ ЈЕ БЕЗ РЕЧИ И ПОЧЕО ДА МЛАТАРА ПЕСНИЦАМА!

?

Bud Sagendorf

Kandit НАЈСЛАЂА НАГРАДНА ИГРА НА СВЕТУ

ГЛАСАЈТЕ ЗА НАЈСЛАЂЕ

1. ТАТЈАНА МАРКОВИЋ, 23. 9. 1968.

2. ГОДОВ ВЕРИЦА, 11. 9. 1967.

3. МИРНА ВАСТИЈАНИЋ, 19. 7. 1966.

4. ИРЕНА ДОМАЗЕТОВИЋ. 14. 9. 1969.

Објављујемо других 25 слађаних које је специјални жири „Кандита" одабрао међу онима који су послали фотографије за конкурс — **Најслађа наградна игра на свету!**

Читаоци Забавника, гласајте за једну девојчицу, разуме се ону која вам се највише свиђа. На купону упишите број девојчице, за вас најслађе, исеците купон, залепите на дописницу и пошаљите одмах на адресу: **ПОЛИГИКИН ЗАБАВНИК, 11001 Београд, Македонска 29.** Међу свима који гласају за најслађу девојчицу из друге групе извући ће се на срећу **15 добитника.** Они ће добити по један **слатки пакет, поклон фабрике „Кандит".**

ИЗАБЕРИТЕ ЈЕДНУ ДЕВОЈЧИЦУ!

5. СОЊА КОКИЋ, 31. 12. 1966.

6. СНЕЖАНА ХАЈДЕР, 31. 12. 1968.

7. АНИЦА ЂОРЂЕВИЋ, 18. 6. 1969.

8. МАРИНА САМОЛОВ, 2. 6. 1965.

9. САЊА МИКУЛАНДРА, 13. 12. 1967.

10. НАДА ЂУПУРДИЈА, 19. 7. 1969.

11. СУЗАНА МИХАЈЛОВСКА, 4. 5. 1966.

12. СЛАЂАНА СТУПАР, 21. 6. 1966.

13. САЊА ЛАЗИЧИЋ, 23. 12. 1969.

14. ЉИЉАНА ПРОДАНОВИЋ, 20. 11. 1969.

15. КЛАУДИЈА РАУШ, 25. 11. 1966.

16. ТАЊА СОЛАРОВ, 2. 2. 1968.

17. ДУБРАВКА ВУЧЕТИЋ, 1. 8. 1966.

18. КРИСТИНА СОКОЛОВА, 8. 12. 1969.

19. АНА САВИЋ, 9. 6. 1968.

20. КАТАРИНА ГЛИШИЋ, 10. 7. 1968.

21. САЊА ЈЕШИЋ, 28. 8. 1969.

22. СНЕЖАНА СТОКИЋ, 1. 12. 1966.

23. ТАТЈАНА СТАНИЋ, 28. 12. 1969.

24. САЊА ВАСИЉЕВИЋ, 2. 2. 1968.

25. БРАНИСЛАВА ЛУКАЧ, 5. 7. 1969.

ФАБРИКА ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА *Kandit* НАГРАДИЋЕ НАЈСЛАЂЕГ ДЕЧАКА И НАЈСЛАЂУ ДЕВОЈЧИЦУ 1973. СА ОНОЛИКО ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА КОЛИКО СУ ТЕШКИ

ГЛАСАМ ЗА ДЕВОЈЧИЦУ бр. ◯

(Презиме и име)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ ЗАБАВНИКА БИРАМО НАЈСЛАЂЕГ ДЕЧАКА.

ХОГАР СТРАШНИ

ЗАР НИСУ ОВЕ БОЈЕ СТРАШНЕ? УЖАС!

БУБРЕ! САМЕ КРПЕ! ОН НИКАД НЕ ДОНЕСЕ КУЋИ НЕШТО ЧЕСТИТО!

НЕМА ЖИЦА ЗА ГИТАРУ?

И ОВУ КИСЕЛИЦУ ТИ ЗОВЕШ ВИНОМ?

МЕНИ НИШТА НИСИ ДОНЕО!

БУДИ СРЕЋАН... И ТАКО ТИ СЕ НЕ БИ СВИДЕЛО!

НИЈЕДНА МИ ОД ОВИХ ХАЉИНА НЕ ОДГОВАРА! МОРАЋЕШ ДА ИХ ВРАТИШ И ЗАМЕНИШ ЗА ДРУГЕ!

ЈЕСИ Л' ТИ ПРИ СЕБИ?

ТО ЈЕ РАТНИ ПЛЕН! НЕ МОЖЕШ ДА ГА ВРАЋАШ И ЗАМЕЊУЈЕШ!

ОБЈАСНИ ЛЕПО ЉУДИМА ДА СИ ЖУРИО И НИСИ ГЛЕДАО ШТА УЗИМАШ... РАЗУМЕЋЕ ОНИ!

НЕ!

И НЕЋЕ МЕ РАЗУМЕТИ!! ЕТО ЗАШТО!!

DIK 4-29

ЗАШТО НЕ, МОЛИЋУ?

ЗАТО! ДА БИХ ТЕ КРПЕ ВРАТИО ТРЕБА ДА ПОНОВО ПОТУЧЕМ ЊИХОВУ ВОЈСКУ, ПОРУШИМ ИМ ЗАМКОВЕ, ПРОЛИЈЕМ КРВ...

ПА ДА... ТИ УВЕК НАЂЕШ ИЗГОВОР КАД НЕШТО НЕ ЖЕЛИШ ДА МИ УЧИНИШ...

1130

ПРСТИ У НОВ

КАДА ЈЕ ЧУВЕНИХ МАФИЈАШ ЈУЦИН КАТЕНА ОДЛАЗИО У ЗАТВОР, СВОМ НАСЛЕДНИКУ ДАО ЈЕ САВЕТ: – ПРИКЛАЊАЈ НОВАЦ СИРОМАШНИМА, ЗАБОРАВИ КОЈИ СУ ГА РОДИЛИ ПОМАЋАЈ СЕ ПРИСТОЈНО ОД НЕПРИЈАТЕЉСКИХ ТРАЖЕЊА У ЗЕМАЉИ – ИСПИТИВАЧИ!

Наша земља болује од рака — рекао је једном приликом неки инспектор америчке Федералне полиције — а тај рак зове се — Мафија! У градском атару Њујорка, који броји око 20 милиона становника, на сваки долар плаћен за месо одлази још петнаест центи „пореза" у корист ове организације. Од Њу Џерсија до Вирџиније, у исти џеп одлази по цент за четврт литре млека, а по неколико за килограм сира и других млечних производа. Мафија је завукла прсте у новчанике читаве нације!

Исти инспектор гневно настављa:

— Осим тога, овај злогласни синдикат крив је што је сваки други млади Американац „натопљен" наркотиком, хода као месечар и не види никакву будућност пред собом! Пре неколико година Мафија је у једном тренутку престала да тргује дрогом јер су њене главешине дошле до закључка да је ствар сувише опасна. Мислили смо да можемо да одахнемо. Али, недавно су опет почели да се баве овим послом . . .

Случај Меркел

Моћна организација не преза ни од каквих средстава да би постигла своје циљеве. Њени основни принципи нису се изменили још од феудалног доба, када су банде пробисвета под овим именом штитиле интересе крупних сицилијанских земљопоседника, добијајући заузврат код њих склониште пред законом. Њихова девиза је, тада као и данас, гласила: „Закон је спор, правду треба извојевати непосредно — силом!" Само, њихова правда разликовала се од онога што се под тим обично подразумева. Омиљена мафијашка парола „Cosa nostra" („Наша ствар") јасно је давала на знање да правда постоји — само за њих.

Организација се ширила и са таласом емиграције у 19. и 20. веку захватила и Америку. Данас, мада још постоји и у Италији, Нови свет је њена права домовина.

Улогу Мафије у америчком животу можда најбоље показује случај извесног Меркела, трговца на велико који је својевремено снабдевао месом читаву обалу Сједињених Држава. Пре неколико година неки посредник по имену Чарлс Анселмо понудио је овом трговцу да откупи извесну количину меса коју је сам набавио од тексашких сточара. Меркел је пристао и не знајући шта га чека. Мало-помало, Анселмо га је, како то само мафијаш уме, неприметно увукао у дугове и приморао да се с њим удружи у једном веома прљавом послу: Анселмо ће набављати одбачено, укварено месо, а Меркел ће га продавати по веома ниској цени и тако завладати источноамеричким тржиштем.

Све је почело како је планирано. Тржишни инспектори „подмазани" су са по неколико стотина долара и прве пошиљке су отпутовале из предузећа. Почео је да пристиже новац од војске, државних болница, интерната, затвора, хотела и ресторана. И Меркел и Анселмо задовољно су трљали руке, једва чекајући да „омасте брке".

На срећу, један намештеник Меркелове компаније нањушио је о чему се ради и, згранут, сместа обавестио власти у Њујорку. Неколико дана касније три човека банула су у Меркелову зграду, отворила два велика фрижидера и пронашла тоне и тоне уквареног меса у кутијама овереним од стране тржишних инспектора. Меркел је изгубио посао, а Анселмо је, заједно са потплаћеним инспекторима, одлежао две године у Синг-Сингу.

Годни детерџент

Али, Мафија се не бави само оваквим, изразито илегалним пословима. Њени чланови често су главни снабдевачи америчког тржишта извесним артиклима. На пример, сви супермаркети од јужног Њу Џерсија до Вирџиније продају сир и друге млечне производе које производи група компанија извесног Питера Мађа из Филаделфије.

Име Питера Мађа забележено је у досијеима федералних власти. Он је »capo-regime« (нека врста команданта снага) у великој мафијашкој породици на чијем челу стоји „кум" Анђело Бруно.

Нешто јаснији пример „пословања" Мафије је онај са фабриком детерџената „Сест Сејлз" из Њуарка (држава Њујорк). Овом компанијом руководио је пре нешто више од десет година извесни Јуцин Катена, тада »capo-regime« највеће мафијашке породице у Сједињеним Државама. Његов брат Џери био је »consigliere« (саветник) чувеног „кума" Вита Ђеновеза, а када је овај умро у затвору, преузео је његово место.

Главни производ компаније Јуцина Катене био је детерџент звани „Еколо-Г", који се појавио у јеку еколошких расправа и борбе против загађења животне средине. „БЕЗ ФОСФАТА — БЕЗ ЗАГАЂЕЊА", било је исписано крупним словима на кутији детерџента. Катена је покушао да свој производ уступи великом трговинском предузећу „А и П" и тако осигура добру зараду. Међутим, хемичари ове компаније испитали су прашак и установили не само да садржи фосфат, већ и да је знатно лошији од оних који се већ налазе у продаји! Понуда је одбијена.

Јуцин је био ван себе од беса.

— Показаћу им шта зна брат Џерија Катене! — рекао је једном свом пријатељу у телефонском разговору који је прислушкивала полиција.

Кад Мазели кажњово...

Већ сутрадан у продавницама компаније „А и П" почеле су да експлодирају бомбе и да избијају пожари. За кратко време начињена је штета од 60 милиона долара. Било је то дело мафијашког „казненог одреда" којим је, по тврђењу федералних власти, управљао злогласни Џозеф Мазели, суров убица који данас издржава казну доживотне робије.

Мазелијево наређење је гласило:

— Сравнити са земљом што више „А и П"-ових продавница!

Било је и људских жртава. Пословођа једне самоуслуге у Конектикату случајно се једне ноћи нашао у близини своје радње и опазио групу људи како покушава да изазове пожар. Нараво, пошао је да их спречи. Тело му је нађено два дана касније у једном потоку недалеко одатле.

Више среће, бар у почетку, имао је један бруклински трговац који је на делу затекао лично Мазелија. Он је успео да позове полицију и вођ „казненог одреда" ухапшен је. Међутим, када је трговац као сведок требало да се појави на суду, стигла је вест да га је непознато лице изрешетало мецима на излазу из куће. Мазели је ослобођен и тек много касније поново ухапшен због једног убиства.

Пошто је око читаве ствари у новинама подигнута велика бука, полиција је, одлучила да нешто предузме иако није имала доказа. Тако је ухапшен „кум" Џери Катена и неколико његових доглавника. Зачудо, диверзант

Три човека упала су у Меркелову зграду и у великим фрижидерима открили тоне укварене робе.

ЧАНИКУ

зије у продавницама компаније „А и П“ одмах су престале!

Остао без цента

Ипак, Мафија се, осим на силља, служи и „цивилизованијим“ средствима, која зато нису ништа мање сурова. Случај господина Ф. (на његов нарочит захтев име му ни до данас није откривено јавности) представља прави рецепт за легално отимање туђе својине.

Господин Ф. поседовао је пре неколико година на југу Сједињених Држава малу фабрику оптичких инструмената. Пошто је хтео да прошири производњу, било му је хитно потребно нешто готовог новца, али је његов кредитни рачун у банци био већ потпуно исцрпљен. Тада га је неки пословни пријатељ упутио на једну њујоршку корпорацију за давање зајмова.

Иза ове на изглед сасвим поштене фирме стајао је извесни Ђулио Питерс, који је преко своје жене био у сродству са највећом личношћу америчке Мафије — Витом Ђеновезеом. Ђулио је пристао да господину Ф. да зајам од 22 хиљаде долара са интересом од 5 одсто недељно, то јест — 260 одсто годишње. Када су господина Ф. упитали како је могао да пристане на тако висок интерес, он је слегао раменима и рекао:

— Шта сам могао? Новац ми је био хитно потребан!

Три недеље касније узајмио је још шест и по хиљада долара и то уз још већи интерес него раније. Истовремено, послови су нагло пошли нагоре те је господин Ф. ускоро морао да иде од пријатеља до пријатеља и зајми новац за исплату дуга. Наравно, толику суму није могао да сакупи. Једнога дана примио је од Питерса писмо у коме му овај предлаже да се извуче из дуга тако што ће корпорацији уступити своју фабрику.

Господин Ф. није имао куд. Одрекао се фабрике и остао без иједног цента у џепу.

Од колевке до гроба

Данас је Мафија завладала америчким тржиштем онако како се до пре неколико година, у време случаја господина Ф, није ни сањало.

— Они надзиру болнице у којима сте рођени и погребне заводе који ће вас сахранити — каже један од федералних инспектора који се баве овим проблемом. — Умешани су у све, од обданишта до пензијског осигурања. Некада су наступали са оружјем у рукама, данас то чине — са свежњевима зелених новчаница. Некада су „кумове“ и „консиљере“ пратили телохранитељи, данас их штите најбољи адвокати у земљи, па чак и неки представници власти!

Просечном Американцу тешко је да поверује да га Мафија посматра иза сваког угла. Чланови овог паразитског синдиката труде се да што више личе на поштене грађане, заслужне за друштво. Када је пре неколико година чувени Вито Ђеновезе одлазио у затвор (био је осуђен због трговине дрогом), овакав је савет дао свом наследнику Џерију Катени:

— Поклањај новац сиротиштима, црквама и добротворним организацијама. Оснуј фонд за стипендирање сиромашних студената, буди покровитељ хуманих акција. Заборави девојке, коцку, лутања по баровима и понашај се двапут пристојније од најугледнијег грађанина у земљи. Ако тако будеш радио успећеш!

П. С.

Dan Barry

ФЛАШ ГОРДОН

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ИЗМЕЂУ ЧЕКИЋА И НАКОВЊА!

хумор

— Сада вози само 20 километара на сат да видимо шта ће да учине!

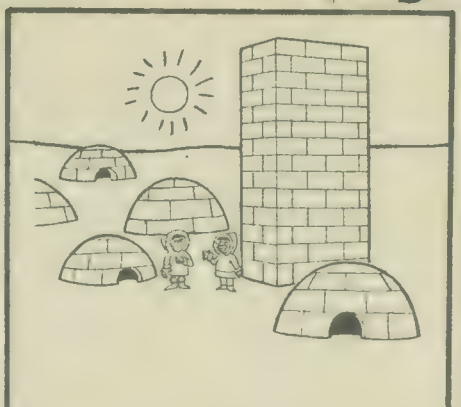

— Знаш, дуго сам живео у Њујорку!

— Тражи да погодимо у којој руци држи наш свемирски брод!

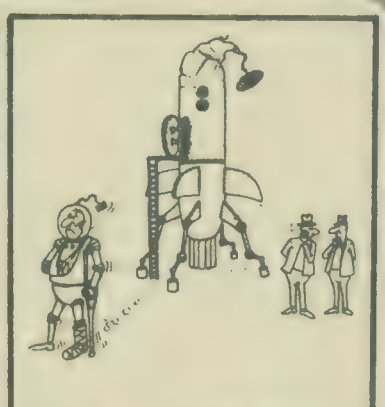

— Имао је саобраћајну несрећу: сударио се на Млечном путу са Великим колима.

— Чекаћу вас на станици, а као знак распознавања ставићу у рупицу од капута црвен каранфил!

— Да ли га познајеш?

— Ау, испразнио се акумулатор!

Тражимо пријатеље

Имам 15 година. Желим да се дописујем са омладином из циједе Југославије. Језик дописивања руски и српскохрватски. Навијам за „Партизан". Скупљам значке. **Боро Рајлић, Славка Родића 9, 74400 Дервента.**

Желим да се дописујем са вршњацима. Стара сам 13 година. Сакупљам салвете и значке. **Зорица Ћирковић, село Борова, 38219 Лешак**

Имам 15 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље. Волим забавну музику а од певача Здравка Чолића. Навијам за „Црвену звезду". **Славица Марић** Основна школа „Веселин Маслеша", 71480 Фоча.

Жеља ми је да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Имам 16 година. Навијам за „Вардар". Језик дописивања српскохрватски и француски. **Војчо Божинов, Улица Лазар Андонов 22, 92300 Кочани**

Жеља ми је да се дописујем са својим вршњацима широм Југославије Скупљам значке а волим спорт и певање забавне музике. **Невенка Великинаш,** Маршала Тита 84/II-8, 38250 Гњилане.

Скупљам салвете и разгледнице. Желим да се дописујем са вршњацима из наше земље. Стара сам 12 година. **Љубица Јаковљевић,** Поп Лукина 3, Београд.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Стар сам 17 година и ученик III разреда гимназије. Скупљам лонг-плеј плоче и фотографије поп певача и састава. У писму пожељна и фотографија. **Александар Тренчев,** Улица Пржино 32, 91000 Скопље.

Велика ми је жеља да се дописујем са другарицама и друговима широм целе Југославије. Имам 17 година. Бавим се спортом а нарочито обожавам бит музику. Језик дописивања српскохрватски и енглески. **Драган Сувајац,** Добојска 24. Сарајево.

Ученик сам I разреда техничке школе. Волим спорт и скупљам разгледнице. Волео бих да се дописујем са младима из наше земље. На свако писмо обавезно ћу одговорити. **Сафет Демири,** Партизанска 19, 62000 Марибор.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама који сакупљају значке. **Борислав Рачић,** Карла Ројца 16, 78000 Бањалука.

Желим се дописивати са својим вршњацима који читају „Политикин забавник" као и са свим младима у свету. Језик дописивања руски, чехословачки, бугарски, немачки и српскохрватски. Имам 15 година. Похађам I разред медицинске школе. **Јованка Цветковић,** Јастребачка 44/III-15, 11080 Београд

Ученица сам школе за фотографе. Имам 17 година. Желим да се дописујем са младима из земље који то такође желе. Волим моду. Скупљам фотографије певача и глумаца. **Беба Јовановић** фотографска радња „Фото Јан", 24400 Сента.

Бавим се цртањем карикатура популарних певача и спортиста. Молим све оне који ми пишу а баве се карикатуром да ми пошаљу своје радове. Језик дописивања руски и српскохрватски. Стар сам 16 година. **Трифун Башчаревић,** Маршала Тита 156, 38220 Косовска Митровица.

Сакупљам марке, разгледнице, писма и плоче. Желим да се дописујем са другарицама и друговима. Имам 14 година. **Јасна Ожеговић,** Седмог јула 34, 35237 Ресавица.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Језик дописивања српскохрватски и македонски. Сакупљам сличице „ животињско царство" и навијам за „Црвену звезду". **Зоран Ракић,** Улица Јор дан Стојанов 14, 91210 Пробиштип.

Имам 12 година. Скупљам значке и привеске за кључеве. Волим забавну музику и кошарку. Жеља ми је да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Молим фотографију у писму. **Јасмина Новинец,** Светозара Марковића 89/I-9, 34000 Крагујевац.

Желим се дописивати са другарицама и друговима широм наше домовине и СССР-а. Ученица сам VII разреда основне школе. Сакупљам сличице „Звијезде микрофона" и разгледнице. **Мила Милинковић,** основна школа „Први мај", 44240 Двор на Уни.

Желио бих се дописивати са другарицама и друговима широм наше земље. Стар сам 17 година. Хоби ми је фото аматерство и атлетика. Молим фотографију у писму. **Борис Микшић,** ММШЦ, 59000 Шибеник.

Имам 12 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље. За разлику од других ја ништа не сакупљам. Волим пливање и ногомет. **Давор Томац,** Фажан 69, 52212 Фажана.

Жеља ми је да се дописујем са другарицама и друговима из свих крајева наше земље. Језик дописивања македонски и српскохрватски. **Елизабета Божиновска,** Кеј Маршала Тита 22, Охрид.

СПАСОНОСНО ЂУРИЊУ ОТКРИЋЕ-УНИФОРМУ

АВАНТУРЕ ДЕТЕКТИВА ЂУРЕ

У овом криминалном случају Ђура је уложио надчовечански напор да открије лоповчину Загара. Обратите пажњу на сваки податак па ћете решити и овај задатак!

МИШИКВИЗИРАЈТЕ

Ђура има у руци боцу која хвата 2 литра вина. Али он жели да добије само 1 литар вина. Како?

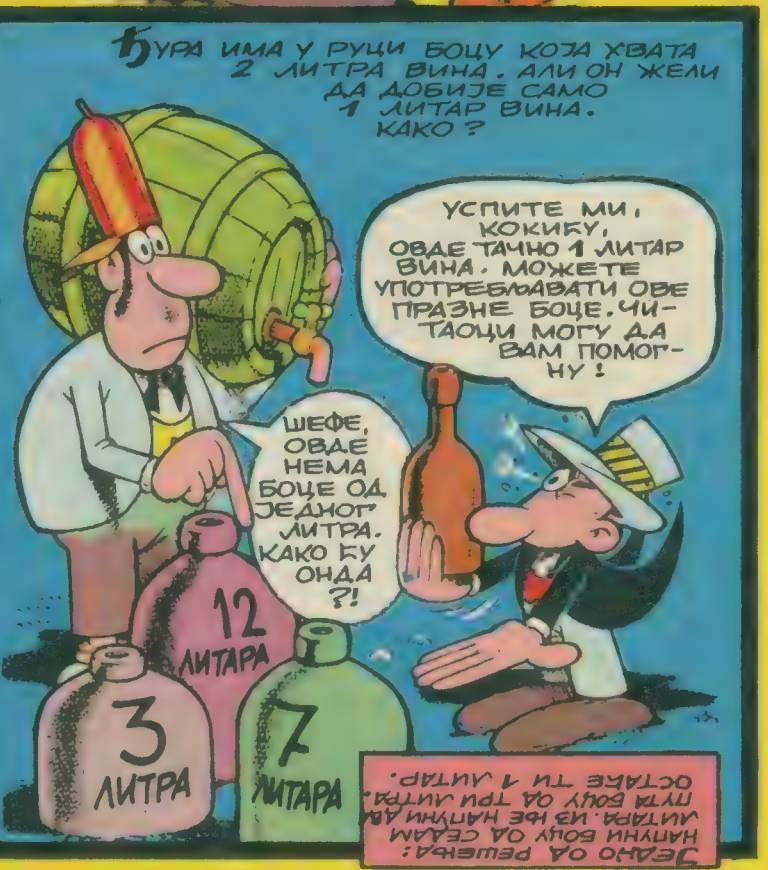

Једно од решења: Напуни боцу од седам литара. Из ње напуни 4 литра. Из 4 литра боцу од три литра. Остаће ти 1 литар.

КОЛЕКТИВ БАНКЕ ПЛАТИО МУ ПИЋЕ!

ОБУКАО АЛИ ДОЛИЗАО!

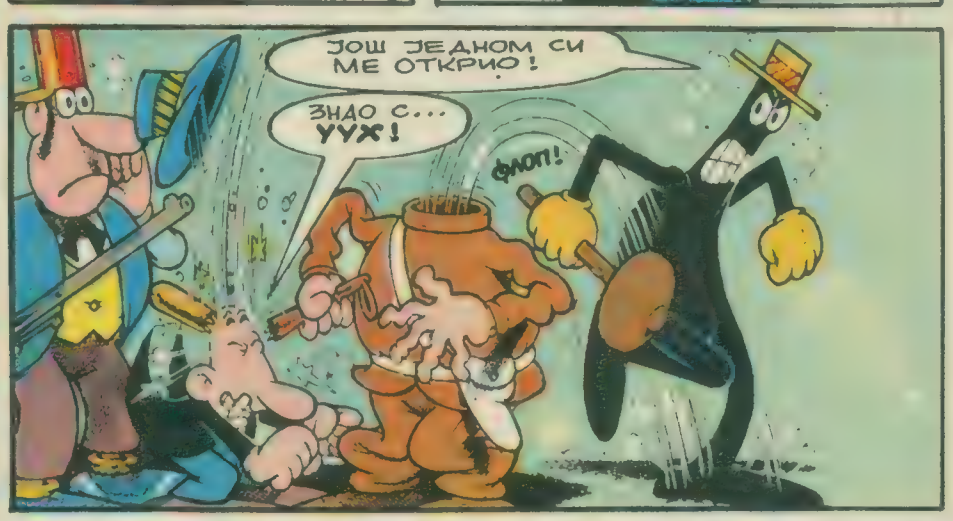

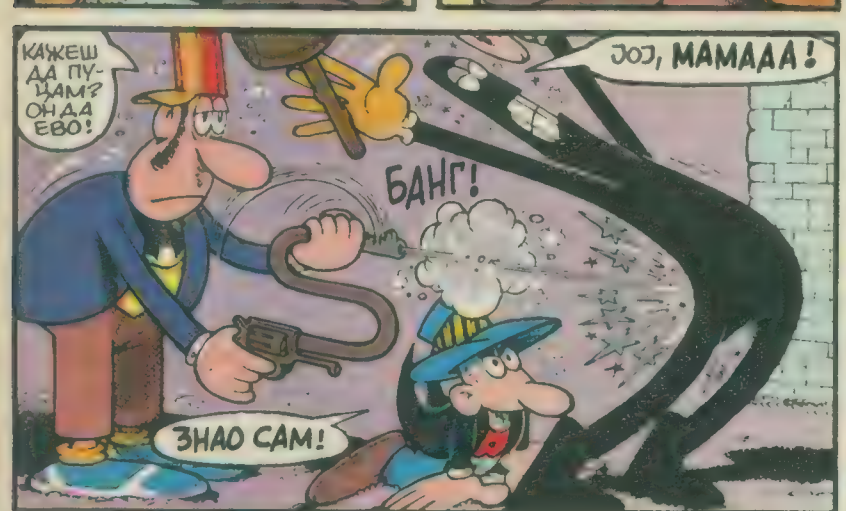

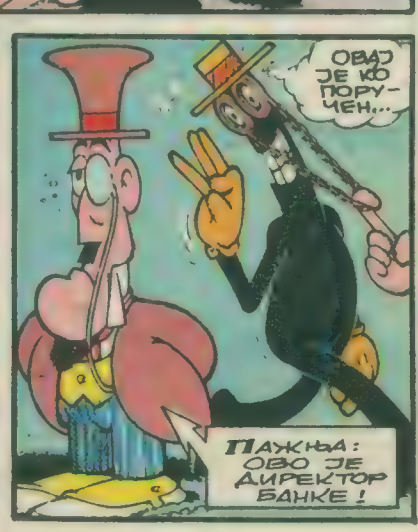

РЕШЕЊЕ:
СТРАЖАР СА БРКОВИМА (ЗАГАР) ИМАО ЈЕ РЕВОЛВЕР НА ЈЕВОЈ СТРАНИ, А АПРИЛ АВА СТРАЖАРА НА ЛЕЧНОЈ. УКО ЈЕ БИО МАЛО ПОЋИЋИ, БУРА ЈЕ ОВО ОДМАХ ПРИМЕТИО. А ВИ?

ХИТ СТРАНА

Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког по недељка на Радио-Београд I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЈА ТЕ ВОЛИМ

Музика: **Војкан Борисављевић**
Текст: **Света Вуковић**
Пева: **Лео Мартин**

Кораци твоји, неми и далеки,
већ су негде давно нашли мир.
Твоје руке биле су нежне,
твоје очи говориле су све.

О, волим те, душо моја...
Ја те волим, као живот свој...
О, волим те, као птица крила,
волим те, волим, волим те...

Али знам да никад више нећеш доћи
у моју собу док спава град.

У мени тада, потајно и силно,
гореће љубав и бићу опет млад.

Да ли негде сама бол у души
скриваш
и своју тугу у себи носиш сад
или можда сретна нови живот
живиш
али... још увек волим те.

Волим те, тражим твоје усне,
ја те волим, волим осмех твој.
О, волим те, нису важне речи,
волим те — истина је то.

О, волим те, јер си моја била,
ја те волим а опет сам сам.

О, волим те, као птица крила,
волим те, волим, волим те.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: **ЈА ТЕ ВОЛИМ** можете чути у **понедељак 27. августа** ове године у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од **20.00 до 22.00!**

КО ЈЕ ОВО?

ДРАГИ ЈЕЛИЋ, чији ЧУ-ГРУПЕ.

БЕРЗА ПЛОЧА

● Продајем ЛП плоче стране производње: LED ZEPPELIN II (120) BOB DYLAN'S GREATEST HITS (120), BEST OF CREAM (120), FILL YOUR HEAD WITH ROCK, дупли албум (120), BRAVO LOS BRAVOS (50) PAUL JONES: »MY WAY (50) SUPERGROUPS (50) и ПОП ФЕСТИВАЛ ЉУБЉАНА 72 (85).
Иван Кљаје,
Колодворска 15,
43300 Копривница

● Скупљам фотографије као и текстове пјесама Елвиса Прислија.
Беба Северец-Антолић,
Караманов прилаз 1/XII
Утрине, 41000 Загреб

● Продајем сљедеће плоче: LED ZEPPELIN: HOUSES OF THE HOLY, DR HOOK AND THE MEDICINE SHOW: DR HOOK, T. REX: THE BEST OF T. REX, BEATLES: HITS OF BEATLES, FRANK VALDOR: HAPPITRUMPET PARTY »SUPERGROUPS« — разни извођачи. Такође продајем већи број сингл плоча домаће и стране производње.
Слободан Башић,
Прњавор, 77260 Дрвар

ДИСКО КВИЗ

1. Један од ових ансамбала састоји се искључиво од девојака. Који?
а. Пентангл (Pentangle)
б. Фани (Fanny)
ц. Одијенс (Audience)

2. Американци Џони и Едгар Винтер (Johnny Winter i Edgar Winter) су рођена браћа?
Да
Не

3. Линда Макартни (Linda McCartny) позната је као добар:
а. модни креатор
б. шофер
ц. фотограф

4. „Фламенго" је вокално-инструментални састав из:
а. Вутарске
б. Пољске
ц. Чехословачке

5. Једна позната словеначка поп-група није имала успеха на фестивалу „Омладина 73" у Суботици Која?
а. Вумеранг
б. Јутро
ц. Срце

ОДГОВОРИ:
1. Фани
2. Да
3. фотограф
4. Чехословачке
5. Срце

РОЛИНГСТОУНСИ У ЈУГОСЛАВИЈИ

Према писању енглеске музичке штампе изгледа да ће чувена бит-група РОЛИНГСТОУНСИ на пролеће кренути на велику турнеју по Совјетском Савезу, Пољској, Мађарској, Румунији, Бугарској и Југославији. У вестима се каже да Мик Џегер и другови већ неколико година планирају концерте по највећим градовима Европе и да сада очекују да се они коначно остваре. Познато је и то да је Џегер у једном незваничном разговору изјавио да би радо дошао и певао у Југославији!

Џеф Бек

Поп-музика има своје легенде. Многе од њих су већ почеле да тамне, да полако али сигурно нестају. Али, постоје и легенде за које се верује да су вечне. Баш таква је и она о енглеском гитаристи Џефу Беку.

Џеф Бек је прва „црна овца" или први оригинални „неочекивани" момак електричарске музике. Његов успон почео је средином прошле деценије када је као гитариста „Јардбердса" свирао у познатом лондонском клубу „Марки". Прича се да су посетиоцима и посматрачима после неких његових бравурозних соло-партија од узбуђења и усхићења испадале чаше из руку. Направио је један од најбољих албума поп-музике уопште (ЛП „Истина") а састав с којим је ту плочу снимио растурио се као „незадовољавајући". Знао је да се месецима изгуби без трага а онда би недељама без одмора снимао или радио. Био је у стању да прекине концерт ако би у публици приметио девојку која би му „заледила руке".

Бек је од самог почетка своје каријере тежио савршенству. У Роду Стјуарту, Рону Вуду, Онсли Данбару, Ники Хопкинсу и другима имао је захвалне сараднике што снимци из тог периода, који су изван стандарда и данас, најбоље сведоче. Па ипак Бек у својим амбицијама никад није био задовољан. Тек прошле године његов сан се и остварио: почео је да сарађује са музичарима у које је годинама веровао: Тимом Богартом, бас-гитаристом и бубњарем Кармином Апајсом. Бек, Богарт и Апајс су најбољи трио наших дана.

Албуми Џефа Бека: **TRUTH; BECK-OLA; ROUGHT AND READY; JEFF BACK GROUP II i BECK, BOGERT AND APPICE.**

ЗАБАВНИКОВА МУЗИЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

RAVEL MAURICE (Морис Равел). Француски композитор, један од најистакнутијих представника француског импресионизма. Рођен је 1875. а умро 1937. године. Створио је веома оригиналан музички израз. Његов опус није специјално богат али је веома изразит и увек дотеран. Главна дела су му опера: „Шпански сат", балет „Дафнис и Клое" оркестарска композиција „Болеро". Компоновао је велик број соло песама на стихове француских песника симболиста.

ROXY MUSIC (Рокси Мјузик). Енглески ансамбл необичне концепције и звука. Доносећи поново адаптирану моду тридесетих година и чудну мешавину рок-ен-рола са електронском музиком успели су да у рекордном времену скрену општу пажњу и стекну многе следбенике и имитаторе. Данас групу чине: Eno (Ено) синтисајзер, звучни ефекти и певач, Пол Манзнера Paul Manznera) гитара и певач, Пол Томпсон (Paul Thompson) удараљке, Бриан Фери (Bryan Ferry) певач, гитара, клавир и оргуље, Ендрју Мекеј (Andrew MacKay) обоа и саксофон и Џон Портер (John Porter) бас гитара.

АЛБУМИ: **ROXY MUSIC и FOR YOUR PLEASURE.**

RUSSELL LEON (Лион Расел) Познати амерички клавириста, оргуљаш, композитор, аранжер, гитариста и певач. У свету поп-музике активан је још од средине педесетих година као студијски музичар. Пажњу на себе је скренуо захваљујући запаженој сарадњи са Џое Кокером, Џорџом Харисоном, Френком

Синатром, групом „Бирдс" Ериком Клептоном, Рингом Старом и другима. Соло каријеру почео је 1970. године, али упоредо и даље ради као „музичар за снимања". У свету музичара познат је као незаменљиви инструменталиста и одатле потиче његов надимак „газда свемира и времена". Његови соло АЛБУМИ: **LEON RUSSELL, CARNEY i SHELTER PEOPLE.**

БОСАНСКА БРВНАРА

КУЋЕ ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА

Све делове нацрта залепи на хамер, изрежи их и обради према редоследу бројева као што видиш на слици готовог модела. Кров димњака (3) залепи на његов подупирач (2) а необојене ивице протури кроз отвор на слемену, пресавиј их у страну и залепи са унутрашње стране крова. Готов модел сачувај (надамо се да си сачувао и први модел КУЋЕ ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА — КОСОВСКА КУЋА — ЧАРДАКЛИЈА) јер ћемо и убудуће доносити моделе кућа из свих крајева наше земље.

МИ — РИЗ

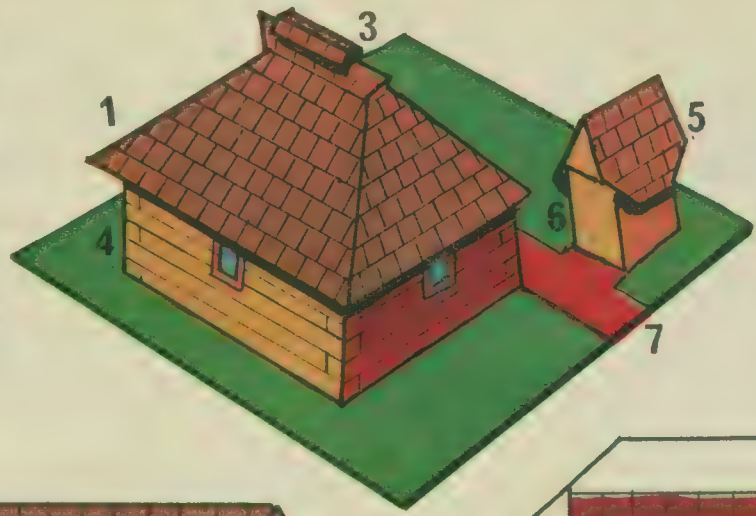

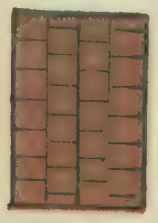

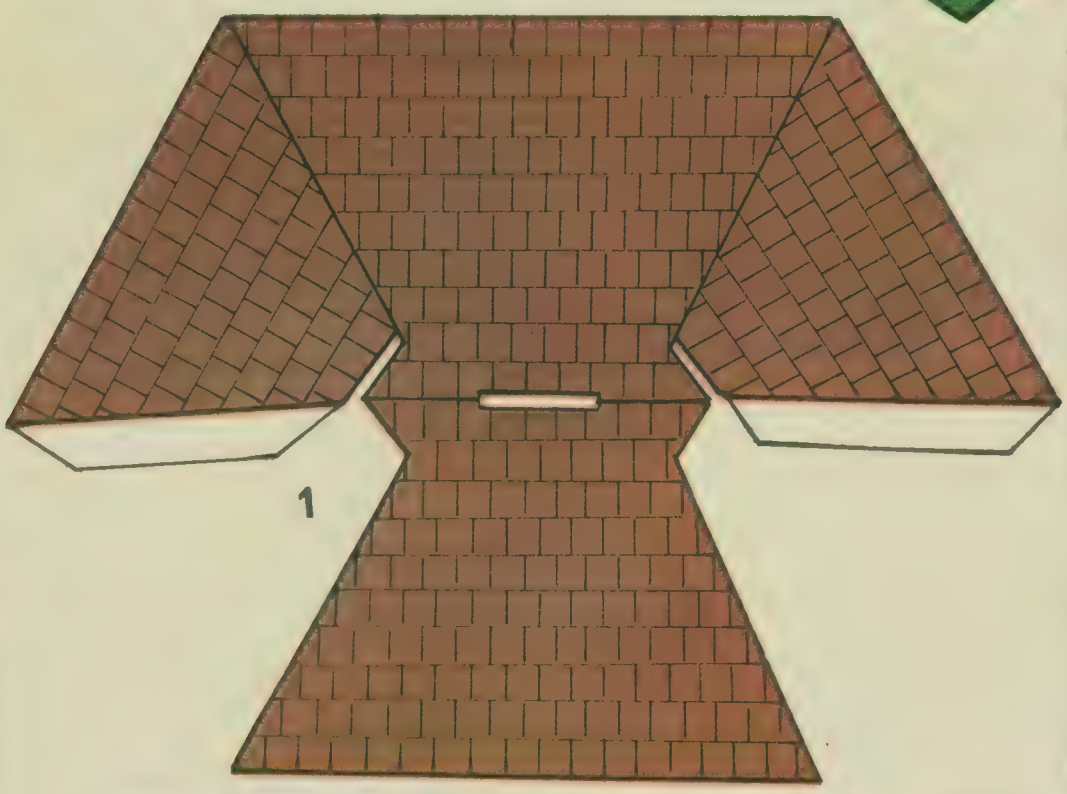

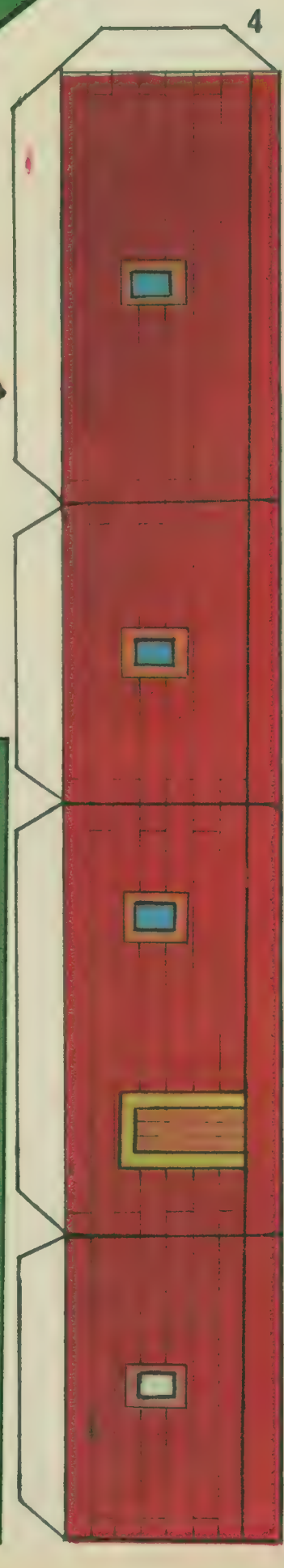

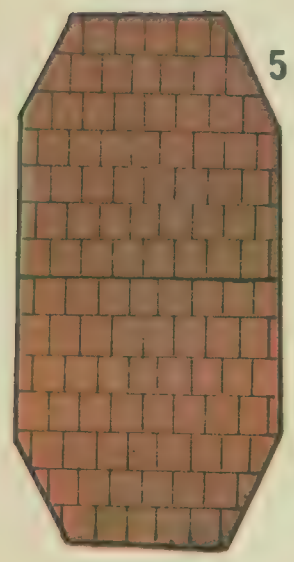

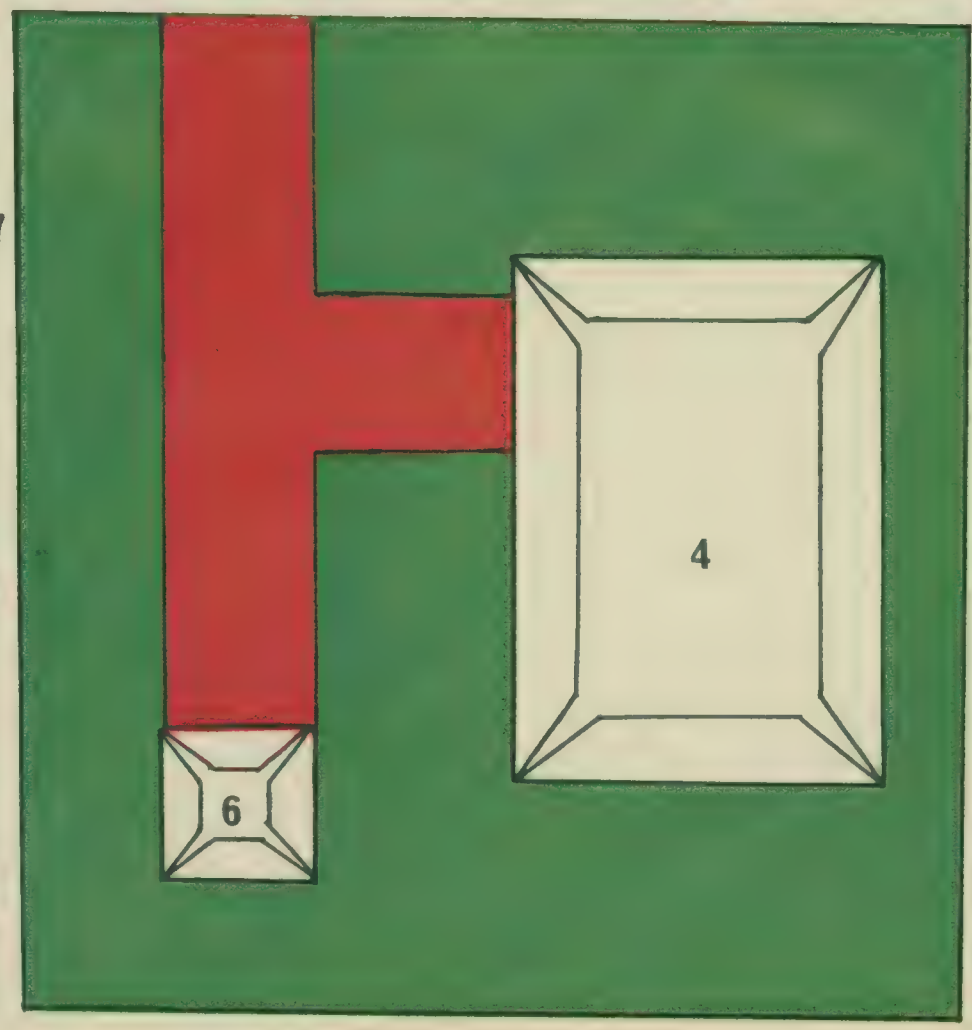

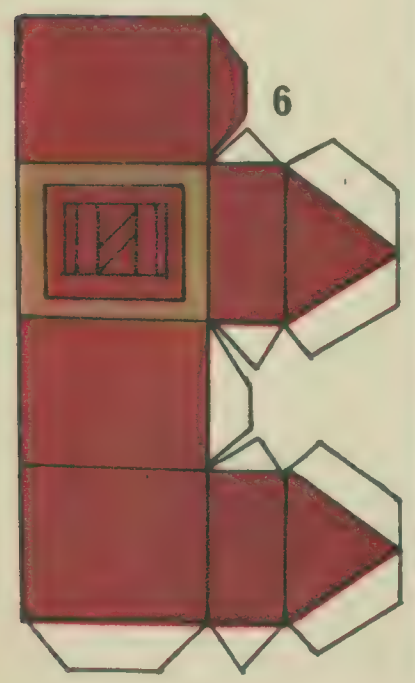

КО ЈЕ ВЕРОНИКА?

— Дајте нешто теже! — рекох када сам извукао сасвим неразумљива испитна питања. — Не мислите ваљда да ћу на ово да одговарам?

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Пред нама је био најтежи испит у години. Вероника и ја очајно смо окретали листове свезака са којих су нас претећи гледали низови формула.

— Никад нећемо положити! — мрмљала је моја колегиница.

— Полако, нешто се мора догодити. Ово је сувише глупо!

— Не схватам... Потпуно сам изгубила памћење за овај предмет. Не могу да се сетим ни најпростије формуле. Ево, увери се и сам...

Преко главе је насумце узела са полице једну књигу и почела да чита у себи. Кад је завршила страницу, додала ми је књигу и рекла:

— Контролиши.

Било је то цепно издање приповедака Едгара Алана Поа. На моје запрепашћење, поновила је без грешке читаву страницу!

— Ето, видиш, памтим све што хоћеш — осим геомеханике!

Луда мисао

Нешто слично догађало се и са мном. Све што је било у вези с испитом није ми ишло у главу, заборављао бих за неколико тренутака. Само, последњих дана све ме је више освајала једна мисао, луда и невероватна. Али, ако је била тачна, требало је да положимо упркос нашем незнању!

Дошао је и дан испита. Вероника је дрхтала као прут.

— Пашћемо, зар не? — питала је.

— Слушај ме добро! — рекао сам јој. — Кад уђеш у лабораторију и извучеш питање, труди се да покажеш презир према њима. Захтевај најтежа питања.

— Али, како? Па ја не знам ни најосновније...

— Молим те, послушај ме! — рекох чврсто. — То нам је једина нада!

Изишла је из лабораторије после непуних десет минута. Лице јој је било снуждено.

— Ниси ме послушала?

— Нисам.

— Хајде са мном! — рекох и одлучно уђох у лабораторију. Тренутак касније држао сам у руци листић са дванаест питања. Ни на једно од њих нисам знао одговор.

— Не мислите ваљда — рекох храбро — да ћу на ово да одговарам!

Професор подиже обрве. Вероника ме је престрашено гледала из угла.

— Одустајете ли од испита, колега?

— Не, само сам очекивао нешто озбиљније. За овај испит сам месецима учио, читао енглеску, совјетску, немачку литературу... Желим питања која одговарају мом труду!

— У реду, седите — рече професор. — Прво питање: Тензор напона и деформације код...

Нисам разумео ни реч. Ипак, задаци су се ређали а рука ми је радила као махнита. Најзад, видех пред собом гомилу исписаних листова којима нисам схватао значење.

— Честитам, колега — рече професор пошто је проверио резултате. — Ваше знање је савршено!

У ходнику, Вероника ме загрли.

— Паметна, чупава главо! Али, како се то догодило?

Објаснио сам јој оно о чему сам у последње време непрекидно размишљао. Саслушала ме је очију широм отворених од чуда, а затим једноставно рекла да су ми живци напети од учења и да треба све то да заборавим. Ипак, нисам се обазирао. Саопштио сам јој свој план и онда је после дугог наваљивања преко воље пристала.

Сутрадан смо поново почели да учимо геомеханику. Овога пута, намерно смо бубали нетачне обрасце и погрешно изводили формуле. Вероника је непрекидно понављала да је то глупо и молила ме да престанемо, али ја нисам попуштао.

У почетку, памћење нас је служило, али смо после неколико дана опет почели да заборављамо. Моја колегиница постајала је све ћутљивија и замишљенија. И тада се догодило: једног преподнева, док смо радили, одједном угледах како њена танка, бела рука бледи и нестаје. Вероника је ишчезавала као нацртан лик који неко брише гумицом. Нађох се сам у соби.

„Готово је", помислио сам. „Никада више нећу видети њене плаве праменове, весели одсјај у углозима очију... Ох, нека и мене узму!"

Само што сам то пожелео, осетих како ми се од ногу ка грудима пење нека дрхтавица. Обузимало ме је осећање лакоће, чинило ми се да лебдим. Гледао сам како ми се руке топе и нестају. Све је било безболно, само ужасно, ужасно хладно...

Био сам у праву!

Освестио сам се у тесној просторији обасјаној зеленом светлошћу. Уз мене је лежала Вероника.

— Хеј, чупави, ту си! — узвикнула је. — Мислила сам да те више нећу видети!

Боја собе постепено је прешла у плаву и најзад у љубичасту. Вероника се уплашено прибила уз мене. Одједном, из металне кутије која је стајала у углу зачу се глас:

— Говори вођа патроле планете Теа на чијем се броду налазите. Лутамо вашом орбитом већ четири земаљске године. Проучавамо ваш језик, културу, науку... Занима нас могућност насељавања Земље...

— Је ли губитак памћења резултат вашег испитивања? — упитао сам.

— Не. Схватили смо да смо откривени тек када је у импулсима вашег мозга пронађена серија погрешних резултата из геомеханике. Знали смо да нас обмањујете.

— Зашто сте нам помогли на испиту?

— Хтели смо да проверимо прикупљене резултате. Професор је потврдио њихову тачност.

— Видиш, Вероника — рекох обузет поносом. — Био сам у праву!

— На жалост, да — одврати она, устајући. Кренула је ка вратима.

— Хеј, куда ћеш? — упитао сам.

— Да видим чега има тамо... — одврати она и нестаде у блештавом отвору.

Слегао сам раменима и наставио разговор с непознатим:

— Шта ће бити с нама?

— Заборавићете... — одговори глас. — На жалост, наша наука није у стању да избрише само део памћења. Мозак ће вам после захвата бити неоштећен, али ће ваше знање, искуство, процес мишљења бити равни нули. Ето, то је цена којом плаћате своју радозналост.

— А Вероника? Хоћете ли и њу подвргнути захвату?

— Брзо, приметили су нас! — узвикну Вероника и ми потрчасмо према блештавој прозирној кугли која је стајала насред платоа.

— Не. Само вас.

Био сам и срећан и збуњен. Радовало ме је што ће Веронику поштедети, али никако нисам схватао зашто. Глас ме прекиде у размишљању:

— Ако сте спремни, пређите у другу кабину. Тамо ћемо вам извршити захват.

Хиљаду питања

Метална врата се отворише и ја ступих у јаче осветљену просторију. У њој се налазио само један чудан апарат и крај њега — столица. Нека особа у црном припијеном трикоу, са мрежом каблова у руци, приближавала ми се из суседног, мрачног одељења. Светлост паде на њу када је ушла у собу и ја се укочих од изненађења: била је то Вероника.

Хиљаду питања навре ми у главу. Али, уместо њих глупо изустих:

— Где си тако дуго?

Вероника је ћутала и посматрала ме. Одједном очи јој заблисташе од суза.

— Не, не могу то да ти учиним! — рече и баци каблове. — Бежимо!

Узела ме је за руку и повела уз степенице. Избили смо на широк, раван плато на врху летелице. Бацих поглед око себе. Плато је био празан, само је на његовој средини блештала велика, шупља кугла кроз чије су се прозирне зидове разазнавали обриси инструмената, полуга и лампи. Управо смо улазили у куглу када се бродом разлеже тутњава.

— Брзо, приметили су нас! — узвикну Вероника.

Тренутак касније, брод је био иза нас. Кугла је грабила према једва видљивој плавој тачкици у свемиру — Земљи. Видевши да се нервозно осврћем иза себе, Вероника рече:

— Не бој се. Бржи смо од њих.

Пламени ореол

Били смо већ зашли у Земљину атмосферу кад се на контролној табли упали црвена лампица.

— Зову ме! — рече моја пријатељица. — Траже објашњење.

— Одговори. Не могу ти ништа!

Подигла је слушалицу и ставила је на уво. Одједном, некакав пламен сукну из слушалице и обави јој главу попут ореола. То је трајало само секунд. Када је пламен нестао, Вероника је спустила слушалицу и погледала ме необичним, туђим погледом. Усне јој задрхташе и убрзо се тресла од демонског смеха.

— Хеј, шта ти је? — узвикнуо сам уплашено.

Вероника извади из појаса неку црну металну цев и упери је на мене. Бацих се у страну. Танак бео зрак прође ми тик поред главе, погодивши зид летелице. Купола поче да се топи и нестаје. Следећег тренутка, падали смо попут камена кроз ваздух, према светлуцавој плавој површини.

Вероника још једном подиже цев, али је било касно. Пљуснули смо у воду и дубоко заронили. У глави ми је била само једна мисао: да се дочепам Веронике. Изронио сам на површину и угледавши је поред себе, зграбио јој главу и загњурио у воду.

Држао сам је дуго, веома дуго..

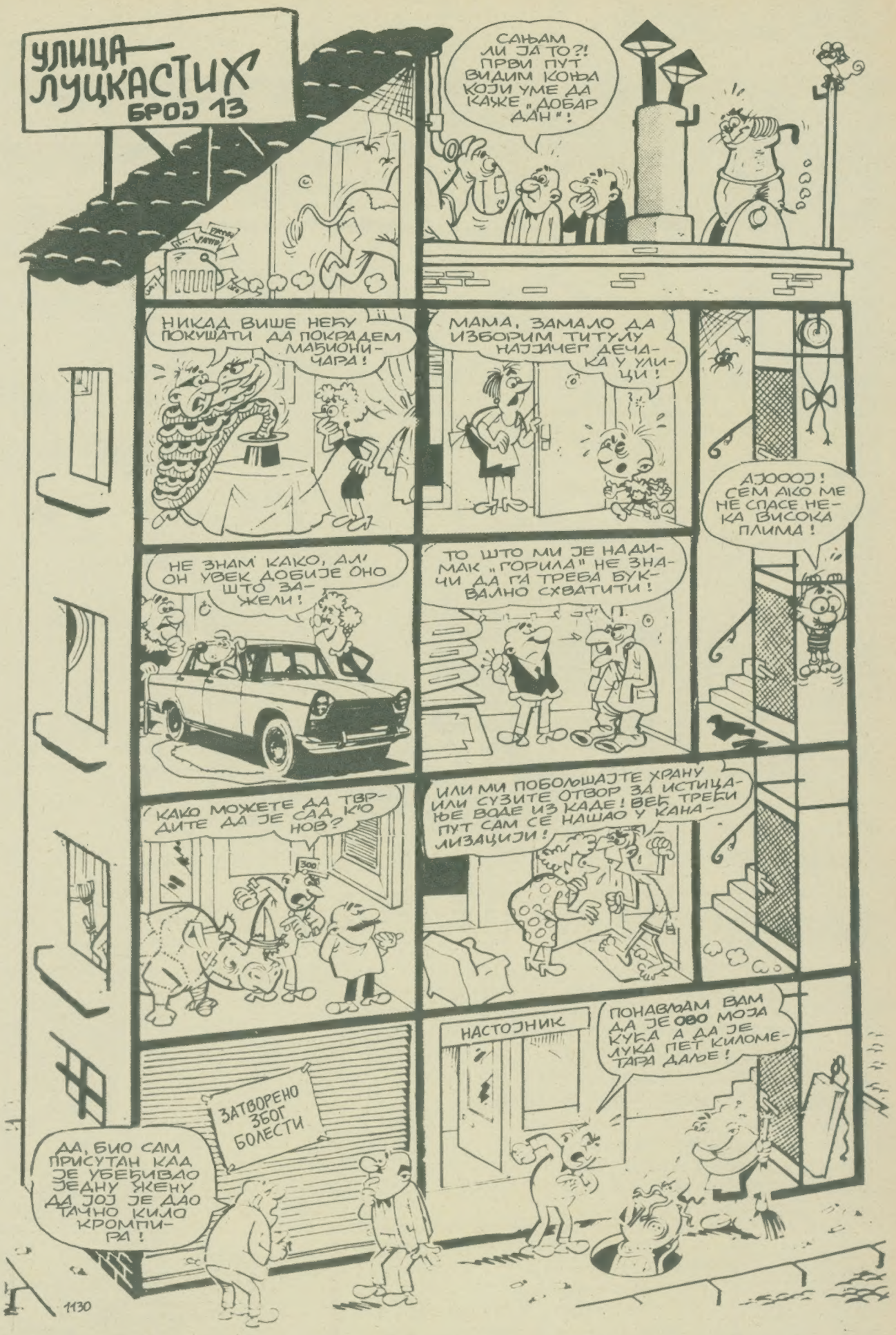

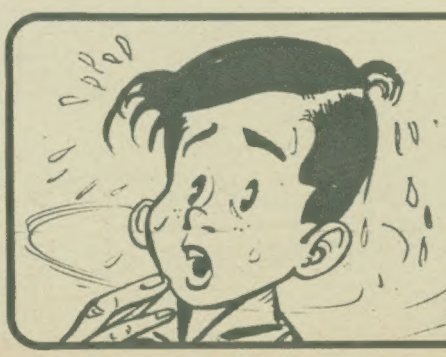

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

Малиша и Блуб

Smoki ВАС ВОДИ У СВЕТ

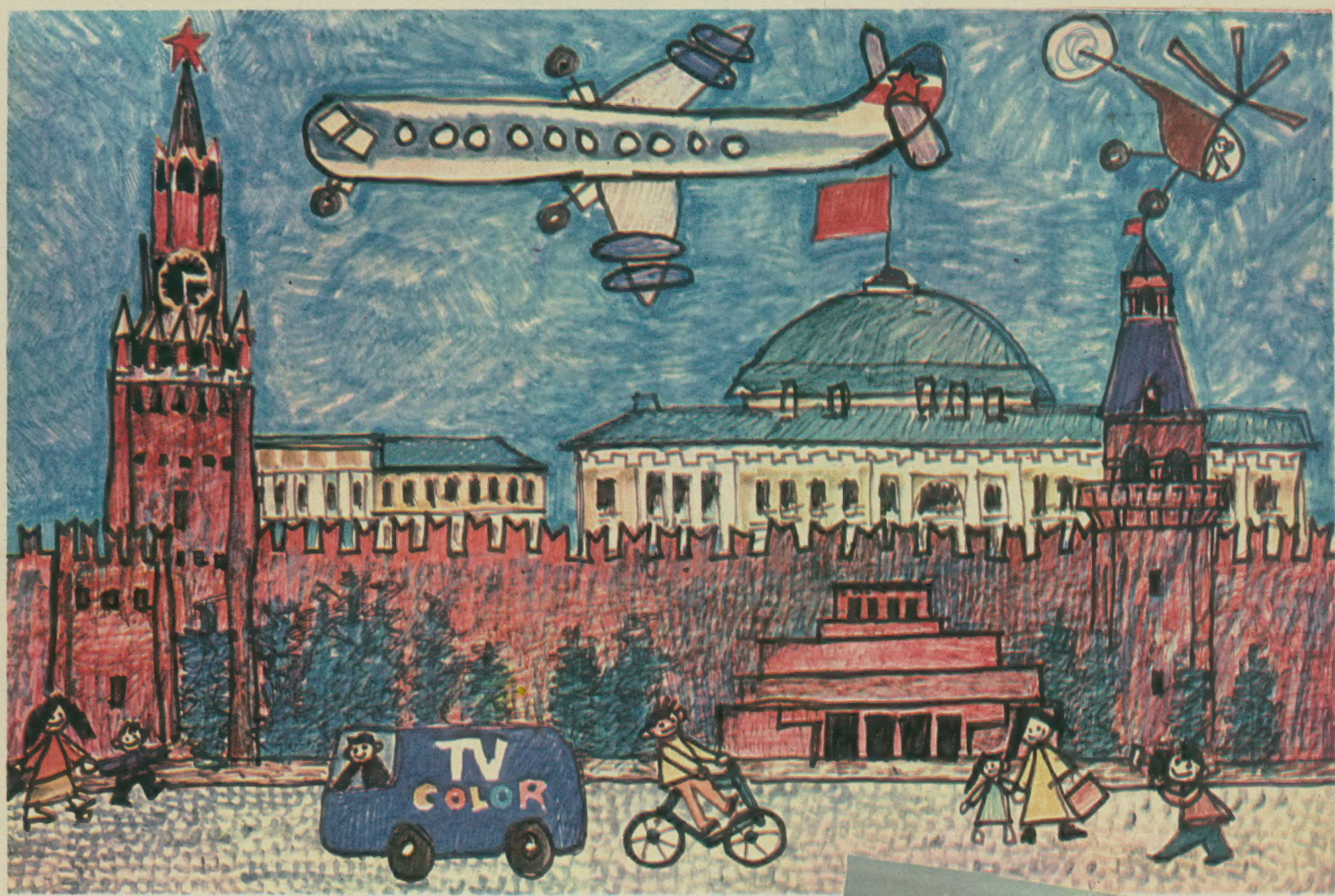

Smoki ВАС НАГРАЂУЈЕ

СМОКИ, ваш омиљени слани десерт са кикирикијем,
поред уживања у укусном и хранљивом јелу,
нуди вам могућност да добијете и неку од вредних награда.

Сакупљајте празне кесице СМОКИЈА
и, када сакупите 10 комада, пошаљите их на адресу:

СОКО-ШТАРК, 11000 БЕОГРАД, Стеријина 15,
јер тиме стичете право да се и ваше име
нађе на списку добитника награда.

Друго коло наградне игре је у току
а извлачење ће бити обављено 6. IX 1973. године.

У другом колу биће извучене следеће награде:

- **1 колор телевизор**
- **5 петодневних путовања за две особе авионом у Москву и Лењинград**
- **10 ПОНИ бицикла**
- **10 фото-апарата**
- **200 слатких пакета СОКО—ШТАРК**

Smoki – ОД ПРИЈАТНОГ УКУСА ДО НАГРАДНЕ ИГРЕ

Soko Štark

VJESNIK BEOGRAD

укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) непокретни део мотора, 7) птица грабљивица, 13) горњи део куће (множ), 14) богиња зоре код старих Римљана, 15) мера за хартију, 16) марљивост, 18) један инсект, 19) колос, див, 21) француски глумац (Монтан), 23) угоститељски радник, келнер, 24) упитна речца, 25) топовска приколица, 27) староседелац Балканског полуострва, 28) један глодар, 29) историјско место у САД, 31) река у Аустрији, 32) јединица за мерење електричне снаге (мн.), 33) француски писац (Три мускетара), 35) исламски свештеник, 37) алотропска модификација кисеоника, 39) истурени део копна у море, 41) дружина, 44) град у Француској, 45) врућина, ужареност, 47) врста жуте боје, 48) хемијски знак за иридијум, 49) заборављање, 51) скраћеница за коњску снагу, 53) домаћа животиња (мн.), 55) напад, 58) индустријска област у Немачкој, 59) страно мушко име, 61) гласник, 63) град у Италији, 65) лук изнад ока, 66) врста тканине.

УСПРАВНО:

1) наука о равнотежи тела, 2) чувени истарски каменолом, 3) кухињска посуда, 4) билијарски штап, 5) лична заменица, 6) град у Италији, 7) ловачка пушка (мн.), 8) сугласник и самогласник, 9) бања у Пиринејима, 10) пустиња у Монголији, 11) час, сат, 12) роман Виктора Игоа, 17) коралне острва, 19) показна заменица, 20) јужно воће, 22) талас, 23) кућно огњиште, 24) кретање кроз ваздух, 26) хемијски елеменат, 28) средњевековни дворац, 30) јединица за мерење електричног отпора, 32) дрвено корито за храњење свиња, 34) оријентални орнамент сложеног цртежа, 36) ауто-ознака за Макарску, 37) јапанско острво, 38) фереца, 40) део електричних кола, 42) наша златоносна река, 43) војно складиште, 45) наша ваздухопловна компанија, 46) планина у Јерменији, 50) подземни свет (мит), 52) београдски фудбалски клуб, 54) део речи, 56) катран, 57) боја за косу, 59) англосаксонска мера за површину, 60) име италијанске филмске глумице (Мањани), 62) два самогласника, 64) негација.

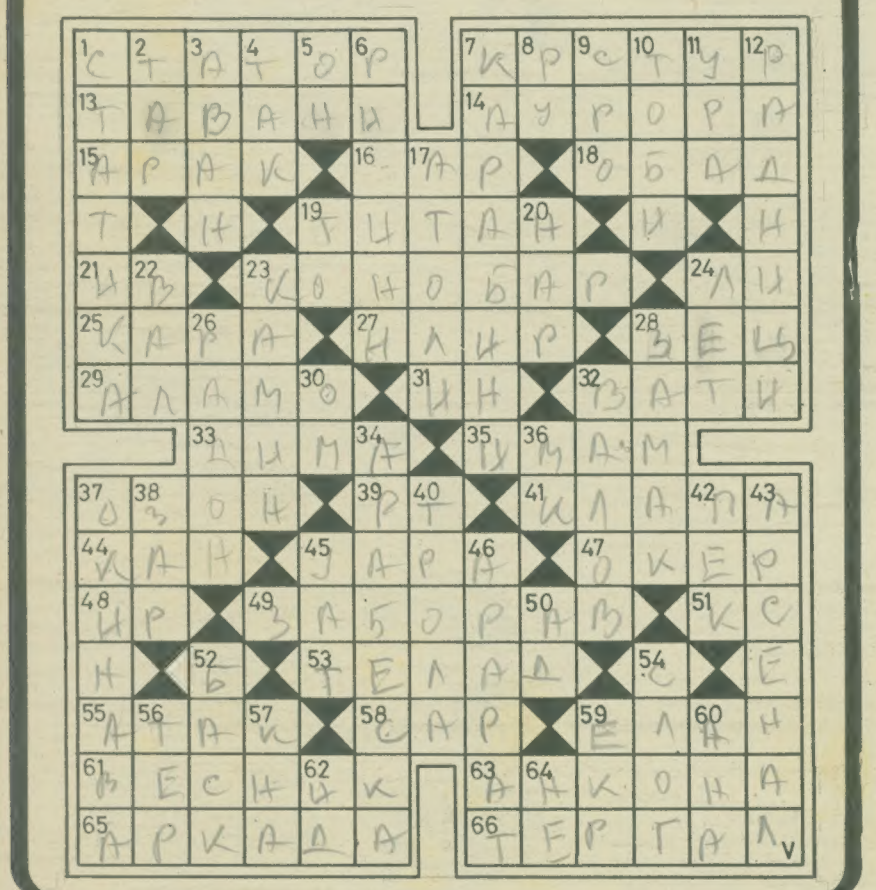

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) трака, 6) бетон, к, 11) аван, 12) Едип, б, 14) опсада, 16) зграда, 18) лот, 19) анода, 21) Нил, 22) ова, 23) радар, 24) чок, 25) нове, 27) сан, 28) радо, 29) „Ајакс", б, 31) шаран, 32) раритет, 33) сплав р, 36) лакат, 40) трун, 41) пас, 43) рото, 44) рак, 45) коњак, 47) пик, 48) ата, 49) апели, 50) она, 51) живина, 53) апарат, а, 55) Амор, 56) Тара а, 57) оцена, 58) арена.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тромесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тромесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 46 — $ 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35 I тел. 22-711.
На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

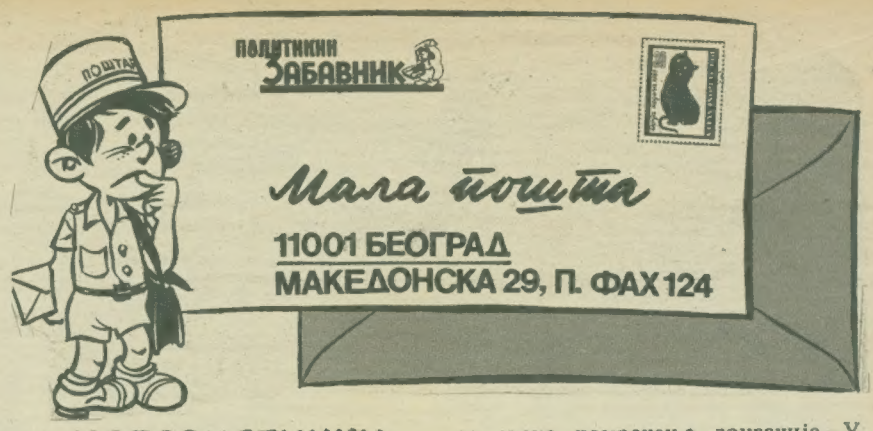

МОТОРИСТИЧКИ КЛУБ

Драги Забавниче,

имам 15 година и јако волим моторе, тркачке и обичне, па те стога молим да ми одговориш постоји ли у Сарајеву икакав мотористички клуб и који су услови за упис.

Гордан Грујић,
Сарајево

Обрати се на адресу: Ауто-мото друштво „Сарајево", Маршала Тита 81 или Ауто-мото друштво „Игман" на Илици, Блажујски друм 4.

ЈЕДНОМ У 300 ГОДИНА

Драги Забавниче,

Редован сам твој читалац, па бих те молио да ми кажеш каква је то појава помрачење Сунца и ако можеш испричај ми нешто више о томе.

Предраг Радовић,
Београд,
Милоја Павловића 3

Помрачење Сунца је појава до које долази кад тамно тело (Месец, сателит) прође између посматрача (планете) и тела које зрачи (Сунце) и при том посматрачу делимично или потпуно за извесно време за-

клони тело које зрачи. Да би могло доћи до помрачења Сунца треба да се ово тамно тело нађе са Земљом на истој или скоро истој правој. На једном месту на Земљи потпуно Сунчево помрачење може потрајати највише 7 минута и 28 секунди! Површина коју сенка пређе зове се појас тоталитета. Његова површина је за свако помрачење другачија. У најповољнијим случајевима достиже 400-ти део Земљине површине. Од појаса тоталитета северно и јужно простире се полусенка, то јест простор из којег се помрачење види као делимично. Делимично помрачење Сунца види се са било које тачке на Земљи просечно сваке 3-4 године, а потпуно једном у 300 година!

СПОРТСКИ ЛИСТ КОЈИ СЕ НАЈВИШЕ ЧИТА У ЈУГОСЛАВИЈИ

tempo

ДОНОСИ СПЕЦИЈАЛНЕ ПРИЛОГЕ ЗА НАЈМЛАЂЕ ЧИТАОЦЕ:

- Асови о себи: КАКО САМ ПОЧЕО
- Спортска енциклопедија
- Приче за историју спорта
- Правила спортских игара и тренинга
- „ТЕМПО" своје читаоце учи како да буду здрави, снажни и лепо грађени

tempo

ИЗЛАЗИ СРЕДОМ И СТАЈЕ 2 ДИНАРА

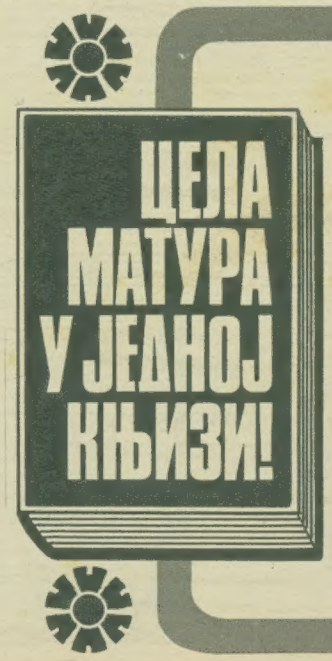

СА **„ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ"** МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП **„КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ"** у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце **„ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ"** који садржи сажето градиво из **СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ** по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити поузећем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: **НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ", Француска 7, 11001 Београд.**

WALT DISNEY
МИКИ

МНОГО ФИНИ ДАН ЗА ШЕТЊУ!

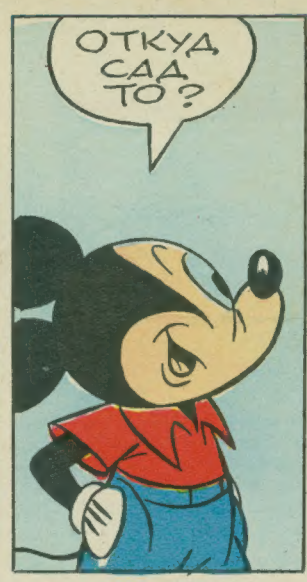
ОТКУД САД ТО?

КОЛА СУ МИ ПОКВАРЕНА... ЕТО ОТКУД!

ХЕЈ! БАШ ЋУДА ПРОБАМ!
?
УПОРЕДНО КОМПЈУТЕРСКО МЕРЕЊЕ ВАШЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ СВЕГА 100 ДИН.
Copyright © 1973 Walt Disney Productions World Rights Reserved

КОМПЈУТЕРСКИ СИСТЕМ КАРТИЦА ПРОНАЋИ ЋЕ КОЈЕМ ВЕЛИКОМ ЧОВЕКУ ОДГОВАРА ВАША ИНТЕЛИГЕНЦИЈА!
САМО НАПРЕД!

КРРР!
ШКРИИИП! ЦАНГРРР!

ШКРИИП
ЦАНГРРР
НЕ МОГУ ДА ПОДНЕСЕМ ТУ БУКУ!

НИСУ МОГЛИ ДА НАЂУ МОЗАК НИ ПРИБЛИЖАН МОМЕ!
И ТЕБИ ЈЕ ТО МИЛО?
Distributed by King Features Syndicate.

НЕГО! ДАЛИ СУ МИ ОВО САМО ДА ОДЕМ...

...ИНАЧЕ БИ ИМ КОМПЈУТЕР НАЧИСТО ЦРКО!
1130